

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANABİLİMDALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SAĞLIKLA İLGİLİ
FİZİKSEL UYGUNLUK BİLGİSİNİ DERS
UYGULAMALARINA AKTARMA SÜREÇLERİNİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖZÜYLE İNCELENMESİ**

Emine Büşra YILMAZ

DENİZLİ, 2019

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİMİ ANABİLİMDALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN SAĞLIKLA İLGİLİ
FİZİKSEL UYGUNLUK BİLGİSİNİ DERS UYGULAMALARINA
AKTARMA SÜREÇLERİNİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖZÜYLE
İNCELENMESİ**

Emine Büşra YILMAZ

Danışman

Doç. Dr. Deniz HÜNÜK

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Doç. Dr. A. Gökçe ERTURAN.....

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Mine MÜFTÜLER.....

Üye: Doç. Dr. Deniz HÜNÜK.....

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 08.01.2020 tarih ve 02/1... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Emine Büşra YILMAZ

*Doğru ya da yanlış aldığım her kararda arkamda koca bir ınar gibi duran canım babam
Halil İbrahim YILMAZ'a...*

TEŞEKKÜR

Akademik kariyerime baŐladığım günden beri sahip olduğu bilgi birikimini ve tecrubesini benden esirgemeyen danıŐmanım Doç. Dr. Deniz HÜNÜK 'e, bu zorlu süreçte yardımlarıyla beni aydınlatan Doç. Dr. Gökçe ERTURAN'a ve Dr. Öğretim üyesi Mine MÜFTÜLER'e, bu günlere gelmemde büyük pay sahibi olan annem Kamuran YILMAZ'a, ablam Selime Nur YILMAZ'a, abim Çağrı YILMAZ'a, Denizli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ndeki çalışma arkadaşlarıma ve her daim yanımda olan dostlarıma teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Bilgisini Ders Uygulamalarına Aktarma Süreçlerinin Öğretmen ve Öğrenci Gözüyle İncelenmesi

YILMAZ, Emine Büşra

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi ABD

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Deniz HÜNÜK

Aralık 2019, 99 sayfa

Çalışmanın amacı ortaöğretim düzeyinde görev yapan, sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk (SİFU) bilgi düzeyi yüksek olan ve bunu derslerinde kullanan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgisini içselleştirme ve ders uygulamalarına aktarma süreçlerini öğretmen ve öğrenci gözüyle incelemektir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma toplamda üç aşamadan oluşmuştur. Çalışmanın ilk aşamasına katılan, aynı ilde görev yapan 74 beden eğitimi ve spor öğretmenine, Castelli ve Williams (2007) tarafından geliştirilen, İnce ve Hünük (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. İkinci aşamada, ölçekten 20 tam puan alan 11 öğretmen çalışmaya dahil edilmiştir. 11 öğretmenle yapılan bireysel görüşmeler sonucunda dört öğretmenin SİFU bilgilerini derslerinde öğrencilerine etkili şekilde aktardıkları görülmüştür. Çalışmanın son aşamasında ise bu öğretmenlerin 16 öğrencisi ile üç farklı odak grup görüşmesi yapılmıştır. Verilerin analizinde sürekli karşılaştırmalı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşmelerinin analizi sonucunda üç tema ortaya çıkmıştır: 1) Öğretmen ve öğrencilerin SİFU bilgi kaynağı, 2) Öğretmenin öğretim ortamında kullandığı stratejiler, 3) Öğrencinin SİFU bilgisini günlük hayata aktarma stratejisi ve çevresine etkisi. Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgisini öğrencilerine aktarımlarında kullandıkları stratejilerin (öğrenciyi düzenli takip etmeleri, ev ödevi vermeleri, düzenli ölçüm yapmaları, ölçüm sonuçlarına göre her öğrenciye anında geribildirim vermeleri) etkili olduğu ve bu bilgiyi alan öğrencilerin fiziksel aktiviteyi sürdürme eğiliminde oldukları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Fiziksel Aktivite, Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk, Beden Eğitimi ve Spor

ABSTRACT

Examination of Physical Education Teachers' Health Related Fitness Knowledge on Their Use in the Class: From the Perspective of Teachers and Their Students

YILMAZ, Emine Büşra

Master Thesis, Physical Education and Sport Teaching

Supervisor: Doç Dr. Deniz HÜNÜK

December 2019, 99 pages

The purpose of this study was to examine physical education teachers' who have high level of health related fitness knowledge (HRFK) and use it in their classes, processes of internalizing and transferring HRFK into their practice from the perspective of teachers and their students. This was three stages in this case study. In the first stage of the study, 74 physical education teachers participated and applied HRFK Test and Teaching Competence Self- Assessment Scale which was developed by Castelli and Williams (2007) and adapted to Turkish by Ince and Hünük (2013). In the second stage, 11 teachers, who scored 20 from the test, were interviewed. As a result of the individual interviews with 11 teachers, four teachers who transferred their HRFK effectively to their students were included for the next stage. In the last stage three different focus groups were conducted with 16 students. Constant comparison content analyze was used as the data analysis. Analysis of teacher and student interviews revealed three main themes: 1) Teachers' and students' HRFK sources 2) Strategies teachers' used in instructional environment 3) Students' knowledge transfer to daily life and its' effect on their social environment. The strategies used by physical education teachers to transfer HRFK to students (following the student regularly, giving homework, making regular assessments, giving immediate feedback to each student according to the assessment results) are effective in practice and also the students who were filled with these knowledge are tend to maintain physical activity.

Keywords: Physical Activity, Health Related Fitness Knowledge, Physical Education

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	8
1.2. Problem Cümlesi.....	9
1.3. Amaç	9
1.4. Önem	9
1.5. Tanımlar	10
İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	12
2.1.Kuramsal Çerçeve.....	12
2.1.1. Model Temelli Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi	12
2.1.2. Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) Modeli	14
2.1.3. Sağlık Temelli Beden Eğitimi İçin Öğrenme ve Öğretme Bileşenleri	20
2.1.4. Modelin Yetiştirmeyi Hedeflediği Bireyler	21
2.1.5. Sağlık Temelli Pedagojik Beden Eğitimi Modeline Dayalı Derslerde İdeal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Davranışları	22
2.2. İlgili Araştırmalar.....	23
2.2.1. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar	23

2.2.2. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar.....	29
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Deseni.....	32
3.2. Araştırma Grubu.....	33
3.2.1. Öğretmen Araştırma Grubu.....	33
3.2.2. Öğrenci Araştırma Grubu.....	34
3.3. Veri Toplama Araçları.....	34
3.3.1. SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği.....	34
3.3.2. Bireysel görüşme.....	36
3.3.3. Odak Grup Görüşmesi.....	36
3.4. İnanırcılık.....	37
3.4.1. Bireysel ve Odak Görüşmeleri.....	37
3.5. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci.....	38
3.6. Verilerin Analizi.....	48
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	49
4.1. Bulgular.....	49
4.1.1. Tema 1: Öğretmen ve Öğrencilerin SİFU Bilgi Kaynağı.....	50
4.1.2. Tema 2: Öğretmenin Öğretim Ortamında Kullanıldığı Stratejiler.....	53
4.1.3. Tema 3: Öğrencinin SİFU Bilgisini Günlük Hayata Aktarma Stratejisi ve Çevresine Etkisi.....	59
BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	65
5.2. Öneriler.....	70
5.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İçin Öneriler.....	70
5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler.....	71
5.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar İçin Öneriler.....	71
KAYNAKÇA.....	72

EKLER	88
Ek 1. Etik Kurul Onay Belgesi.....	88
Ek 2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü İzin Belgesi.....	89
Ek 3. Gönüllü-Katılımcı Olur Formu	90
Ek 4. Onay Formu.....	92
Ek 5. Veli Olur Belgesi.....	93
Ek 6. SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği	95
Ek 7. Beden Eğitimi Öğretmenleri İçin Bireysel Görüşme Formu	98
Ek 8. Öğrenciler İçin Odak Grup Görüşme Formu	99
Ek 9. Özgeçmiş.....	100

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 2.1. Sağlık Temelli Beden Eğitimi Teorik Çerçevesi.....	20
Tablo 3.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin SİFU Bilgi Testi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği Ortalama Puanları ile Tanımlayıcı Bilgileri.....	39
Tablo 3.2. Bireysel Görüşmelerde 11 Öğretmenin Gruplarına Göre Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	42
Tablo 3.3. Çalışmaya Katılan Dört Öğretmenlerin Tanımlayıcı Bilgileri.....	44
Tablo 3.4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Tanımlayıcı Bilgileri.....	46
Tablo 4.1. Sağlık Temelli Modele Dayalı Etkili Beden Eğitimi	63

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. Araştırma Grubunun Seçim Aşaması	46
Şekil 4.1. Görüşme Bulgularından Elde Edilen Temalar	48

BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ

Teknolojik gelişmelerle beraber değişen yaşam tarzı, sedanter bireylerin artmasına neden olmuştur (Salmon, Tremblay, Marshall ve Hume, 2011). Çocuklarla yapılan çalışmalarda sedanter hayat tarzı ile obezite, kan basıncı, kolesterol, insülin direnci arasında anlamlı ilişki olduğu görülmüştür (Marshall, Biddle, Gorely, Cameron ve Murdey 2004, Tremblay ve diğ., 2011). Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization [WHO], 2018) verilerine göre dünyada yaşayan 1,9 milyar kişi aşırı kilolu iken 650 milyonu ise obezdir. Avrupa'da 2010 yılında okul çağı çocukların %40'ına yakınının vücut ağırlığı normalin üzerinde olup, çocukların %15'inin de şişman olduğu görülmüştür. Çocukluk döneminde fazla kilolu olma ve şişmanlık kalp damar hastalıkları, şeker hastalığı, hareket sistemi sorunları, ruhsal sorunlar, okul başarısızlıkları ve kendine değer vermeme gibi sorunlara neden olmaktadır (WHO, 2013). Modern toplumlarda bu hastalıkların, sağlık sistemi için büyük bir maliyete sebep olduğu görülmüştür (Cecchini ve diğ., 2010).

Ülkemizde bireylerin fiziksel aktivite düzeyini inceleyen araştırmalarda diğer gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki gibi yaş ilerledikçe fiziksel aktivite düzeyinin azaldığı görülmüştür (Ulusal Hastalık Yükü Raporu, 2004). Birçok ülkede fiziksel inaktivite artmakta olup, buna bağlı olarak kardiyovasküler hastalıklar, kanser ve diyabet gibi bulaşıcı olmayan hastalıklarda da artış görülmektedir (WHO, 2018). Çalışmalar özellikle ergenlik döneminde çocukların fiziksel aktiviteye katılım davranışlarında azalma olduğunu göstermektedir (Hirvensalo ve Lintunen, 2011).

Çocuk ve gençler arasında obezite tüm dünyada temel bir sağlık problemidir (Currie, 2008). Dünyadaki ergen nüfusunun % 80' inden fazlasının sağlığını korumak için yeterince fiziksel aktiviteye katılım göstermediği görülmüştür (Sallis ve diğ., 2016; WHO, 2018). Ergenlikte azalan fiziksel aktivite sonucunda yetişkinlikte sedanter hayat tarzını benimseyen nüfusun artacağı beklenmektedir (Blair, 2009; Harris ve Cale, 2018). Çocuk ve gençler arasında obezitenin salgın hastalık şeklinde ortaya çıkması gelecekteki yetişkin topluluğu için kaygı vericidir (WHO, 2010). Blair (2009) fiziksel inaktivitenin yaşadığımız yüzyılın en önemli sağlık sorunu olduğunu söylemektedir. Düzenli yapılan fiziksel aktivitenin küresel sağlığı olumlu etkilediğine yönelik çalışmalar olmasına rağmen (Warburton ve Spray 2017) özellikle ergenlik döneminde fiziksel aktivitede ciddi

azalmalar olduğu görülmüştür (Dumith, Gigante, Domingues ve Kohl, 2011). Ergenlerle yapılan çalışmalarda fiziksel aktivite düzeylerinin belirgin şekilde düşüşe geçmesi (Dumith ve diğ., 2011; Franco ve Coteron, 2017) etkili fiziksel aktivite müdahalelerine olan ihtiyacı da artırmıştır. Özellikle ergenlik döneminde bu düşüş kızlarda erkeklerden daha fazladır (Farooq ve diğ., 2018).

Okullardaki beden eğitimi ve spor dersleri öğrencilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılmalarını olumlu etkilemektedir (Haerens, Kirk, Cardon ve De Bourdeaudhuij, 2011; Harris ve Cale, 2018; Houston ve Kulinna, 2014). İyi bir beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin fiziksel aktiviteye düzenli katılımını desteklemelidir (Tannehill, Van der Mars ve MacPhail, 2013; Pot, Whitehead ve Durden-Myers 2018). Okullardaki beden eğitimi ve spor dersleri gençlerin fiziksel aktivite davranışları geliştirmesinde olumlu etkisi olan başlıca kurumlardır (Cale, 2000).

Beden eğitimi ve spor dersleri gençlerde fiziksel aktivitenin desteklenmesi için oldukça önemlidir (Harris ve Cale, 2018). Buna rağmen beden eğitimi ve spor dersleri tek başına obezite ve fiziksel inaktivite ile savaşmak için yeterli değildir, sağlıklı aktif yaşam tarzlarını teşvik etmek için tüm okulu kapsayan yaklaşımların uygulanması gerekmektedir (Harris ve Cale 2018). Ayrıca beden eğitimi ve spor dersinin sağlık hedeflerine ulaşması için gençlere okul dışında da nasıl aktif olunacağını öğretilmelidir (Fernandez-Rio, 2016). Beden eğitimi ve spor ders ortamlarında açık kurallar konulmalı, beklentiler belirlenmeli, kapasitesine göre etkinlikler düzenlenmeli, verilen görevler geribildirimlerle takdir edilmelidir (Sierens, Vansteenkiste, Goossens, Soenens ve Dochy, 2009).

Beden eğitimi ve spor dersleri aracılığıyla sağlığın geliştirebilmesi için yeni bir yapılanmaya gidilmesi gerekmektedir (Sallis ve diğ., 2012). Armour, Quennerstedt, Chambers ve Makopoulou (2017) bu amaçla sağlık temelli yeni pedagojiler geliştirilmesi gerektiğini söylemiştir. Beden eğitimi ve spor derslerinde beceri veya spor temelinden uzaklaşarak sağlığı teşvik etme konusunda uygulamalar yapılmıştır (Haerens ve diğ., 2011). 1970'li yıllardan beri farklı isimlerle sağlık temelli beden eğitimi ve spor uygulamaları ve kavramları karşımıza çıkmaktadır. Alanyazında bu uygulamalar ve kavramlarla ilgili yapılmış birçok çalışma vardır. Bu uygulama ve kavramlardan bazıları şu şekildedir;

Geleneksel ve spor odaklı beden eğitimi ve spor öğretim programının sağlık hedeflerini etkili bir şekilde destekleyemediği görülmüş ve 1980'lerde dünyada sağlık kavramının beden eğitimi ve spor dersindeki yaygınlığı artmaya başlamıştır (Almond, 1989). Sağlıkla İlişkili Fitness kavramı ilk olarak Whitehead ve Fox'un (1983) oluşturduğu programda ortaya çıkmıştır. Bu program olumlu fiziksel aktivite tutumlarını teşvik etmeyi ve gençlerin aktif bir yaşam tarzını benimsemesi için gereken bilgi ve becerilerle öğrencileri eğitmeyi içerir.

Sağlığı geliştirmek amacıyla Egzersiz Yarışması uygulaması olumlu sağlık davranışlarını ödüllendirerek gençlerin fiziksel aktiviteye katılımlarını teşvik etmeyi amaçlamıştır. Aktif Okul uygulaması, öğrencilerin hem okul içinde hem de okul dışında fiziksel aktiviteye katılımlarını arttırmayı amaçlamaktadır (Almond ve McGeorge, 1995).

Çocuklukta obezite ve fiziksel hareketsizlik konularının ele alınmasına yardımcı olmak için Sağlık Optimize Beden Eğitimi (Health-Optimizing Physical Education) adlı çok boyutlu bir öğretim programı modeli geliştirilmiştir (Metzler, McKenzie, Van Der Mars, Barrett-Williams ve Ellis, 2013).

Günlük Beden Eğitimi ve Spor programı öğretmenlerin komut tarzı yaklaşımdan uzaklaşp öğrenciyi merkeze alan yöntemleri kullanmaları ile sağlığın geliştirilmesini hedeflemektedir.

Spor, Oyun ve Çocuklar İçin Aktif Rekreasyon (SPARK) programı öğrencilerin motivasyon becerilerini geliştirmeye odaklanmıştır (Sallis ve diğ., 2009). SPARK aracılığıyla öğretmenlere örnek ünite ve ders planları uygulamaları için destek verili

Ortaokul Fiziksel Aktivite ve Beslenme (M-SPAN) programı öğretmenlerin sağlık temelli ders gereksinimi konusundaki farkındalıklarını arttırmaya, stratejileri planlama ve uygulamalarına, pedagojik becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir (Sallis ve diğ., 2000).

Sağlığı ve öğrenci öğrenmesini olumlu yönde etkilemeye çalışan Fiziksel Aktivite ve Genç Sağlığı programının öğrencilerde olumlu etkileri görülmüştür. Yapılan çalışmalarda bu program ile öğrencilerin, özellikle kızların ve fazla kilolu çocukların, kalp sağlığı bilgisi, sağlık davranışları ve aerobik dayanıklılık bulgularında önemli ölçüde artış olduğu gözlenmiştir (Fardy ve diğ., 2004).

Kavramlara Dayalı Bir İyi Oluş ve Zindelik Programı (McConnell, 2014) belli pedagojileri temele alarak öğretmenlerin öğrencilerinin fiziksel olarak aktif olma sürecine etki etmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu çalışmalar sağlık temelli beden eğitimi ve spor programlarının özellikle derslerde pasif kalan öğrencilere destek verilmesi açısından ve programların gelecekteki tasarımları için önemlidir.

Okullardaki beden eğitimi ve spor derslerinde sağlıkla ilgili çok sayıda programın uygulanmasına rağmen, Haerens ve diğ., (2011) bu müdahalelerin, öğretmenlerin uygulamaya aktarması açısından başarısız olduğunu söylemişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin fiziksel aktivite katılımını arttırma konusunda tamamen başarılı olduklarını gösteren az sayıda çalışma vardır. Bu yüzden Armour ve Harris (2013) yeni sağlık için beden eğitimi ve spor pedagojilerinin geliştirilmesini savunarak uygulamada üç temel adımı önermiştir;

- 1) Öğretmenlerin sağlık uzmanlarıyla işbirliği yapması,
- 2) Pratiğe aktarılması,
- 3) Öğretmenlerin öğrencilerinin bireysel ihtiyaçlarına odaklanması.

Okullarda uygulanan sağlık temelli müdahalelerle kişilerin hayat boyu egzersiz alışkanlıklarında ve zindeliklerinde artış görülmüştür. Bu müdahaleler ile daha sağlıklı nesiller yetiştirilebileceği düşünülmektedir (Mott, Virgilio, Warren, ve Berenson, 1991; Manios ve Kafatos, 1999; Lloyd ve diğ., 2010). Ayrıca yine sağlıkla ilgili yapılan müdahaleler ile öğrencilerin SİFU bilgilerinde (Manios ve Kafatos, 1999; Morgan, Ulrich, Simmons, Gropper, Daniels, ve Keiley, 2014; Pritchard, Hansen, Scarboro ve Melnic, 2015; Cengiz ve İnce 2014), fiziksel aktivite düzeylerinde ve fiziksel uygunluk düzeylerinde (Pritchard, ve diğ., 2015; Cengiz ve İnce 2014) artış olduğu görülmüştür.

Beden eğitimi derslerinde sağlığın geliştirilmesi için öğretmenlerin rekabet temelli sporlardan uzaklaşmaları gerekmektedir (Kirk, 2005). Kirk'e (2005) göre beden eğitimi ve spor derslerinde sağlığın geliştirilmesi için elemeli oyunlar ve rekabete dayalı uygulamalardan uzak durulmalıdır. Beden eğitimi ve spor dersinin odak noktası bilişsel, duyuşsal ve psikomotor etki alanları tarafından desteklenerek duygusal alana kaydırılmalıdır. Beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin içsel motivasyonları desteklenmeli ilgi, zevk ve memnuniyetleri doğrultusunda yönlendirilmelidirler (Haerens ve diğ., 2011). Ayrıca çocuklara fiziksel aktiviteye hayat boyu katılımın desteklenmesi

için öğrencilere derslerde değer, bilgi, anlayış ve becerileri sağlanması gerekmektedir. (Harris, 2018).

Çocuk ve gençlik çağındaki obezite oranının azaltılması için toplum yaşamına taşınan okul temelli sağlık ve beden eğitimi ve spor programlarının geliştirilmesi önerilmektedir (Edginton ve diğ., 2011). Hayat boyu fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırılmasının geleneksel beden eğitimi ve spor programlarıyla ulaşılamayacağı görülmüş ve bu yüzden beden eğitimi ve spor derslerine sağlık temelli boyutlar eklenmiştir (Siedentop, 2009). Başarılı bir sağlık müdahalesinin kişilerde erken yaşta başlatılması ve sürekliliğinin (Villard, Ryden, Ohrvik ve Stahle, 2007) olması için eğitim sistemlerinin de bu yönde geliştirilmesi önerilmektedir (WHO, 2010).

Sağlık hedeflerini temel alan beden eğitimi ve spor ders programlarını oluşturmak için öğretmen eğitiminde farklı yaklaşımlar benimsenmelidir (Harris, 1995). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin etkili fiziksel aktivite davranışlarının öğrencilerde geliştirilmesine yönelik bilgi ve anlayışlarının geliştirmesi için yeterli destek almadıkları görülmüştür (Haerens ve diğ., 2011). Bu sebeple beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilere hayat boyu fiziksel aktivite davranışları sağlamada yeterince etkili olmadığı görülmektedir (Armour ve diğ., 2017). Bu eksikliğin, sağlık temelli beden eğitimi ve spor ile ilgili eğitimlerin yeterli olmaması sonucunda öğretmenler için sağlık temelli derslerin zorlayıcı olması sebep olmaktadır (Armour ve Harris, 2013). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sağlık temelli beden eğitimi ve spor dersini aktarabilmek için yeterince hazırlıklı olmadığı, yeterli alan bilgisine sahip olmadığı, bilginin ders ortamına aktarılmasında yeterli olmadıkları ve dersleri daha çok performans odaklı işledikleri görülmüştür (Armour, 2010; Cale ve diğ., 2014).

Beden eğitimi derslerinde bazı değişikliklerle öğrencilerde sağlıklı fiziksel aktivite davranışları kazandırılması hedeflenmiş ve bazı kavramlar geliştirilmiştir. Bu kavramlardan birisi SİFU bilgisidir. SİFU bilgilerinin geliştirmesinin kişilerin fiziksel olarak aktif yaşam tarzlarını benimseme, sürdürme, motor becerilerini artırmalarına yardım ettiği söylenmektedir (Committee on Sports Medicine and Fitness and Committee on School Health, 2000). Öğrencilerin sağlıkla ilgili bilgilerinin ve anlayışlarının artırılması gerekmektedir. Bu yüzden SİFU bilgisi kavramı beden eğitimi ve spor ders programlarında son yıllarda yer almaya başlamıştır.

Kişilerde sağlıklı fiziksel aktivite davranışı oluşturulmasında SİFU bilgisi önemlidir (Castelli, Williams, 2007; Ferkel ve diğ., 2014; Keating, 2009; Zhu ve diğ., 1999). Yapılan çalışmalarda SİFU bilgisinin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılımı etkili olduğu görülmüştür (Lloyd ve diğ., 2010). SİFU bilgisi artarken fiziksel aktivitenin arttığına yönelik bulgular yapılan çalışmalarda ortaya konmuştur (Haslem ve diğ., 2016). Çalışmalar SİFU farkındalığının 5-16 yaş arası öğrencilere beden eğitimi ve spor dersleri kapsamında verilmesi gerektiğini söylemektedir (Fairclough, Stratton, ve Butcher, 2002). SİFU bilgisi beden eğitimi ve spor ders hedeflerine ulaşılması için çok önemli bir kavramdır (Lloyd ve diğ., 2010). Bilgi eksikliğinin fiziksel inaktiviteye neden olan temel faktörlerden biri olduğu iddia edilmiştir (Keating ve diğ., 2009). Bandura (1997), kişilerin bazı yaşam tarzı alışkanlıklarının sağlıklarını nasıl etkilediğine dair bilgilerinin olmamasının sonucunda kötü sağlık alışkanlıklarının değiştirilmesinin oldukça zor olduğunu dile getirmiştir. Bu çalışmalara rağmen bazı araştırmacılar bilginin sağlıklı davranışlar kazandırılmasında etkili ama tek başına yetmediği görüşündedir (Ajzen, Joyce, Şeyh ve Cote, 2011; Fisher ve Fisher, 1992). Yine de SİFU başlı başına bireylerin fiziksel aktivite ve sağlık davranışlarını değiştirmek için yeterli olmamasına rağmen (Ennis, 2007; Placek ve diğ., 2001) SİFU bilgisi sağlıklı fiziksel aktivite davranışlarının oluşturulmasında ilk adım olabilir (Keating, 2003). Öğrencilerin sağlıklı fiziksel aktivite davranışları kazanmaları ve devam ettirmeleri için hem beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin hem de öğrencilerinin doğru ve güvenilir SİFU bilgisine sahip olması gerektiği yapılan çalışmalarda görülmektedir. Buna rağmen Türkiye’de yapılan çalışmalarda hem öğrencilerin (Cengiz ve İnce, 2014; Serbes, Cengiz, Sivri ve Filiz, 2017) hem de öğretmenlerin (Hünük, İnce ve Tannehill, 2013; İnce ve Hünük, 2013) SİFU bilgilerinin düşük düzeyde olduğu görülmüştür.

Literatürde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU alan bilgi düzeylerine göre dört gruba ayrıldığı görülmektedir: alan bilgisi yüksek ve derslerinde bilgilerini kullanan, alan bilgisi yüksek ama derslerinde kullanmayan, alan bilgisi hatalar içeren ve alan bilgisi düşük (İnce ve Hünük, 2013). Alan bilgisi yüksek ve bunları derslerinde kullanan öğretmenlerin örnek niteliğinde uygulamalar yapmaları ve dersin amaçlarına ulaşma konusunda yetkin olmaları beklenmektedir (Chen ve Rovegno, 2000). Bu sebeple alan bilgisi yüksek ve derslerinde bilgilerini kullanan öğretmenlere ulaşarak ne tür bilgileri hangi yöntemleri kullanarak öğrencilerine aktardıklarını anlamak önemlidir.

Öğretmenlerin SİFU ile ilgili alan bilgisi ve pedagojik alan bilgileri ile ilgili yapılmış az sayıda çalışma vardır (Castelli ve Williams, 2007; Santioga, Morales ve Disch, 2009; İnce ve Hünük, 2013; Hodges, Kulinna, Lee ve Kwon, 2017). Mevcut çalışma bulguları da öğretmenlerin SİFU bilgi düzeylerinin olması gerekenin çok altında olduğunu göstermektedir (Santiago ve diğ., 2009). Yapılan çalışmalar beden eğitimi ve spor ders içeriğinin ve sunumunun etkili şekilde sağlanması halinde gençlerin fiziksel aktiviteye hayat boyu katılımlarını sağlamaları için gereken bilgi, beceri ve anlayışı sağlayabileceğini söylemektedir (Cale ve Harris, 2009).

Sağlığın geliştirilmesi amacıyla ortaya atılan bir başka kavram sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk testleridir. Dünyada birçok beden eğitimi ve spor ders programında kullanılan testler yaygın ve hatta zorunludur (Cale, 2000; Armour ve Yelling, 2004; Castelli ve Williams, 2007; Armour ve Harris, 2008; Kulinna, McCaughtry, Martin, Cothran ve Faust, 2008; Harris, 2010; Alfrey, Cale ve Webb, 2012). Beden eğitimi ve spor derslerinde sağlığın geliştirilmesi amacıyla uygulanan sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk testlerinin öğrencilerin fiziksel aktivite katılımlarını artırma, fiziksel yönlerini koruma veya geliştirme konusunda motive ettiğine ve olumlu tutumları desteklediğine dair görüşler vardır (Whitehead, Pemberton ve Corbin, 1990). Buna rağmen sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk testlerinin geçerlik güvenirliği ve testlerin etik değerleri ile ilgili endişeler mevcuttur. Ayrıca birçok genç için fiziksel uygunluk testlerinin fiziksel aktiviteyi teşvik etmesinden ziyade gençler için rahatsız edici olduğunu söyleyen çalışmalar da vardır (Cale ve Harris, 2009). Fiziksel uygunluk testleri ile verilen puanların anlamsız, yanıltıcı ve haksız sonuçlar doğurabileceği belirtilmektedir (Cale ve Harris, 2009). Sonuç olarak, fiziksel uygunluk testlerinin sağlık kazanımlarına hizmet edip etmediği konusunda endişeler mevcuttur (Cale ve Harris, 2009). Fakat testler uygun şekilde kullanılırsa testlerin garantili ve amacına uygun olduğu belirtilmiştir (Lloyd, Colley ve Tremblay, 2010).

Türkiye’de de okullarda zorunlu ölçümler son yıllarda alınmaya başlamıştır. Fiziksel uygunluk testlerine ek olarak okullarda çocukların boy uzunluklarını ölçmek, deri kıvrım ölçümleri yapmak, kalp atım hızlarını ölçmek, diyetlerini belirlemek, pedometre ile takip, sağlık raporu kartlarının izlenmesi ve uygulanması gibi literatürde çalışmalar mevcuttur (Rich, 2010).

Beden eğitimi derslerinde gençlerin SİFU parametrelerinin doğru izlenmesi önemlidir. Fakat fiziksel uygunluk testlerinin, ne için kullanıldığı, ne kadar kullanıldığı,

hangi yollarla izlenmesi gerekeceği ve nasıl kullanılacağı konusunda tartışmalar mevcuttur. Öğrencilerin ölçümlerinin nasıl, ne zaman, ne kadar olması gerektiği ve takibinin nasıl olması gerektiğinin anlaşılması bu yüzden önemlidir. Fiziksel uygunluk testleri fiziksel aktiviteye katılımı olumsuz etkileyebilir (Cale ve diğ., 2014). Bununla birlikte, eğer uygun şekilde kullanılırsa, uygun pedagojik temellere oturtulursa, dengeli ve bütünsel bir program izlenirse, fiziksel uygunluk testleri ve öğrencilerin takibinin fiziksel aktiviteyi desteklemede olumlu bir rol oynayabilir. Bu hedefe ulaşmak amacıyla öğretmenler, öğretim programları dahilinde fiziksel uygunluk testlerinin uygulanması ve sonrasında takibinin nasıl yapılacağına dair bilişsel, duyuşsal ve davranışsal hedefleri gerçekleştirmek için rehberliğe ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar (Cale ve diğ. 2014).

Düzenli fiziksel aktivite davranışları kazanmış bir toplumun sağlık harcamalarının azalarak ülke ekonomisine katkı sağlayacağı bilinmektedir. Ülkemizde fiziksel aktivite ve sağlık ile ilgili eğitim politikalarında ise, en göze çarpan değişim beden eğitimi ve spor dersine eklenen sağlık temelli boyutlardır. Bu temel ülkemizde 2006 yılında ilköğretim (İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. Sınıflar), 2006), 2010 yılında ortaöğretim ders programlarına (Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar), 2010) kişilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılımlarını desteklemek için sağlıkla ilişkili fiziksel uygunluk boyutları eklenmiştir. Ülkemizde ve dünya beden eğitimi ve spor öğretim programlarına eklenen sağlıkla ilgili boyutların amacı öğrencilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılım sağlamaları için gereken bilgi ve beceri kazanmalarınıdır (McKenzie ve Kahan, 2008).

1.1. Problem Durumu

Günümüzde öğretmenler kalabalık sınıflarda öğretmenlik yaparken öğrencilerle geçirilen sürenin kısalması nedeniyle beden eğitimi ve spor ders hedeflerine ulaşamamaktadır (Barroso, McCullum-Gomez, Hoelscher, Kelder ve Murray, 2005; McKenzie ve Lounsbery, 2009). En belirgin eksiklik alanı ise ilkokul ve ortaokul öğrencileri arasındaki SİFU bilgisi eksikliğidir (Placek ve diğ., 2001). Öğretmenlerin SİFU alan bilgisi etkili bir eğitim için gereklidir (Siedentop, 2002). Çünkü öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersinin sağlık hedeflerine ulaşması için öğretmenlerin alan bilgisinin rolü önemlidir (Chen ve Ennis, 1995; Hastie ve Vlaisavljevic, 1999; Schempp, Manross, Tan ve Fincher, 1998; Siedentop, 2002; Siedentop ve Eldar, 1989; Ward, 2009). Güçlü alan

bilgisine sahip beden eğitimi ve spor öğretmenleri, öğretimi planlama, organize etme, öğrencilerinin ilgisini, motivasyonunu, katılımını artırmaya yönelik aktiviteler tasarlamada daha başarılıdırlar (McKenzie, Sallis, Faucette, Roby, ve Kolody, 1993; Placek ve Randall, 1986). Buna rağmen Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile yapılan bir çalışmada öğretmenlerin SİFU bilgi düzeylerinin büyük ölçüde yetersiz olduğu belirlenmiş, öğretmenlerin bilgi düzeyi ve yaşadıkları bilgi içselleştirme süreçleri açısından kendi aralarında önemli farklılıklar olduğu saptanmıştır (İnce ve Hünük, 2013). Alanyazında bu farklılara göre öğretmenlerin dört gruba ayrıldığı görülmüştür. Buna göre a) bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullananlar, b) bilgi düzeyi yüksek ama derslerinde bilgiyi kullanmayanlar, c) bilgisi hatalar içerenler ve d) bilgisi yetersiz olanlar (İnce ve Hünük, 2013). Bilgi düzeyi yüksek ve bilgiyi derslerinde kullanan öğretmenlerin hangi bilgileri, hangi yöntemlerle/stratejilerle öğrencilerine aktardığı ve öğrencilerine olan etkilerinin incelendiği çalışma literatürde mevcut değildir. Bu çalışma ile SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullanan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde ne tür bilgileri, hangi stratejilerle verdikleri açıklanacaktır. Ayrıca bu öğretmenlerin öğrencilerinin fiziksel aktiviteye olan bakış açıları incelenecektir.

1.2. Problem Cümlesi

SİFU bilgisi yüksek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilgiyi içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçleri öğrenci ve öğretmen açısından nasıldır?

1.3. Amaç

Bu çalışmanın amacı Denizli ilinde ortaöğretim ve dengi okullarda görev yapmakta olan, SİFU bilgisi yüksek ve bu bilgileri derslerinde kullanan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilgiyi içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçlerinin öğretmen ve öğrenci gözünden incelenmesidir.

1.4. Önem

Beden eğitimi ve spor derslerinin en önemli hedeflerinden biri olan hayat boyu fiziksel aktiviteye katılımın etkili şekilde öğrencilere kazandırılması için beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgilerinin yeterli olmalıdır (Chen ve Ennis, 1995; Hastie ve Vlaisavljevic, 1999; Schempp, Manross, Tan ve Fincher, 1998). SİFU bilgisi yüksek beden

eğitimi ve spor ğretmenlerinin bilgilerinin kaynakları, bilgiyi içselleştirme ve derste uygulamaya aktarma süreçleri, öğrencilerin bu bilgilerinin ne kadarını hayatlarına aktardıklarını araştırmak öğrencilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılmaları açısından önemlidir (Siedentop, 2002; Siedentop ve Eldar, 1989; Ward, 2009). Bu alışma sonuçlarının ğretmenlerin SİFU bilgilerinin değerlendirilmesi ve bilgileri öğrencilerine nasıl aktardıkları ile ilgili iyi örnekleri ortaya koyması yönünden literatüre katkı sağlaması beklenmektedir. Çalışma bulguları program yapıcılar açısından öğretmenlere yönelik düzenlenecek mesleki gelişim programları için yol gösterici bir kılavuz olması yönünden önemlidir. Bu alışma öğretmenlere pratik öneriler sunması açısından önemlidir. Çalışma araştırmacılara sağlık temelli beden eğitimi ve spor ders programlarının nasıl olması gerektiği ile ilgili örnek teşkil edecektir. Bu sebeple çalışma program yapıcılar, beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve bu konu ile ilgili çalışmalar yapacak araştırmacılar için önemlidir.

1.5. Tanımlar

Fiziksel Uygunluk: Dünya Sağlık Örgütü'ne göre fiziksel uygunluk "kişinin bir işi başarılı bir şekilde yapabilme becerisi" olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca bir işi yapabilme kapasitesi olarak da tanımlanabilir (WHO, 2010).

Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk: Kardiyorespiratör dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik, vücut kompozisyonu gibi bedenin sağlıkla ilgili kapasitesini artıran bileşenlerden oluşur.

Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Ölçümleri: Fiziksel uygunluk bileşenlerini tespit edip ardından değerlendirmek amacıyla çeşitli testler oluşturulmuştur. Çocuklar için uygulanan fiziksel ve fizyolojik testler; fiziksel kapasiteyi belirlemek, büyümenin kontrollü artmasını sağlamak ve gelecekte oluşabilecek risk faktörlerini belirlemek amacı ile yapılır. Aynı zamanda testler düzenli fiziksel aktivitenin; sağlıklı büyüme ve gelişme üzerindeki etkilerini değerlendirerek çocuklarının yapabilecekleri spor dalma uygunluklarını incelemek amacıyla kullanılmaktadır. Ayrıca çocukların fiziksel uygunluk düzeyleri ile çeşitli şiddetlerdeki egzersizlere kısa süreli yanıtları da bu testler aracılığıyla belirlenebilmektedir (Docherty 1996).

SİFU Bilgisi: Fiziksel aktivite ya da sağlıkla ilgili olan bilgi, çoğunlukla SİFU bilgisi olarak adlandırılır. SİFU bilgisi egzersiz bilgisi, egzersiz algısı, sağlık bilgisi gibi benzer terimlerle kullanılabilir. Keating ve diğerleri (2009), SİFU bilgisini bireyin fiziksel aktiviteye katılım gösterme ve kronik hastalıklardan korunma yeteneği hakkındaki bilgi olarak tanımlanmaktadır. Zhu ve diğerleri (1999), sağlıkla ilgili uygunluk bilgisinin daha geniş bir şekilde tanımlanmaktadır. Onlara göre Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk genel iyi oluş için kişiye gerekli olan bilgiyi içermektedir. Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk bilgisi, fitness bileşenleri, bilimsel ilkeler, fiziksel uygunluk bileşenleri (kardiyo solunum, kas gücü, dayanıklılık, esneklik ve vücut yağları), egzersizin kronik hastalıklara etkisi, egzersiz reçetesi (sıklık, şiddet, süre, mod, öz değerlendirme, egzersize bağlılık), beslenme, yaralanmaları önleme ve beslenme sorunları gibi konuları içermektedir (Zhu ve diğ., 1999).

İKİNCİ BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi ile yurtiçinde ve yurtdışında beden eğitimi ve spor ders ortamlarında yapılan SİFU bilgisi ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1.Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi olan Model Temelli Beden Eğitimi (Metzler, 2005) ve Sağlık Temelli Pedagojik Beden Eğitimi Modeli (STBE) (Haerens ve diğ., 2011) ile ilgili çalışmalara yer verilecektir.

2.1.1. Model Temelli Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi

Modeller öğretim stratejisi, yöntemi, becerileri ve etkinliklerin seçiminde kullanılır (Taşpınar ve Atıcı, 2002). Metzler'e (2005) göre modeller, öğretmenlerin öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olan belirli iş birimleri veya programlar geliştirmeleri için taslaklardır.

Öğretim modeli ise öğretim programlarını şekillendirip öğretime rehber olmak için kapsamlı bir deseni ifade eder (Mirzeroğlu, 2017).. Öğretim modeli ulaşılmaması beklenen kazanımların öğrencilerde gerçekleştirilmesi için öğretmenin neyi yapacağı, nasıl yapacağı, hangi öğretim stratejilerini kullanması gerektiği ve ölçme değerlendirme aşamasında nasıl bir yol izlemesi gerektiği ile ilgili öğretmene bilgiler sunar (Mirzeroğlu, 2017).

Model Temelli Öğrenme (MTÖ) öğretim ve öğrenme aşamaları için kapsamlı ve kolay anlaşılır bir kavramdır (Gurvitch ve Metzler, 2010). MTÖ öğretmenlerin tek ya da iki model (hibrit) kullanarak öğrencilerin hedef kazanımlara ulaşmaları için bir şemsiye kavramdır (Kirk, 2013). Model temelli öğretimde öğretmen planlama, uygulama ve değerlendirme için çeşitli yöntemlere hakim olup sonrasında her üniteye öğrencilerinin kazanımlara ulaşması için en iyi modeli seçer (Mirzeroğlu, 2017).

MTÖ, beden eğitimi ve spor ders programlarında az kullanılmasına rağmen yeni bir kavram değildir (Casey 2014). MTÖ fikri, Jewett, Bain ve Ennis (1995), Siedentop ve Tannehill (2000), Metzler (2000), Lund ve Tannehill'in (2005) çalışmaları üzerine kuruludur. Bu yazarların hepsi farklı model ve farklı düşünce biçimlerine önermesine

rağmen çalışmaların ortak noktası beden eğitimi ve spor ders ortamında yeni ve çoklu modellere ihtiyaç duyulduğudur. Çünkü öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini arttırıp sağlıklı bireyler olmalarına katkı sağlamak için beden eğitimi ve spor derslerinde öğretim modellerinin ve model tabanlı uygulamaların kullanılarak derslerin işlenmesi önerilmektedir (Fernandez-Rio, 2016; Hastie ve Casey, 2014). Alanyazında modellere dayandırılarak birçok çalışma yapılmaktadır (Hastie ve Casey, 2014). Bu çalışmalardan bazıları şöyledir;

İlk olarak Jewett ve diğerleri (1995), Metzler (2005), Lund ve Tannehill (2005) ve Kirk (2010) beden eğitimi ve spor ders ortamında model tabanlı bir yaklaşım sergilenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu görüş, Spor Eğitimi Modeli (Siedentop, 1994), Taktiksel Oyun Yaklaşımı Modeli (Griffin, Mitchell ve Oslin, 1997) ve Kişisel ve Sosyal Sorumluluk Modeli (Hellison, 1995) gibi yerleşik modellerin yanısıra gelişmekte olan diğer modellerin de beden eğitimi ve spor ders ortamında kullanılmasını söylemektedir. Jewett ve diğerlerinin (1995) çalışmaları ile Siedentop ve Tannehill'in (2000) çalışmaları MTÖ'yü Müfredat Modeli olarak tanımlarken Metzler (2011) ağırlıklı olarak Öğretim Modelleri olarak tanımlamıştır. Haerens ve diğerleri (2011) ise Pedagojik Model terimini oluşturmuş ve bu terimi Müfredat (Jewett ve diğ., 1995) ve Öğretim Modelleri (Metzler, 2005) üzerine kurmuştur.

Modele dayalı bir yaklaşımda öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarına ulaşması için öğretmenler, bir faaliyetten ziyade belirli bir süre boyunca öğretecekleri bir model (veya modeller) seçebilirler. Hiç bir model beden eğitimi ve spor ders programları kazanımlarının hepsine ulaşılması için yeterli değildir bu yüzden farklı zamanlarda, farklı kişilerle farklı modeller uygulanabilir (Casey, 2017; Jewett ve diğ., 1995; Lund ve Tannehill, 2015). Beden eğitimi ve spor dersi alanında MTÖ yaklaşımının kullanılması öğretimin etkililiğini ve kalıcı olmasını sağlamaktadır. Çünkü MTÖ yaklaşımı öğretmene birçok alanda (bilişsel, psikomotor, duyuşsal) kazanımları, öğrenci merkezli olacak şekilde derinlemesine öğretme fırsatları sunar (Metzler ve Mc Cullik, 2008).

Mirzeoğlu'na göre (2017) MTÖ'in beden eğitimi ve spor ders ortamında kullanılmasının sağlayacağı avantajlar şu şekildedir:

2.1.1.1. Model temelli beden eğitimi ve spor öğretiminin avantajları. Model genel bir plan yardımıyla öğretmene kolay anlaşılır bir yaklaşım sunar.

- Modeller öğrenme alanındaki kazanımlara ve bu alanların arasındaki ilişkilere akıcılık sağlar.
- Modeller öğretmene tema sağlar.
- Model öğretmen ve öğrenciler için şimdi ve gelecekteki olayları anlamalarına yardımcı olur.
- Model teorik bir çatı sağlar.
- Model araştırma desteklidir.
- Model öğretmenler açısından teorik bir dil sağlar.
- Model öğrenmenin daha geçerli değerlendirilmesine yardım eder.
- Model kendi teorik çatısı altında öğretmenin karar vermesine yardım eder.

Metzler (2011) beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılımlarını artırmak için spor ve rekabet temelli etkinliklerin azaltılarak bunun yerine öğretim modellerinin kullanılmasını önermiştir. Beden eğitimi ve spor derslerinde spesifik öğrenme çıktıları elde etmek için bir dizi model başarıyla geliştirilmiştir. Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) Modeli de beden eğitimi ve spor dersleri sayesinde fiziksel aktiviteye katılıma değer veren bireyler yetişmeyi hedeflemektedir (Haerens ve diğ., 2011). STBE Modeli diğer yerleşik modeller kadar bilinmese de modelin beden eğitimi derslerinde kullanılmasının halk sağlığına olumlu etkilerinin olduğu bilinmektedir (Fernandez-Rio, 2014). Bu sebeple STBE Modeli'nin beden eğitimi ve spor ders programlarında yer alması gerektiği görüşü gelişmiştir (Haerens ve diğ., 2011).

2.1.2. Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) Modeli

Haerens ve diğerleri 2011 yılında model temelli beden eğitimi öğretimini temele alarak ve varolan alanyazından yola çıkarak Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) modelini geliştirmişlerdir. Haerens ve diğerleri (2011), Jewett ve diğerlerinin (1995) müfredat modeli ile Metzler'in (2005) öğretim modelini temele alarak 1970'lerin sonlarından bu yana uygulanan sağlık temelli programlar ve uygulamalardan öğrenilenleri birleştirmiş Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) kavramını pedagojik temellere oturtulması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu uygulamalar ile ilgili örnekler ilgili araştırmalar kısmında detaylı olarak açıklanmıştır.

Haerens ve diğerlerine (2011) göre müfredat modeli (Jewett ve diğ., 1995) daha fazla konuya odaklanırken öğretim modelleri (Metzler, 2005) ise daha çok öğretmen

davranışlarına odaklanmaktadır. STBE Modeli ise farklı öğrenme çıktılarını tanımlar ve bunların öğretim stratejileri, öğretim programları ya da konunun harmanlanarak öğrencilerin hedef kazanımlara en iyi nasıl ulaşacaklarını gösterir (Sammon, 2019).

STBE Modeli Haerens ve diğerleri tarafından 2011 yılında uzun vadede toplum sağlığının gelişmesini sağlamak amacıyla ortaya atılmıştır. Modelin asıl amacı beden eğitimi ve spor derslerinde sağlık kavramının pedagojik temellerle verilerek kişilerin ömür boyu fiziksel aktiviteye katılmalarını desteklemek ve öğrencilerin olumlu fiziksel aktivite davranışları geliştirmelerine yardımcı olmaktır (Haerens ve diğ., 2011). STBE Modeli'nin ana teması fiziksel olarak aktif bir yaşama değer veren bireyler yetiştirmektir. STBE Modeli ile beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sağlık temelinde kendi derslerinin taslağını oluşturabilmeleri de hedeflenmektedir. STBE Modeli bu taslağın oluşturulabilmesi için genel bir çerçeve sunmaya çalışmaktadır. Modelin başka bir amacı da beden eğitimi ve spor derslerinin neden model temelli geliştirilmesi gerektiğini açıklayarak son 40 yıldır sağlık temelinde ortaya çıkan uygulamaların bir özetini sunarak bu uygulamaları modele dayandırmaktır. Yapılmış olan çalışmalardan yola çıkarak STBE Modeli temelinde kurulacak beden eğitimi ve spor derslerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili bilgilere yer vermek de modelin hedeflerindedir (Haerens ve diğ., 2011). Modele göre beden eğitimi dersinin amacı, öğrencilerin serbest zamanlarına kolayca aktarabilecekleri etkinlikleri sınıfta seçebilecekleri, düzenleyebilecekleri ve gerçekleştirebilecekleri bağımsız karar vericiler olarak yetişmelerini sağlamaktır (Haerens ve diğ., 2011).

STBE Modeli sağlık kavramının pedagojik temellerle verilmesini söyleyen ilk modeldir. Siedentop'un (1996) çalışmalarına dayanarak, Haerens ve diğerleri (2011), STBE Modeli ile fiziksel olarak aktif bir yaşama değer veren bireylerin sürdürülebilir ve uzun vadeli olarak fiziksel aktiviteye katılımlarının artacağı sonucuna varmışlardır. Modele göre hedeflenen bireyler yapılan aktivitelerin hem yararlarını hem de olası risklerini anlayan, kendileri ile başkaları için bu risklerin üstesinden gelebilen, sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk konusunda donanımlı fiziksel aktivite katılımcıdır (Haerens ve diğ., 2011). Bu sayede STBE Modeli'nin bireylerdeki çıktıların da uzun vadeli olması beklenmektedir.

STPE Modeli'nin tasarlanmasında temelde öğretme ve öğrenme alanı öncelikleri yer almaktadır (Haerens ve diğ., 2011). Modele göre öğretmenler, öğrencilere, seçimler ve karar verme olanakları sunarak onların özerkliğini geliştirmelidir. Ayrıca herkes için

başarılı deneyimler sunarak fiziksel aktiviteye olan ilgilerini arttırabilir. Bu sayede öğrencilerin ilerleme ve gelişme duygularını da arttırabilir. Modele göre beden eğitimi öğretmenleri bireysel davranış değişimini ve motivasyonu desteklemek için yeni bilgi ve beceriler edinmelidirler (Haerens ve diğ., 2011).

STBE Modeli'nin amacı ve öğrencilerden beklenen hedef çıktıları yukarıda belirtilmiştir. Haerens ve diğ. 2011 yılında STBE modeline son halini verirken, Jewett ve diğ., (1995) ve Metzler (2005)'den etkilenmişlerdir. Modele özgü bileşenleri şu şekilde belirlemişlerdir: a) modelin temelleri, b) öğretmenin rolü ve öğrenci öğrenimi veya öğretme ve öğrenme özelliklerini, c) modele özgü uygulama ihtiyaçları ve değişiklikleri.

2.1.2.1. Bileşen 1: STBE Modeli'nin temelleri. STBE Modeli, okulun ötesinde aktif bir yaşamı teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Daha önce uygulanan ve değerlendirilen sağlık temelli müfredatlardan elde edilen verilere dayanarak öneriler verilmiş ve bu sayede bireylerde uzun vadeli davranış değişikliğini sağlamayı hedeflenmiştir (Haerens ve diğ., 2011). Model öğrencilerin yaşamlarının geri kalanında sağlığı ve refahı artıran fiziksel aktivitelere değer vermeyi ve uygulamayı öğrenmeleri gerektiğini söylemektedir (Haerens ve diğ., 2011). Model temelinde kurulan beden eğitimi ve spor derslerinde duyuşsal alanın (fiziksel aktifliğe değer veren) ön plana çıkması gerektiği belirtilmektedir (Jewett ve diğ., 1995).

Alanyazında birçok çalışma, beden eğitimi ve spor derslerinde duyuşsal öğrenme çıktılarına odaklanılması gerektiğini söylemektedir (McKenzie, Sallis ve Rosengard, 2009; Whitehead ve Fox, 1983). Bunun yanında STBE Modeli bilişsel ve psikomotor öğrenme çıktılarının da beden eğitimi ve spor derslerinde verilmesini belirtmektedir (Harris, 2000). Ayrıca çalışmalar öğrencilerin aktif bir yaşamın (bilişsel) faydalarını bilmelerinin ve hayat boyu fiziksel aktivitelere katılmak için yeterli motor beceriye sahip olmalarının önemli olduğunu belirtmektedir (Harris, 2000). Sonuç olarak STBE Modeli tek bir alana odaklanmak yerine psikomotor, bilişsel ve duyuşsal alanların hepsinin gelişimine odaklanılması gerektiğini belirtmektedir.

2.1.2.2. Bileşen 2: Öğretmenin rolü ve öğrenci öğrenimi (Jewett ve diğ., 1995) veya öğretme ve öğrenme özellikleri (Metzler, 2005). STBE Modeli bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarının hepsine odaklanmaktadır. Duyuşsal öğrenme alanına göre STBE Modeli, esas olarak fiziksel olarak aktif yaşama değer vermeyi (Siedentop, 1996) ve

sağlığa yönelik olumlu tutumların geliştirilmesini içermektedir (Whitehead ve Fox, 1983). Beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin sağlık kriterleri belirlenmelidir. Öğrenciler tek bir öğrenme alanına, sadece geleneksel spor müfredatlarına (Harris, 2000) veya spor etkinliklerine göre değerlendirilmemelidir (Tinning ve Kirk, 1991).

STBE Modeli'nin odak noktası aktif yaşama değer vermek ve bu yaşamdan zevk alan bireyler yetiştirmektir. Öz Belirleme Kuramı (Deci ve Ryan, 2000) bu bağlamda öğretmenin gelişimini ve STBE modelinin öğrenme özelliklerini belirlemiştir. Çünkü Öz Belirleme Kuramı'na göre öğrenciler aktiviteleri ilginç, anlamlı ve eğlenceli bulduğunda ya da aktiviteye katılmaya içsel olarak ilgi duyduğunda beden eğitimi ve spor derslerinin dışında da bu aktivitelere katılma olasılıkları artmaktadır (Haerens ve diğ., 2011).

STBE Modeline göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin fiziksel aktivite, belirli yaşlardaki öğrencilerin sağlıkla ilgili fiziksel aktiviteye nasıl güvenli ve etkili bir şekilde katılabilecekleri konularında yeterli donanıma sahip olması gerekmektedir. Öğretmenlerin aktif bir yaşama değer verme ve uygulama ile ilgili psikolojik ve sosyal kavramları da anlamaları gerekmektedir. Alanyazındaki çalışmalar öğretmenlerin etkili sağlık temelli beden eğitimi ve spor dersini öğretebilmeleri için farklı öğretim stilleri ve yeni beceriler geliştirmeleri gerektiğini göstermiştir (Harris, 2005; Kirk, 1986; Tinning ve Kirk, 1991; Whitehead ve Fox, 1983). Harris'e (2000) göre, öğretmenler fiziksel aktivitenin sağlık için önemini tam olarak kabul ettiklerinde, beden eğitiminin sağlığı geliştirici rolüne gereken değeri verdiklerinde, öğretme ve öğrenme hakkındaki felsefelerini öğretmen merkezinden çıkararak öğrencilerin bireyselliklerinin farkında olarak öğrenci merkezli eğitimi uyguladıklarında modelin sağlık hedeflerine ulaşabilirler (Jewett ve diğ., 1995).

STBE Modeli'nin alanyazındaki çalışmalara da dayanarak ortaya attığı bazı öğrenme ve öğretme stratejileri şu şekildedir;

- Öğretmenlerin öğrencilere keyifli deneyimler sunmaları gerekmektedir.
- Beden eğitimi ve spor ders ortamında eleme oyunlarından uzak durulmalıdır.
- Beden eğitimi ve spor ders ortamında bütün öğrencilerin katılımı sağlanarak motivasyonları artırılmalıdır.
- Öğretmenlerin öğrencilerin özerklik, yeterlilik ve ilişkili olma ihtiyaçları desteklenmelidir.

- Kontrol edici bir öğretim tarzı öğrencilerin duyuşsal ve bilişsel öğrenme alanlarını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu yüzden öğrencilerin bağımsız karar vericiler olmaları desteklenmelidir (Haerens ve diğ., 2011).
- Öğrencilerin boş zamanlarına kolayca aktarılabilecek fiziksel aktivitelerin nasıl seçileceği ve organize edileceği konusunda kendileri için hareket etme ve düşünme fırsatlarına sahip olmalarına yardım edecek uygulamalara yer verilmelidir (Harris, 2000; Whitehead ve Fox, 1983).
- Öz Belirleme Kuramı öğretmenlerin öğrenmeyi yapılandırmasını önermektedir. Buna göre yapılandırma şu şekilde olmalıdır; zorlu görevler azaltılmalıdır, olumlu geri bildirimler artırılmalıdır, başarısızlıktan sonra teşvik ve net yardımın yanı sıra yeterli yardım verilmelidir, yerine getirilmesi gereken göreve ilişkin yönergeler verilmelidir (Sierens, Vansteenkiste, Goossens, Soenens ve Dochy, 2009).
- Öğretmenler, öğrencilere aktivite ile ilgili yönergeler ve aktif bir yaşam tarzının faydaları hakkında bilgi vererek onların daha aktif hale gelmeleri için stratejiler sunarak öğrenci öğrenmesini kolaylaştırmalıdır (Haerens ve diğ., 2011).
- Öğretmenler öğrencilerin ders dışında da fiziksel aktiviteye katılımlarını desteklemelidir (Harris, 2000; Sallis ve diğ., 1997; Tinning ve Kirk, 1991).
- Öğretmenler öğrenmenin okul dışına da aktarılması için öğrencilerin bireyselleşmelerinin sağlanmasına büyük ilgi ve destek göstermelidir (Harris, 2000; Whitehead ve Fox, 1983).
- Derslerde öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçilmelidir (Haerens ve diğ., 2011).
- Yalnızca geleneksel spor odaklı uygulamalar yerine derslerde sağlıkla ilgili öğrenme çıktıları da eklenmelidir (Harris, 2000).
- Öğretmen ve öğrencilerin takibinin öğrenme çıktıları ile yapılması gerekmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin sorumluluklarının modele sadık bir şekilde uygulanıp uygulanmadığının takibi yapılmalıdır (Haerens ve diğ., 2011).

Son olarak hem öğretmen hem de öğrencilerin takip edilerek karşılaştırmalı değerlendirmelerin geliştirilmesi düzenli uygulama kontrolüne izin verecek öğretmen ve öğrenci eylemleri için modelin doğrulanmasının temelini oluşturacaktır (Haerens ve diğ., 2011).

2.1.2.3. Bileşen 3: Uygulama ihtiyaçları ve değişiklikleri. Jewett ve diğ. (1995) modellerin deneysel olarak çalışılmadan geliştirilemeyeceğini veya anlaşılamayacağını belirtmişlerdir. STBE Modeli'nin de ancak modelle çalışan öğretmenlerin uygulamalarıyla gelişeceği belirtilmiştir (Haerens ve diğ., 2011).

STBE Modeli'nin öğretmenlerin benimsemeleri için mevcut müfredat ve (Jewett ve diğerleri, 1995) modelle nasıl ilişkili olduğu hakkında bilgi edinmeleri gerekmektedir. Ayrıca STBE modeli ile ilgili yapılmış etkili deneysel çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır (Haerens ve diğ., 2011).

Model, okulların tamamında ya da politikalarla tüm ülkede uygulanırsa daha etkili olabilir. Bu sayede öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılımları sadece okullarda değil her daim desteklenmiş olur (Cohen ve Hill, 2001). Müfredatta sağlık vurgusu artırılarak geleneksel spor vurgusu azaltılmalıdır (Harris, 2000). Ayrıca öğretmenler STBE Modeli'ne dayalı uygulamalar için yöneticileri tarafından tanınmalı ve ödüllendirilmelidir (Kirk, 1986). Buna göre STBE Modeli kapsamında tüm paydaşlar (okul, aile, program yapımcılar) koordineli çalışmalıdır.

Tablo 2.1.'de STBE Modeli'nin teorik çerçevesinin ana temasını, altında yer alan teoriyi, öğrenme, öğretme aşamalarını ve temel öğrenme hedeflerini vurgulayan genel bir bakış sunulmuştur. Buna göre modelin ana teması ile öğrenme ve öğretme bileşenleri Haerens ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir. Bowler ve Sammon (2015) ile Bowler ve diğerleri (2015) ise STBE Modeli'nin *yetiştirmeyi hedeflediği bireyler ile ideal beden eğitimi ve spor öğretmeni davranışlarını* yaptıkları çalışma sonucunda modele eklemişlerdir. Bu çalışmalar ile STBE modeline varolan son hali verilmiştir (Tablo 2.1). Bu maddelerle ilgili açıklamalar aşağıda ayrıntılı şekilde belirtilmiştir.

Tablo 2.1. Sağlık Temelli Beden Eğitimi Teorik Çerçevesi

Ana Tema (Haerens ve diğ., 2011)	Fiziksel aktiviteye değer veren bireyler yetiştirmek
Öğretme ve öğrenme bileşenleri (Haerens ve diğ., 2011)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hayat boyu fiziksel aktiviteye katılmaya değer verme 2. Birden çok alanda etki 3. Ders dışına aktarma 4. İçsel motivasyon 5. Paydaşlar (aile, okul, yönetici vb.)
Yetiştirilmesi hedeflenen bireyler (Bowler ve Sammon, 2015; Bowler ve diğ., 2015)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sürekli bireyler 2. Hevesli bireyler 3. Kendine güvenen bireyler 4. Bilgilendirilmiş bireyler 5. Kritik bireyler
Sağlık temelli beden eğitimi modeli temelindeki derslerde ideal beden eğitimi ve spor öğretmenleri davranışları (Bowler ve Sammon, 2015; Bowler ve diğ., 2015)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tüm derslerde fiziksel aktiviteyi teşvik etme 2. Öğretmenlerin SİFU bilgisi konusunda yeterli olması 3. İhtiyaçlara yönelik bir öğrenme ortamı yaratma 4. Okul, aile ve toplumdaki paydaşların sağlıklı fiziksel aktivite alışkanlıklarını teşvik etmek için koordineli çalışması

2.1.3. Sağlık Temelli Beden Eğitimi İçin Öğrenme ve Öğretme Bileşenleri

Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli, öğretmenlerin öğrencilerine olumlu fiziksel aktivite davranışları geliştirmeleri için bazı öğrenme ve öğretme bileşenlerinden bahsetmektedir (Haerens ve diğ., 2011).

2.1.3.1. Hayat boyu fiziksel aktiviteye katılmaya değer verme.

Model, fiziksel aktiviteyi sürdüren, fiziksel aktiviteye katılmaya değer veren ve istekli bireyleri ortaya çıkartabilir. Cox, Smith ve Williams (2008) algılanan yeterlik, özerklik ve ilişkili olmanın öğrencilerin boş zamanlarında fiziksel aktiviteye olan katılımlarını artırabileceğini belirtmiştir. Haerens ve diğerleri (2011) daha özerk bir motivasyona sahip üniversite öğrencilerinin daha yüksek düzeyde fiziksel aktivite katılım sağladıklarını belirtmiştir.

2.1.3.2. Birden çok alanda etki etme. Model temelinde kurulan doğru periyodlama ile birden çok alanda öğrenme gerçekleşebilir (psikomotor, bilişsel, duyuşsal). Sağlık temelli beden eğitimi modelinde daha uzun öğrenme çıktıları için en az 12 hafta sürecek müdahaleler yapılması gerektiği söylenmektedir (Dobbin, Husson, DeCorby ve La Rocca, 2013). Bununla birlikte, öğrenme çıktıları beden eğitimi ve spor dersinde bilinen üç

öğrenme alanını da (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) kapsamalıdır (Bailey ve diğ., 2009; Kirk, 2017).

2.1.3.3. Dışa aktarma. Model temelinde öğrenilen bilgiler benimsenerek okul dışına da aktarılabilir.

STBE Modeli'nde kazanılan herhangi bir fiziksel aktivite davranışının okul dışına da taşınması için bireyler olumlu fiziksel aktivite davranışlarını anlamlı ve faydalı bulmaları gerektiği görüşü vardır (Chase ve diğ., 2007).

2.1.3.4. İçsel motivasyon. Hayat boyu fiziksel aktiviteye katılım ilgi, keyif ve içsel motivasyon ile sağlanabilir.

Dördüncü varsayım doğrudan Öz-Belirleme Kuramı'na dayanmaktadır (Deci ve Ryan, 1985). Derste öğrencilere sağlanan özerklik ortamı ve ihtiyaç destekleyici öğretim stratejileri ile öğrencilerin ders dışında da fiziksel olarak aktif olma motivasyonları olumlu yönde etkilenebilir (Amado ve diğ., 2014).

2.1.3.5. Paydaşların desteği (aile, okul, yönetici vb.). Fiziksel aktivite müdahaleleri okul, aile ve toplumla entegre şekilde yürütülmelidir.

Öğretmenler öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını olumlu yönde desteklemek için aile, arkadaş (Hager ve Beighler, 2006) ve toplumun (Faber, Hodges Kulinna ve Darst, 2007) desteğini almalıdır. Tüm paydaşlar arasında işbirliği olmalıdır.

2.1.4. Modelin Yetiştirmeyi Hedeflediği Bireyler

Bowler ve Sammon (2015) ile Bowler ve diğerlerine (2015)'e göre Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli'nin yetiştirmeyi hedeflediği bireyler şu şekildedir;

2.1.4.1. Sürekli bireyler. Aktif bir yaşam tarzını sürdürmeyi ve düzenli fiziksel aktiviteye katılımı seçen bireyler;

2.1.4.2. Hevesli bireyler. Fiziksel aktiviteye karşı olumlu tutum sergileyen bireyler;

2.1.4.3. Kendine güvenen bireyler. Seçilen fiziksel aktivite alanlarında yetkinliği ve çabasını artıran bireyler;

2.1.4.4. Bilgilendirilmiş bireyler. Fiziksel aktivitenin nasıl, ne zaman ve nerede gerçekleştirileceği bilgisine sahip, güvenli ve etkin bir şekilde fiziksel aktiviteye katılımın

nasıl olduğunu bilen bireyler yetiştirmek. Bireysel hedeflerini belirleyebilen, aktif bir yaşam tarzının etkilerinin bilincinde olan eğitimli bireyler;

2.1.4.5. Kritik bireyler. İyi fiziksel aktivite uygulamalarını tanımlayabilen fiziksel aktivitenin tehlikelerini veya engellerini bilerek kendilerinin ve çevrelerindeki kişilerin sağlıklı bir yaşam tarzına erişimlerini olumlu yönde etkileyebilecek bireyler yetiştirmek.

2.1.5. Sağlık Temelli Pedagojik Beden Eğitimi Modeline Dayalı Derslerde İdeal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Davranışları

Bowler ve Sammon (2015) ile Bowler ve diğerleri (2015) STBE Modeli temelinde yaptıkları araştırmada sağlık temeline dayandırılan beden eğitimi ve spor derslerinde ideal dört ana öğretmen davranışına odaklanmışlardır:

2.1.5.1. Tüm derslerde fiziksel aktiviteyi teşvik etme. Derslerde öğrencilerin fiziksel aktiviteye olan isteklerini artıracak sınıf iklimi yaratılmalı, herkesin katılımını sağlayacak hareketegeçiriciler belirlenmelidir. Her öğrenci için belirli hedefler konularak her derste hedeflere ulaşmaları sağlanmalıdır.

2.1.5.2. Öğretmenlerin SİFU bilgisi konusunda yeterli olması. Öğrencilere aktiviteler sırasında yeterli açıklama yapma, kılavuzluk etme ve tavsiyelerde bulunulmalıdır. Özel ve kişiselleştirilmiş geribildirimlerle öğrencilerin fiziksel aktivite hakkında bilgi edinmeleri sağlanmalıdır. Öğrencilerin çeşitli fiziksel aktiviteleri deneyimlemelerine yardımcı olarak fiziksel aktivite için ulusal ve uluslararası standartların farkında olmalarına olanak sağlanmalıdır. Öğrencilerin kendilerini değerlendirebilmelerine olanak tanınmalıdır. Öğrencilerin kendileri için olası risklerin farkında olmalarına yardım edilmelidir. Öğrencilerin fiziksel aktivite ile ilgili uygun kararları almaları desteklenmelidir.

2.1.5.3. İhtiyaçlara yönelik bir öğrenme ortamı yaratma. Ders içeriği belirlenirken öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurmalı, kendi ilgileri doğrultusunda fiziksel aktiviteleri seçmeleri için imkan verilmelidir. Kapasitelerini aşmaları için desteklenmelidir. Akran eğitimi veya ortak değerlendirme gibi pedagojik yaklaşımlarla etkileşim sağlanmalıdır.

2.1.5.4. Okul, aile ve toplum paydaşları sağlıklı fiziksel aktivite alışkanlıklarını teşvik etmek için koordineli çalışma. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri, paydaşların çabalarını koordine etmek için öncü rolü oynamalıdır. Öğretmenler, aileler ile sürekli

temas halinde olmalıdır. Okulun dışındaki tesislerde özel çalışmalar düzenlenerek okul dışında da fiziksel aktivite ortamları sağlanmalıdır.

Son olarak hem öğretmen hem de öğrencilerin takip edilerek karşılaştırmalı değerlendirmelerin geliştirilmesi düzenli uygulama kontrolüne izin verecek öğretmen ve öğrenci eylemleri için modelin doğrulanmasının temelini oluşturacaktır (Haerens ve diğ., 2011).

Sağlık temelli beden eğitimi uygulama ve programları son 40 yıldır farklı isimlerle karşımıza çıkmasına rağmen beden eğitimi ve spor ders ortamında sağlık kavramının pedagojik temellerle verilmesini söyleyen ilk model STBE modelidir. Model son 10 senedir kullanılmakta olduğu için model ile ilgili yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. STBE modeli ile ilgili yapılmış deneysel çalışmalar oldukça yenidir (Bowler, 2019; Sammon, 2019). Modelin hem öğretmen hem de öğrencilerin takip edilerek karşılaştırmalı değerlendirmelerin yapılarak doğrulanması ve etkilerine bakılması gerekmektedir. Bu sebeple bu çalışmada STBE Modeli çerçevesinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin sağlık temelinde kurulan beden eğitimi ile ilgili görüşlerine ulaşmak hedeflenmiştir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Sağlık temelli beden eğitimi ve spor 1970’li yıllardan itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Sağlık temelinde geliştirilen birçok okul programı vardır. Programların öğrenci ve öğretmenlerin SİFU bilgisi ile olumlu fiziksel aktivite davranışlarına etkisini inceleyen birçok çalışma vardır. Sağlık temelli programların etkilerinin incelendiği yurtdışında ve yurtiçinde yapılan çalışmaların bazıları şu şekildedir:

2.2.1. Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

2.2.1.1 Öğretmenlerle yapılan çalışmalar. Bulger, Mohr, Carson ve Wiegand (2001) beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlarda yaptıkları çalışmada SİFU eğitimini beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitimine dahil etmişlerdir. 16 hafta boyunca beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarına sağlık temelli fiziksel aktiviteye katılım ile ilgili bilgiler vererek ardından uygulamaya dönük alıştırmalar yapmışlardır. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılma eğilimlerinde ve sağlıklı fiziksel aktivite davranışlarında olumlu etkiler olduğu görülmüştür.

Castelli ve Williams (2007) beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile yaptıkları çalışmada onların sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk hakkında ne bildiklerini ve kendi bilgilerini ne kadar yeterli bulduklarını incelemiştir. Elde edilen verilere göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgi testinden yetersiz puan aldıkları görülmüştür. SİFU bilgi düzeyleri ile bilgiyi aktarmada kendilerini yeterli hissetme düzeyleri arasında küçük bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada öğretmenlerin SİFU bileşenlerinin belirlenmesi, sağlık hedeflerinin belirlenmesi ve gençlere yönelik fiziksel aktivite programlarının tasarımı konusunda yetersiz oldukları görülmüştür. Sonuç olarak öğrencilerin hayat boyu fiziksel aktiviteye katılımının teşvik edilebilmesi için öğretmen ve öğretmen adaylarının SİFU bilgi düzeylerinin artırılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Santiago, Disch, Morales (2012) yaptıkları çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgilerini cinsiyet, kıdem yılı, eğitim seviyesi ve fiziksel aktivite düzeyine göre incelemişlerdir. Elde edilen verilere göre cinsiyet, eğitim seviyesi ve fiziksel aktivite düzeyinin SİFU bilgisini anlamlı şekilde etkilemediği görülmüştür. Buna rağmen öğretim kıdem yılı arttıkça SİFU bilgisinin anlamlı şekilde arttığı görülmüştür.

Fernandez-Rio (2016) yaptığı çalışmada Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli'ni inceleyerek öğretmenlere sağlık temelinde beden eğitimi ve spor dersini nasıl vermeleri gerektiği ile ilgili pratik tavsiyeler sunmuştur. Buna göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerin öğrencilerinin içsel motivasyonlarını artırarak fiziksel aktiviteye olan ilgi, zevk ve memnuniyetlerini teşvik etmeleri gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Hodges ve diğerleri (2017) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgileri ile ilgili yaptıkları nitel çalışmada öğretmenlere verilen Sağlık Temelli Beden Eğitimi Programı ile ilgili öğretmenlerin algılarını incelemişlerdir. Program ile öğretmenlerin SİFU bilgilerinin beden eğitimi ve spor ders programının ve uygulamalarının bir parçası olarak öğretilmesini amaçlamışlardır. Elde edilen verilere göre öğretmenler sağlık temelli beden eğitimi ve spor ders programını faydalı bulmalarına rağmen öğretmek için zamanın yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerine verilecek eğitimlerle sınıflarında sağlık temelli beden eğitimini uygulayacakları ve uygulamanın etkili olacağını belirtmişlerdir. Sonuç olarak Sağlık Temelli Beden Eğitimi Programı'nın hem beden eğitimi ve spor öğretmeni hem de öğrencilerin SİFU bilgi düzeylerini artırabileceği görülmüştür.

Lynch, (2017) yaptığı çalışmada okul sağlık projelerinin etkilerine bakılmıştır. Çalışmada coğrafi konum, sosyo-ekonomik durum ve demografik yapılarının farklılık gösterdiği üç farklı okuldan veriler toplamışlardır. Elde edilen verilere göre öğretmen bilgisinin yeterli tesisler ve ekipmanlarla sağlığın geliştirebileceği görülmüştür. Sonuç olarak tüm okulun katılımıyla gerçekleşen okul sağlık projeleri öğrencilerin sağlığını geliştirmede etkili olabileceği sonucuna varılmıştır.

2.2.1.2. Öğrencilerle yapılan çalışmalar. Manios ve Kafatos (1999) Girit'teki ilkokullarda bir sağlık ve beslenme müdahalesi'nin, SİFU bilgisi, besin alımı ve fiziksel aktivite düzeylerine olan etkisini incelemek amacıyla yaptıkları deneysel çalışmada deney ve kontrol grubundan veriler toplamışlardır. Deney grubundaki öğrencilere altı yıl boyunca sağlık ve beslenme müdahalesi uygulanmıştır. Sonuç olarak ilkokullarda çocuklara uygulanan sağlık ve beslenme müdahalelerinin çocukların sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite alışkanlıkları kazanmasında ve SİFU bilgi düzeylerinde anlamlı düzeyde artış sağladığı görülmüştür.

Palmer, Graham ve Elliott (2005), Sağlıklı Kalpler için Çocuk isimli e-öğrenme modülünün öğrencilerin SİFU bilgisi, tutumu ve davranışları üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Bulgular öğrencilerin SİFU bilgisi ve fiziksel aktivite katılımına yönelik tutumlarını geliştirdiğini göstermiştir. İnternet üzerinden sunulan sağlık temelli e-öğrenme programları, geleneksel sınıf öğretimine uygun bir alternatif olabileceği görülmüştür.

Keating ve diğerleri (2009) yaptıkları alanyazın taramasında Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli kullanılan deneysel çalışmaların öğrencilerin SİFU bilgi düzeyine olan etkilerini incelemişlerdir. Sonuç olarak sağlık temelli beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin SİFU bilgisini artırmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Morris, Gorely, Sedgwick, Nevill ve Nevill (2013) yaptıkları çalışmada Muhteşem Eğlence için Koşu Programı ile öğrencilerin sağlıklı yaşam becerileri ve SİFU bilgisi kazanmaları hedeflenmiştir. Program dahilinde öğrencileri dans festivallerine, koşulara ve yürüyüşlere teşvik etmişlerdir. Aileler, öğretmenler ve öğrenciler için uzaktan eğitimler vererek öğrencileri program ile hem okulda hem de okul dışında fiziksel aktiviteye teşvik etmişlerdir. Öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinde artış olmasına rağmen SİFU bilgi puanları açısından anlamlı bir fark görülmemiştir.

Burke, Meyer, Kay, Allensworth, Gazmararian (2014), Sağlığın G¼c¼ Programı'nın ¼ęrencilerin okul ortamındaki SİFU bilgisine, sağlıklı fiziksel aktivite davranışlarına, kalp dolaşım sistemi dayanıklılığı d¼zeyine ve v¼cut kitle indeksine olan etkilerini incelemişlerdir. M¼dahale ¼ç yıl boyunca devam etmiştir. D¼nem başı ve sonunda testler uygulanarak karşılaştırmalar yapılmıştır. Elde edilen bulgulara g¼re m¼dahale ile ¼ęrencilerin SİFU bilgilerinde anlamlı derecede artış olduğu g¼r¼lm¼řt¼r. Program ¼ęrencilerin SİFU bilgilerini ve fiziksel aktivite d¼zeylerini olumlu etkilemiştir.

Morgan ve diğerleri (2014) Çocuk ve Ergenler i¼in Okul Temelli Kardiyavask¼ler Sağlık M¼dahalesi ile ¼ęrencileri sağlıklı beslenme, fiziksel aktivite ve SİFU motivasyonlarını artırma gibi alanlarda etkilemeyi ama¼lamıřlardır. ¼alıřmada deney ve kontrol grubu belirlenmiştir. Deney grubunda yer alan ¼ęrencilere 10 haftalık beslenme eğitimi, fiziksel aktivite eğitimi ve teknoloji temelli v¼cut kompozisyonu ¼l¼¼mleri ile ¼eřitli uygulamalar yapılmıştır. Elde edilen bulgulara g¼re deney grubunda yer alan ¼ęrencilerin sağlıklı beslenme se¼imleri, yağlı gıdaları belirleme yeteneklerini ve beslenme bilgilerini artırdığı g¼r¼lm¼řt¼r.

Ball, Kovarik ve Leidy (2015) yaptıkları ¼alıřmada Aktif ve Sağlıklı Okul M¼dahalesi'nin fiziksel aktiviteye, toplam ekran s¼resine, sağlıklı gıda se¼imlerine ve beslenmeye olan etkilerini araştırmışlardır. Elde edilen bulgulara g¼re m¼dahalenin obeziteyi azaltmada etkili bir okul temelli m¼dahale olduğu g¼r¼lm¼řt¼r. M¼dahale ile sağlanan okul ¼evresindeki değişikliklerle gen¼lerin fiziksel aktivitelerini ve yeme davranışlarını geliştirdikleri g¼r¼lm¼řt¼r.

Pritchard ve diğerleri (2015) sağlık temelli Spor Eğitim Fiziksel Uygunluk Modeli'ni kullanarak etkilerine bakmışlardır. Kontrol grupsuz olan ¼alıřmada ¼ęrenciler ders sezonunda takımlara ayrılarak her hafta farklı istasyonlarda derslerini işlemişlerdir. Turnuva havasında dersler devam etmiştir. Sezon sonunda ¼ęrenciler istasyondaki tekrar sayılarına ve SİFU bilgi d¼zeylerine g¼re analiz edilmişlerdir. Elde edilen bulgulara g¼re SİFU bilgi test sonu¼larına g¼re ¼ęrencilerin ilk ve son test sonu¼ları arasında SİFU bilgilerinde anlamlı artış olmuştur.

Prewitt ve diğerleri (2015) yaptıkları ¼alıřmada Kişiselleştirilmiş Fiziksel Uygunluk Modelini kullanmışlardır. ¼ęrenciler deney ve kontrol grubu olarak ayrılmışlardır. Buna g¼re deney grubunda yer alan ¼ęrencilere haftada d¼rt g¼n olacak

şekilde Kişiselleştirilmiş Fiziksel Uygunluk Modeli uygulanmıştır. Model öğrencilere SİFU bilgisini öğretmek amacıyla tasarlanmış 16 modülden oluşmaktadır. Kişiselleştirilmiş Fiziksel Uygunluk Modeli'nin bir özelliği de öğrencilerin öğretim programında kendi hızlarında ilerleyebilmelerine ve hangi içerik ya da alıştırma becerileri modüllerini üzerinde çalışmak istediklerini seçmelerine izin vermeleridir. Deney grubunda yer alan öğrencilerin SİFU bilgi düzeylerinde ilk ve son testleri arasında son test lehine anlamlı derecede artış olduğu görülmüştür. Ayrıca SİFU bilgi puanları yönünden deney grubunda yer alan öğrencilerin puanları kontrol grubunda yer alan öğrencilerin puanlarına göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Bu modelin öğrencilerin SİFU bilgisini artırmada etkili olduğu görülmüştür.

Hodges, Kulinna, Van der Mars ve Lee (2016) yaptıkları çalışmada Eylem Bilgisi Modeli ile öğrencileri deney ve kontrol grubu olarak ayırmışlardır. Deney grubunda yer alan öğrencilere beden eğitimi ve spor derslerinde sağlıkla ilgili 12 dakika olacak şekilde bilgilendirmeler yapılmıştır. Verilen bilgiler videolar ile desteklenmiştir. Bu bilgiler ışığında beden eğitimi ve spor dersleri yapılandırılarak öğrencilerin fiziksel aktivite, sağlıklı hayat gibi konularda bilgi sahibi olmaları sağlanmıştır. Elde edilen verilere göre deney grubundaki öğrencilerin SİFU bilgilerinde kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde iyileşme görülmüştür.

Ward ve diğerleri (2017) Spor Eğitimi Fiziksel Uygunluk Sezonu Müdahalesi'nin öğrencilerin SİFU bilgilerine ve ders içerisindeki fiziksel aktivitelerine olan etkilerini incelemişlerdir. Öğrenciler sezon içerisinde gruplara ayrılarak fiziksel aktivite etkinliklerine katılmış ve kendi aralarında yarışmalar yapmışlardır. Bu yarışmalar süresince öğrenciler farklı roller üstlenmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre müdahale uygulanan öğrencilerin SİFU bilgilerinin son test sonuçlarında ilk test sonuçlarına göre anlamlı derecede artış olmuştur. Sonuç olarak Spor Eğitimi Fitness Sezonu Müdahalesinin öğrencilerinin SİFU bilgilerini artırmada etkili olduğu görülmüştür.

Hastie, Chen ve Guarino (2017) Proje Temelli Öğrenme Modeli'nin çocukların fiziksel aktivite bilgi düzeylerine olan etkisini incelemişlerdir. Proje kapsamında oluşturulan spor parkurları ile öğrencilere sınıf içi fiziksel uygunluk eğitimi verilmiştir. Öğrenciler spor parkurlarını tasarlama ve planlama sürecine katılmışlardır. Ayrıca sınıf ortamında ve bazı uygulamalar yardımıyla öğrencilere SİFU bilgisi verilmiştir. Sonuç

olarak Proje Temelli Öğrenme uygulanan grupta yer alan öğrencilerin SİFU bilgi düzeyleri kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde artmıştır.

Aperman ve diğerleri (2018) yaptıkları çalışmada Okullarda Sağlıklı Beslenme ve Fiziksel Aktivite Projesi ile fiziksel aktiviteyi ve sağlıklı beslenmeyi hedefleyen okul temelli bir müdahale programı uygulanmıştır. Müdahale öğrencilerin yeme alışkanlıkları, yiyecek etiketi okuması, akıllı tüketici davranışları (taze yiyecekler yemek, tuzlu ve işlenmiş yiyeceklerden uzak durmak) gibi çeşitli unsurlar içermektedir. Deney grubunun ilk ve son test sonuçları arasında SİFU bilgilerinde anlamlı artış olmuştur.

Heo ve diğerleri (2018) yaptıkları çalışmada Sağlık Bileşenleri Müdahalesini kullanmışlardır. Okul temelli sağlık müdahalesi olan Sağlık Bileşenleri Müdahalesi ile okul içinde ve dışında öğrenciler sağlıklı yaşam becerileri hakkında desteklenmiştir. Müdahale kapsamında öğrencilere okulda sağlıklı beslenme bilgisi ile ilgili kurslar verilmiştir. Öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılmaları için okul içi ve dışında festivaller düzenlenerek farklı bilgi alanlarını (fiziksel aktivite, beslenme, kahvaltı, uyku, mental iyi oluş hali) ölçen testten elde edilen verilere göre öğrencilerin ön ve son test puanları arasında SİFU bilgi düzeylerinde anlamlı artış görülmüştür. Sonuç olarak Sağlık Bileşenleri Müdahalesi'nin öğrencilerin SİFU bilgisini artırmada etkili olduğu görülmüştür.

Bowler (2019) yaptığı çalışmada Haerens ve diğerleri (2011) tarafında geliştirilen STBE Modeli'ni test etmek için deneysel çalışma yapmıştır. Bu modeli kullanarak ilkokullarda STBE temelli programların tasarımı, uygulanması ve değerlendirilmesi için öğretmenleri desteklemeyi hedeflemişlerdir. Araştırmada eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Çalışmada nitel yöntemler kullanılmış. Çalışmada öğretmen ve öğrencilerin deneyimleri, kendini yansıtmaları ve literatür taramalarına yer verilmiştir. Çalışma katılımcıları dokuz uzman beden eğitimi öğretmeni ve İngiltere'nin doğusundaki iki farklı okulda öğrenim göre 263 öğrenci (161 erkek, 102 kadın, 11-14 yaş) idi. Bulgular, öğretmenlerin STBE Modeli çerçevesinde tasarladıkları program türlerinin öğrenciler üzerindeki etkilerini göstermektedir. Programın öğrenciler üzerindeki etkisi modelin yetiştirmeyi hedeflediği bireylerin dört bileşenine göre açıklanmıştır; sürekli, motive edilmiş, bilgili ve eleştirel hareket eden gelişimi. Sonuç olarak STBE Modeli'nin gençlerde olumlu fiziksel aktivite davranışlarını etkili bir şekilde teşvik etmede başarılı olabileceği belirtilmiştir.

Sammon (2019) yaptığı beden eğitimi ve spor öğretmenleri için geliştirilmiş yeni bir pedagojik modelin benimsenmesini desteklemek için işbirliğine dayalı ve sürekli bir mesleki gelişim programının kullanımını ve etkilerini araştırmıştır. Araştırma öğretmenlere yeni bir kavram olan Sağlık Temelli Beden Eğitimi (STBE) de temele alarak hazırlanan bir programın öğretmenler üzerindeki etkisini incelemektir. Katılımcılar, İngiltere'de bir yıl boyunca programla çalışan iki ortaokuldan dokuz beden eğitimi öğretmeni idi. STBE öğretmen eğitimi programının uygulanması sırasında okulda toplantılar, yansıtıcı faaliyetler ve sürekli destek ile öğretmenler desteklendi. Çalışmada eylem araştırması metodoloji olarak kullanılmıştır ve kullanılan veri toplama yöntemleri öğretmen yansımaları, görüşmeler, ders gözlemleri ve alan notlarını içermektedir. Analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Veri kaynakları arasında sürekli karşılaştırmayı içeren, yinelemeli bir süreç izlendi. Öğretmenler STBE modelini benimsemeleriyle bir başarı gösterirken, tüm öğrenciler için sınıf dışı fiziksel aktiviteyi açıkça teşvik etmeye daha fazla önem verilerek performansa dayalı beden eğitimi algılarında bir değişim olmuştur. Bu bulgular, dış desteği içeren işbirlikçi ve STBE öğretmen eğitimi programlarının öğretmenlerin yeni fikirleri benimsemelerini ve zaman içinde uygulamalarını değiştirmelerini destekleyebileceğini göstermektedir. Ayrıca HBPE modelinin, özellikle öğretmenlerin öğrencileriyle sağlıklı aktif yaşam tarzlarını teşvik etmelerine yardım etmede etkili bir model olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin eğitimlerine yeterli zaman ayrılmalıdır. Pedagojik değişime girmelerinin teşvik edilmesini sağlamak için eğitimdeki tüm paydaşlar tarafından uyumlu bir çaba gösterilmelidir.

2.2.2. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

2.2.2.1. Öğrencilerle yapılan çalışmalar. Cengiz ve İnce (2014) yaptıkları çalışmada ortaokul öğrencilerine uygulanan 12 haftalık sosyo-ekolojik modelin öğrencilerin fiziksel aktivite bilgi düzeyi, fiziksel aktivite düzeyi ve algılanan sosyal destek skorlarındaki etkisini incelemişlerdir. Elde edilen verilere göre 12 haftalık sosyo-ekolojik modelin fiziksel aktivite ve fiziksel aktivite bilgi düzeyini olumlu şekilde etkilediği görülmüştür. Okul çevresindeki düzenlemelerin de öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini artırdığı görülmüştür.

Akıncı (2014) yaptığı çalışmada Sağlıkla İlişkili Beden Eğitimi Müdahalesi'ni kullanmıştır. Çalışmada öğrenciler deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Sekiz hafta boyunca deney grubundaki öğrencilere sağlıkla ilişkili beden eğitimi müdahalesi uygulanmıştır. Öğrenciler her hafta iki saat olacak şekilde beden eğitimi ve spor derslerini sağlık temelli şekilde devam etmişlerdir. Bu derslerde sağlıkla ilgili temel bilgiler (kalori hesabı, esneklik, dayanıklılık, anatomi vb.) verilmiştir. Müdahalenin ardından yapılan analizler sonucunda deney grubunda yer alan öğrencilerin SİFU bilgilerinin kontrol grubunda yer alan öğrencilerin SİFU bilgi düzeylerine göre anlamlı düzeyde arttığı görülmüştür. Sağlıkla İlişkili Beden Eğitimi Müdahalesi'nin öğrencilerin SİFU bilgisini artırmada etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Serbes ve diğerleri (2017) yaptıkları çalışmada özel okul ve devlet okulunda öğrenim gören 11-14 yaş arasındaki öğrencilerin SİFU bilgi düzeylerinin okul tipi, cinsiyet ve sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin SİFU bilgileri sınıf düzeyi arttıkça artış göstermiştir. Özel okulda öğrenim gören öğrencilerin bilgi düzeyleri devlet okulunda okuyan öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.

2.2.2.2. Öğrencilerle yapılan çalışmalar. Hünük ve diğerleri, (2013) sağlık temelinde kurulan pedagojik derslerin öğretmen ve öğrencilerin SİFU bilgisine olan etkisini incelemiştir. Elde edilen verilere göre sağlık temelinde kurulan beden eğitimi derslerinin öğretmenlerin SİFU bilgilerini anlamlı düzeyde artırdığı görülmüştür. Öğretmenlerin SİFU bilgisindeki artışa bağlı olarak öğrencilerin de SİFU bilgilerinin ilk test sonucuna göre anlamlı düzeyde arttığı görülmüştür. Sonuç olarak sağlık temelinde kurulan pedagojik derslerin beden eğitimi ve spor ders müfredatında daha fazla yer bulması gerektiği belirtilmiştir.

İnce ve Hünük (2013) yaptıkları çalışmada MEB tarafından buldukları illerde diğer öğretmenlere alanlarındaki güncel gelişmeler konusunda rehberlik ve danışmanlık yapmaları için görevlendirilmiş, deneyimli (koordinatör formatör) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin SİFU bilgi düzeylerini belirlemeyi ve bilgiyi içselleştirme süreçlerini açıklamayı hedeflemiştir. Elde edilen verilere göre öğretmenler dört gruba ayrılarak incelenmiştir. Buna göre a) bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bunları kullananlar, b) bilgi düzeyi yüksek ama derslerinde bunları kullanmayanlar, c) bilgisi hatalar içerenler ve d) bilgisi yetersiz olanlar. Sonuç olarak, öğretmenlerin SİFU bilgi düzeylerinin büyük ölçüde

yetersiz olduğu, bu öğretmenlerin bilgi düzeyi ve yaşadıkları bilgi içselleştirme süreçleri açısından kendi aralarında önemli farklar olduğu görülmüştür. Sonuç olarak gelecekte düzenlenecek mesleki gelişim programlarında, öğretmenlerin SİFU bilgileri açısından gruplara özgü ortaya çıkan ihtiyaçlarına odaklanması gerektiği önerilmiştir.

Yılmaz ve Hünük (2018) ortaokul öğrencileri ile ilgili yaptıkları nitel çalışmada bir ortaokuldaki tüm öğrencilerin SİFU bilgi düzeylerini ve fiziksel aktivite düzeylerini ölçmüşlerdir. Elde edilen verilere göre öğrenciler dört gruba ayrılmışlardır: a) SİFU bilgi düzeyi ve fiziksel aktivite düzeyi yüksek, b) SİFU bilgi düzeyi ve fiziksel aktivite düzeyi düşük, c) SİFU bilgi düzeyi yüksek ama fiziksel aktivite düzeyi düşük, d) SİFU bilgi düzeyi düşük ama fiziksel aktivite düzeyi yüksek. Buna göre bu gruplarda SİFU bilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin bu bilgilerini beden eğitimi öğretmenlerinden elde etmedikleri sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte okul dışında fiziksel aktiviteye katılan öğrencilerin de bilgilerini daha çok antrenörlerinden elde ettikleri görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması, inandırıcılık ve verilerin analiz kısmı açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın deseni açıklayıcı durum çalışmasıdır. Bu çalışmada açıklayıcı/tanımlayıcı durum çalışması kullanılmıştır. Açıklayıcı/ tanımlayıcı durum çalışması okuyucunun bir program hakkında çok az bilgisi olduğunu gösteren bir sebep varsa, buna benzer başka verileri yorumlamaya yardımcı olur. Alanyazında durum çalışmasının birçok tanımı bulunmaktadır. Yin'e (2009) göre durum çalışması, araştırmacı kontrolünün değişkenler üzerinde etkili olmadığı durumlarda *nasıl ve neden* sorularına cevap aramak için kullanılan bir araştırma yöntemidir. Durum çalışması çıktılar yerine süreç, olguyu etkileyen unsurlar yerine bağlamla, doğrulamak yerine keşfetmekle ilgilidir (Merriam, 1998). Durum çalışmasında araştırmacının sürece, ortama ve olaya müdahalesi söz konusu değildir. Bu nedenle araştırmacının, araştırılan konu üzerindeki etkisinin az olduğu kabul edilmektedir (Yin, 2014).

Bu çalışmada 74 beden eğitimi ve spor öğretmenine bilgi testi ve ölçek uygulanmıştır. Bilgi testi ve ölçek sonucuna göre SİFU bilgi düzeyi yüksek 11 beden eğitimi ve spor öğretmenine tekrar ulaşılarak bireysel görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler ile öğretmenlerin derslerinde sağlıkla ilgili hangi konuları, ne tür stratejilerle öğrencilerine aktardıklarına odaklanılmıştır. Araştırmacıların herhangi bir etkisi olmadan öğretmenlerin derslerini nasıl ve ne tür stratejilerle işledikleri derinlemesine incelenmiştir. Bireysel görüşmelerden elde edilen verilere göre dört beden eğitimi ve spor öğretmenin güvenilir SİFU bilgi kaynaklarına ulaşarak derslerinde bu bilgileri öğrencilerine bazı ortak stratejilerle aktardıkları görülmüştür. Bu dört öğretmenin derslerinde kullandıkları stratejilerin öğrencilerindeki etkisini derinlemesine incelemek amacıyla ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenen öğrencilerle odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerle yapılan görüşmeler sağlık temelinde kurulan derslerin öğrencilerin günlük yaşamına olan etkisini incelemek ve öğretmenleriyle yapılan bireysel görüşmelerin teyidini yapmak amacıyla kullanılmıştır. İki tür görüşmede de araştırmacının

etkisi olmadan neden ve nasıl soruları temelinde hazırlanan sorularla var olan durumu betimlemek için derinlemesine incelenmiştir. Bu sebeple bu çalışmada betimsel durum çalışması deseni kullanılmıştır.

3.2. Araştırma Grubu

Çalışmanın araştırma grubunu Denizli merkez ilçelerinde ortaöğretim düzeyinde görev yapan SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği uygulanan 74 beden eğitimi ve spor öğretmeninden ölçek ve bireysel görüşme sonucunda belirlenen dört öğretmen ile bu öğretmenlerin toplam 16 öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma grubunun seçimi üç aşamadan oluşmaktadır. Araştırma grubu seçiminin ilk iki aşamasını öğretmen araştırma grubunun seçimi, son aşamasını ise öğrenci grubunun seçimi oluşturmaktadır.

3.2.1. Öğretmen Araştırma Grubu

Çalışmanın, öğretmen araştırma grubunun seçimi iki aşamada belirlenmiştir. Buna göre ilk aşamada 2018-2019 eğitim öğretim yılında Denizli merkez ilçelerinde ortaöğretim ve dengi okullarda görev yapmakta olan toplam 115 beden eğitimi ve spor öğretmeninden 74 tanesine SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği uygulanmıştır.

Araştırma grubu seçiminin ikinci aşamasında ‘SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği yardımıyla ulaşılan 74 beden eğitimi ve spor öğretmeninden toplanan verilerin sonucuna göre SİFU bilgi düzeyi 20 tam puan olan ve derste bu bilgileri kullanma konusunda kendi yeterliklerini 10 üzerinden sekiz ve üzeri puanlayan, 12 beden eğitimi ve spor öğretmeni olduğu görülmüştür. Belirlenen 12 öğretmenden biri çalışmanın ikinci kısmı olan bireysel görüşmelere katılmak istememiştir. Belirlenen 11 (2 kadın, 9 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmeni ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. On bir öğretmen ile yapılan bireysel görüşmeler SİFU bilgisi yüksek ve derslerinde bu bilgileri kullanan öğretmenlere ulaşmak amacıyla kullanılmıştır. Görüşmeler sonucunda 11 öğretmen SİFU bilgisi yüksek ve derslerinde bu bilgileri kullanan ve SİFU bilgisi yüksek ama derslerinde bu bilgileri kullanmayan öğretmenler olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Buna göre yedi öğretmenin SİFU bilgi düzeyi yüksek ama derslerinde bilgiyi kullanmayan grupta olduğu görülürken dört öğretmenin *SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullanan* grupta yer aldığı görülmüştür. Bu dört öğretmen çalışmanın bulgular kısmındaki

verileri oluşturan ulaşmayı uygulanan anket ve görüşmeler sonucunda ulaşmayı hedeflediğimiz öğretmenlerdir. Veri toplama süreci kapsamında SİFU bilgi düzeyi en yüksek 11 öğretmenle yapılan bireysel görüşme verileri ayrıntılı şekilde açıklanmıştır.

3.2.2. Öğrenci Araştırma Grubu

Araştırma grubu seçiminin üçüncü aşamasını öğrenci seçimi oluşturmaktadır. İlk iki aşamaya göre belirlenen dört öğretmenin üç farklı okulda çalıştıkları görülmüştür. Çalışmaya belirlenen dört öğretmenin okullarında öğrenim gören 16 (10 kız, 6 erkek) öğrenci dahil edilmiştir. Belirlenen öğrencilerle odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Öğrenciler ortaöğrenim ve dengi okullarda eğitim görmektedirler. Öğrenci araştırma grubunun seçiminde ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Öğrenci örnekleminin seçimi ve öğrencilerle yapılan odak grup görüşmelerinin içeriği ile ilgili ayrıntılı bilgi veri toplama sürecinde sunulmuştur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada üç farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Bu bölümde kullanılan veri toplama araçları detaylı olarak açıklanmaktadır.

3.3.1. SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği

3.3.1.1. SİFU Bilgi Testi. Çalışmada öğretmenleri SİFU bilgi düzeylerine göre gruplamak için Castelli ve Williams (2007) tarafında geliştirilen, İnce ve Hünük (2013) tarafından Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı'na göre Türkçe'ye uyarlanan (MEB, 2007) *Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Bilgi Testi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği* kullanılmıştır. Test iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde öğretmenlere SİFU boyutları verilmiş ve her bir boyutun hangi testler yardımıyla ölçülebileceğini ilgili alana yazmaları istenmiştir. Bu soruda öğretmenlerden beklenen, vücut kompozisyonu boyutu için vücut kitle indeksi; esneklik için otur-uzan testi; kas dayanıklılığı için mekik ve şınav testi; kardiyovasküler dayanıklılık için 12 dk cooper testi, bir mil rockport yürüme testi veya 20 m mekik koşusu testi cevaplarından birini vermeleri beklenmektedir. Verilen her bir boyutla ilgili ölçüm

yöntemlerinden en az birini yazan öğretmen o boyutla ilgili doğru cevap vermiş olarak kabul edilmiştir. Öğretmenlere örnek olarak verilen doğru cevapların dışında doğru fakat okul ortamında kullanımı mümkün veya olmayan laboratuvar veya diğer saha testlerini yazmaları durumunda da (örneğin kardiyovasküler dayanıklılık için koşu bandında maksimum oksijen kullanma testi) ilgili boyuttan puan verilmiştir. Bu bölümden alınabilecek puan sıfırla dört arasında değişmektedir.

SİFU Bilgi Testi'nin ikinci bölümünde ise her bir SİFU boyutunu geliştirmek için önerilen antrenman sıklığı, egzersiz şiddeti, egzersiz süresi ve egzersiz tipi ile ilgili cevapları verilen alana yazmaları istenmiştir. Bu boyutta örneğin kardiyovasküler dayanıklılık geliştirmek için haftada en az üç antrenman, her bir antrenmanın kalp atım hızının maksimum kalp atımının % 55-90'ı arasında olması, egzersiz süresinin en az 20 dk kesintisiz olması ve tempolu yürüyüş, koşu, bisiklet gibi aerobik özellikli sporların tercih edilmesi gerektiği şeklinde cevaplaması beklenmektedir. Her bir SİFU alanın antrenman sıklığı, egzersiz şiddeti, egzersiz süresi ve egzersiz tipi ile ilgili cevapları birer puan olarak değerlendirilmiştir. Bu boyuttan alınabilecek puanlar sıfırla 16 arasında değişmektedir.

Sonuç olarak SİFU Bilgi Testi'nin birinci ve ikinci bölümünden öğretmenlerin toplam alabilecekleri puan sıfırla yirmi arasındadır. Bu durumda toplamda bu testten alınabilecek en düşük puan sıfır, en yüksek puan ise 20'dir.

3.3.1.1. Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği. Çalışmada Castelli ve Williams (2007) tarafında geliştirilen, İnce ve Hünük (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan (MEB, 2007) *SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği* kullanılmıştır. Bu ölçekte öğretmenlere *Kendinizi sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk alan bilgisi konusunda ne kadar yeterli hissediyorsunuz?* ve *Kendinizi sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk konularının öğretiminde (öğrenme ortamı hazırlama) ne kadar yeterli hissediyorsunuz?* Sorularına 10'lu Likert ölçeğinde cevap vermeleri istenmiştir (Ek-5). Bu ölçekten kendisini sekiz ve üzerinde değerlendiren ve bilgi testinde 20 tam puan alan beden eğitimi öğretmenleri belirlenmiştir. Ölçeğe göre kendisini ortalama sekiz puan ve üzerinde değerlendiren öğretmenlerin seçilmesinin nedeni, ölçeğe göre kendisini sekiz üzeri puanlamanın *Kendimi Çok Yeterli Hissediyorum* cevabına denk gelmesinden kaynaklanmaktadır.

Çalışmada kullanılan *SİFU Bilgi Testi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği*'nin kapsam geçerliği İnce ve Hünük (2013) tarafından yapılmıştır. Bunu sağlanması için öncelikle doktora eğitilmiş üç alan uzmanına verilerek uzman değerlendirmesi yapılmıştır. Daha sonra toplam 12 beden eğitimi ve spor öğretmenine verilerek anlaşılabilirlik açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Bu çalışmalara katılan uzmanlar ve öğretmenler test ile ölçeğin anlaşılır olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca sorulan sorularda Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı'na (2007) uygun olduğunu belirtmişlerdir. Bu yöntemlerle test ve ölçeğin kapsam geçerliği sağlanmıştır.

3.3.2. Bireysel görüşme

Çalışmada ortaöğretim ve dengi okullarda görev yapmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Bireysel görüşmeler nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan veri toplama araçlarıdır (Sandelowski, 2002; Nunkoosing, 2005). Araştırmacılar bireysel görüşmeleri katılımcıların bir fenomen ile ilgili düşünceleri, tutumları, inançlarını ayrıntılı olarak incelemek için kullanır (Speziale ve Carpenter, 2003). Bu yaklaşımın doğru sorular sorulduğunda katılımcıların ifadeleri ile onların gerçek deneyimlerini yansıtacağı varsayılmaktadır (Sandelowski, 2002).

Çalışmanın ikinci aşamasına katılan 11 beden eğitimi ve spor öğretmenine SİFU bilgi düzeyleri hakkındaki düşünceleri, SİFU bilgilerini geliştirmek için hangi kaynakları kullandıkları, SİFU bilgisini içselleştirme süreçleri ve uygulamaya dönük deneyimleri, güncel Ortaöğretim (9-12. Sınıflar) Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'ndaki SİFU ile ilgili kazanımlarla ilgili düşüncelerine yönelik sorular yöneltilmiştir. Her bir görüşme 30- 50 dk arası sürmüştür. Yarı-yapılandırılmış bireysel görüşmeler nitel araştırma yöntemleri konusunda uzman, üniversitede görev yapan ve lisansüstü düzeyde nitel araştırma yöntemleri derslerini yürüten bir araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sırasında görüşmeci ve görüşülen kişiler dışında bir yardımcı araştırmacı daha yazılı not almak için görüşmelere katılmıştır. Görüşmeler öğretmenlerden ve öğrencilerden alınan izinlerden sonra ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Görüşmelerde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formları ektedir (Ek 7).

3.3.3. Odak Grup Görüşmesi

Çalışmada ortaöğretim düzeyindeki 16 öğrenci ile odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Bowling'e (2002) göre odak grup görüşmesi küçük bir grupta lider arasında

yapılandırılmamış görüşme ve tartışmada grup dinamiğinin etkisini kullanma, derinlemesine bilgi edinme ve düşünce üretmedir. Odak grup görüşmeleri, grup üyelerinin bilgi ve deneyimlerini araştırırken sadece ne düşündüklerini değil, nasıl ve neden bu şekilde düşündüklerini de belirlemek için kullanılabilir (Kitzinger, 1995).

Çalışmada odak grup görüşmeleri öğrencilerin SİFU bilgi kaynaklarının belirlenmesi, beden eğitimi ve spor dersleri sırasında SİFU bilgilerini nasıl edindikleri ve bu bilgileri günlük hayatlarına nasıl ve ne kadar aktardıklarını anlayabilmek amacıyla yapılmıştır. Görüşmelerde öğrencilere fiziksel aktiviteye katılma sıklıkları, SİFU bilgi düzeyleri hakkındaki düşünceleri, SİFU bilgilerini geliştirmek için hangi kaynakları-araçları kullandıkları, öğretmenlerinden SİFU bilgisini ne kadar ve nasıl aldıklarına yönelik sorular yöneltilmiştir. Odak grup görüşmeleri sağlık temelindeki derslerin öğrenciler üzerinde etkisi olup olmadığını anlamak için de kullanılmıştır. Bu amaçla öğrencilere bilgilerini günlük hayatlarında kullanıp kullanmadıkları, bu bilgileri çevrelerine aktarıp aktarmadıkları ile ilgili sorular da yöneltilmiştir. Ayrıca öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile yapılan bireysel görüşmeleri karşılaştırarak inandırıcılığı sağlamak amacıyla da kullanılmıştır. Her bir görüşme yaklaşık 30-40 dk. arasında sürmüştür. Odak grup görüşmeleri nitel araştırma yöntemleri konusunda uzman, üniversitede görev yapan ve lisansüstü düzeyde nitel araştırma yöntemleri derslerini yürüten bir araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sırasında görüşmeci ve görüşülen kişiler dışında bir yardımcı araştırmacı daha yazılı not almak için görüşmelere katılmıştır. Görüşmeler öğretmenlerden ve öğrencilerden alınan izinlerden sonra ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Görüşmelerde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formları ektedir (Ek8).

3.4. İnandırıcılık

Bu bölümde kullanılan nitel veri toplama araçlarının inandırıcılık aşamaları açıklanmaktadır.

3.4.1. Bireysel ve Odak Görüşmeleri

Çalışmada inandırıcılığı sağlamak için nitel araştırmada yöntemlerinde kullanılan veri kaynağı çeşitlenmesi, araştırmacı çeşitlenmesi ve katılımcı teyidi sağlanmıştır. Veri

kaynağı çeşitlenmesi farklı katılımcılardan elde edilen verilerin birbiriyle tutarlı olması ile ilgilidir. Bu çalışmada öğretmenlerle yapılan bireysel görüşmelerle öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri arasındaki veriler sürekli karşılaştırma yöntemi kullanılarak aralarındaki tutarlılığa bakılmıştır. Buna göre öğretmenlerin derste hangi konuları işlediği, nasıl işlediği, öğrencilerin takibini yapıp yapmadıkları, düzenli SİFU ölçümleri alıp almadıkları, ölçümlerin ardından geribildirim verip vermedikleri, ders ortamını bireyselleştirip bireyselleştirmedikleri ile ilgili sorular hem öğretmenlere hem de öğrencilere farklı şekillerde sorulmuştur. Hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin verdikleri cevapların birbiriyle tutarlı olması beklenmiştir.

Farklı araştırmacılar tarafından hem verilerin toplanması hem de analizi süresince sunulan bulguların birbiriyle tutarlı olması araştırmacı çeşitlenmesidir. Görüşmeler ve görüşme verilerinin analizi sırasında nitel araştırmalar konusunda uzman iki araştırmacı ile araştırmacı çeşitlenmesi sağlanmıştır.

Son olarak görüşmeler sırasında ve sonrasında katılımcılara görüşmeden elde edilen sonuçlar aktararak doğru anlaşılıp anlaşılmadığının teyidi alınmıştır. Bu sayede katılımcı teyidi de sağlanmıştır.

3.5. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci

Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden (Ek 2) ve Pamukkale Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (Ek 1) gerekli izinler alındıktan sonra çalışma yapılacak tüm ortaöğretim kurumlarının idarecilerinden onay alınarak çalışmanın veri toplama süreci başlamıştır. Bu araştırmada veri toplama süreci üç aşamadan oluşmaktadır.

Veri toplama sürecinin ilk aşaması için SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği (Ek 6) yardımıyla 74 beden eğitimi ve spor öğretmeninden veriler toplanmıştır. Öncelikle, belirlenen beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile iletişime geçilmiştir. Çalışmanın araştırma grubu grubunu teşkil eden öğretmenlerden hangi gün derslerinin olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Belirlenen saatlerde okullara gidilerek çalışmaya katılımın tamamen gönüllü olduğu, elde edilecek verilerin yalnızca araştırma amaçlı kullanılacağı ve tüm verilerin isimsiz toplanacağı açıklanarak gönüllü olur formları (Ek 3) dağıtılmıştır. Öğretmenlerden gönüllü olur formlarını okumalarını, çalışmaya katılmayı

kabul ederlerse formları imzalamaları istenmiştir. Gönüllü olur formları imzalandıktan sonra öğretmenlere SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. 74 öğretmene ait tanımlayıcı bilgiler şu şekildedir:

Araştırma grubu seçiminin ilk aşamasında ölçek yardımıyla ulaşılan 74 öğretmenin (24 kadın, 50 erkek) yaş ortalamaları 43.68' tir (Tablo 3.1). Mesleki yılı ise ortalama 19.05 yıldır. Öğretmenlerin 72 tanesi lisans düzeyinde eğitime sahipken iki tanesi yüksek lisans eğitimine sahiptir. Öğretmenlerin SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği sonuçlarına göre ortalama puanları 20 üzerinden 11.93' tür. Onlu Likert olan ölçekten öğretmenlerin SİFU bilgi düzeyleri 7.37 ve öğretme yeterlikleri ise 7.12' dir. 74 öğretmenin tanımlayıcı bilgileri ile SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği'nden elde edilen verileri Tablo 3.1'de gösterilmiştir.

Tablo 3.1. *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin SİFU Bilgi Testi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği Ortalama Puanları ile Tanımlayıcı Bilgileri*

	Yaş	Öğr. Kıdem	Algılanan SİFU Bilgi Düzeyi	Algılanan Öğretmen Yeterliliği	SİFU Testi
Ortalama	43.68	19.05	7.37	7.12	11.93
Standart	6.79	7.44	1.93	1.99	6.98
Sapma	28	3	1	1	0
Min.	60	40	10	10	20
Max.	74	74	74	74	74
Öğretmen Sayısı					

Çalışmanın ikincisi aşamasında toplanan veriler sonucunda SİFU bilgi düzeyi 20 tam puan olan ve derste bu bilgileri kullanma konusunda kendi yeterliklerini 10 üzerinden sekiz ve üzeri puanlayan 12 beden eğitimi ve spor öğretmeni olduğu görülmüştür. Öğretmenlerden biri çalışmanın ikinci kısmı olan bireysel görüşmelere katılmak istememiştir. Bu yüzden 11 (2 kadın, 9 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmeni ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın bu kısmında yer alacak öğretmen grubu belirlendikten sonra

kararlaştırılan saatlerde okullara tekrar gidilerek çalışmanın araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi ve spor rretmenlerine katılımın gönüllü olduğu tekrar hatırlatılmıştır. Elde edilecek verilerin yalnızca araştırma amaçlı kullanılacağı ve tüm verilerin isimsiz toplanacağı söylenerek bireysel görüşmeler için rretmenlere yeni gönüllü olur formları dağıtılmıştır. rretmenlerden gönüllü olur formlarını okumalarını, çalışmaya katılmayı kabul ederlerse formları imzalamaları istenmiştir. Görüşme teklini kabul eden 11 beden eğitimi ve spor rretmeni ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler rretmenlerin SİFU hakkında ne bildiklerini, SİFU bilgi kaynakları, SİFU bilgisini içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçlerini ayrıntılı olarak incelemek amacıyla kullanılmıştır. 11 beden eğitimi ve spor rretmeni ile yapılan bireysel görüşmelerin içeriği ve elde veriler aşağıda açıklanmıştır.

3.2.1.1. SİFU bilgisi yüksek 11 rretmenden elde edilen bireysel görüşme verileri. Bu alışmada SİFU bilgi düzeyi yüksek olan ve bu bilgileri beden eğitimi ve spor ders ortamında kullanan rretmen grubuna ulaşılmak hedeflenmektedir. Dolayısıyla çalışmaya devam edilecek rretmen araştırma grubunu belirlemek için, çalışmanın ikinci aşamasına katılmayı kabul eden 11 rretmenle bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve Tablo 3.2.'de görüldüğü gibi, 11 rretmenin yedi tanesinin *SİFU bilgi düzeyi yüksek olmasına rağmen derslerinde bu bilgileri kullanmadıkları* dört tanesinin *SİFU bilgi düzeyi yüksek ve beden eğitimi ve spor derslerinde kullandıkları* görülmüştür. Bu ayırım bireysel görüşmeler sırasında sorulan bazı kritik sorulara verdikleri yanıtla ra göre yapılmıştır. Bu sorular şu şekildedir: Kendinizi antrenörlüğe mi rretmenliğe mi yakın hissetmektesiniz?, sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk konusunda ne tür bilgileri ğrencilerinizle beden eğitimi dersleri sırasında paylaşırsınız?derslerde düzenli olarak ğrencilerin SİFU ölçümlerini yapıp yıl boyunca ölçümlerin takibini yapmakta mısınız?, SİFU lmlerinin ardından bütün öğrencilere geribildirim vermekte misiniz?, ders ortamını öğrencilerin farklı ihtiyaçlarına göre bireyselleştirebiliyor musunuz?.

Bireysel görüşmeler sırasında rretmenlerin bu sorulara verdikleri yanıtla ra göre rretmenler *SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derste kullanan, SİFU bilgi düzeyi yüksek ama derste kullanmayan* olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde kullanan grupta yer alan rretmenlerin tamamının kendisini rretmenliğe yakın hissederek, SİFU ile ilişkili bilgileri beden eğitimi ve spor dersi içinde tüm öğrencilerle paylaştıkları, öğrencilerin düzenli ölçümlerini

aldıkları, yıl içerisinde öğrencilerin takibini yaptıkları, ölçümün ardından anında bütün öğrencilere geribildirim verdikleri ve ölçüm sonucuna göre farklı ihtiyacı olan bireyleri saptayarak onlara göre ders ortamını bireyselleştirdikleri görülmüştür.

SIFU bilgi düzeyi yüksek ama derste kullanmayan grupta yer alan öğretmenlerin çoğu ise kendisini antrenörlüğe yakın hissetmekte ve SIFU ile ilgili bilgilerini beden eğitimi dersi yerine daha çok antrenörlük ortamında vermeyi tercih etmektedirler. Öğrencilerinin düzenli ölçümlerini almalarına rağmen yıl içerisinde öğrencilerin takibini yapmadıkları, ölçümün ardından öğrencilere geribildirim vermedikleri, ölçüm sonucuna göre farklı ihtiyacı olan bireyleri saptamadıkları ve onlara göre ders ortamını bireyselleştiremedikleri görülmüştür.

SIFU bilgi düzeyi yüksek ve derste kullanan dört öğretmen ile *SIFU bilgi düzeyi yüksek ama derste kullanmayan* yedi öğretmenle yapılan bireysel görüşmelerde öğretmenlere sorulan her soruya verdikleri yanıtlar aşağıda ayrıntılı şekilde açıklanarak Tablo 3.2.'de belirtilmiştir.

11 öğretmenle yapılan bireysel görüşmeler sonucunda *SIFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde kullanan* dört öğretmen olduğu görülmüştür. Diğer öğretmenlerin ise bu bilgileri çoğunlukla sınıflarında beceri düzeyi yüksek olan öğrencilerle paylaştıkları ya da okul takımları ve okul dışı antrenörlük ortamlarında paylaştıkları görülmüştür. Çalışmanın bulgular kısmını bu dört öğretmenden elde edilen veriler oluşturmaktadır.

Tablo 3.2. *Bireysel Görüşmelerde 11 Öğretmenin Gruplarına Göre Verdikleri Cevapların Dağılımı*

KODLAR	SİFU Bilgisi Yüksek Fakat Derslerinde Kullanmayan Öğretmenler (7)	SİFU Bilgisi Yüksek ve Dersinde Kullanan Öğretmenler (4)
1. Öğretmenliğemi Antrenörlüğe mi yakın	Öğretmenliğe (3) Antrenörlüğe (4)	Öğretmenliğe (4)
2. Bilgi düzeyini yeterli bulma ve bilgiyi güncelleme ihtiyacı	Yeterli değil güncelleme ihtiyacı hissediyorum(5) Yeterli güncelleme ihtiyacı hissetmiyorum (2)	Yeterli değil güncelleme ihtiyacı hissediyorum(4)
3. Bilgi nereden elde ettiği	Sosyal medya (1) İnternet (5) Seminer –kurs (3) Kitap –dergi (3) Uzmanlar (1) Çevre (2) Üniversite (1)	Sosyal medya (4) İnternet (4) Seminer –kurs (4) Kitap –dergi (2) Uzmanlar (2) Akademik makale (3)
4. Bilgiye ulaşırken karşılaştığı engeller	Bilgiye ulaşırken karşılaştığı engel yok (5) Yanlış bilgi elde etme (1) Maddi yetersizlikler (1)	Bilgiye ulaşırken karşılaştığı engel yok (2) Makalelere erişim engeli (2)
5. Bilgiyi elde ederken onları motive eden neden	Öğrenci beklentisi (5) Antrenörlük becerilerini geliştirmek istemek (2)	Öğrenci beklentisi (4)
6. Çocuklara derste sağlıkla ilgili ne tür bilgiler verdikleri	Isınma- soğuma (5) Antrenman bilgisi (4) Beslenme (4) İlkyardım (3) Kilo kontrolü (1) Duruş bozuklukları (1) Kılık- kıyafet- ayakkabı (1) Düzenli uykunun önemi (1) Hiç teorik bilgi vermeyen (1)	Isınma- soğuma (4) Kilo kontrolü (4) İlkyardım (4) Beslenme (4) Egzersiz Şiddeti (4) Duruş bozuklukları (4) Antrenman bilgisi (4) Kılık- kıyafet- ayakkabı (1)

(devamı arkadadır)

Tablo 3.2. *Bireysel Görüşmelerde 11 Öğretmenin Gruplarına Göre Verdikleri Cevapların Dağılımı* (devamı)

KODLAR	SİFU Bilgisi Yüksek Fakat Derslerinde Kullanmayan Öğretmenler (7)	SİFU Bilgisi Yüksek ve Dersinde Kullanan Öğretmenler (4)
7. Çocuklara derste sağlıkla ilgili bilgileri hangi etkinliklerle verdikleri	Isınma- soğuma- egzersiz uygulamaları (5) Spora yönlendirici tavsiyeler (4) Egzersiz şiddeti ayarlama (2)	Isınma- soğuma- egzersiz uygulamaları (4) Kişiyeye özel egzersiz programı hazırlayıp uygulatma (4) Spora yönlendirici tavsiyeler (4) Örnek hikayelerle ilkyardımanın nasıl yapılması gerektiği (4) Egzersiz şiddeti ayarlama (4) Ödevler verme ve takip etme (4) Çocuğu gözlemleyerek tanıma duruş bozukluklarını tespit etme (4) Beslenme programı verme ve takip etme (4) Obezite kursu (2) İp atlama egzersizleri (1)
8. Bilgileri dersin hangi bölümünde paylaştıkları	Giriş (5) Anlık olarak zamanı geldikçe (2)	Giriş (2) Anlık olarak zamanı geldikçe (2)
9. Çocukların bu sağlık bilgisini okul dışına taşıma durumları	Evet öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinde verdiğim bilgileri günlük hayatlarında da kullanıyorlar (1) Hayır öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinde verdiğim bilgileri günlük hayatlarında kullandıklarına dair bir gözlem yok (6)	Evet öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinde verdiğim bilgileri günlük hayatlarında da kullanıyorlar (4)
10. Doktor veya uzmana yönlendirme	Evet doktora yönlendiriyorum (4) Hayır yönlendirmiyorum (3)	Evet doktor, diyetisyen, sağlık kuruluşlarına yönlendiriyorum (4)
11. Ölçüm sonuçlarına göre çocukların takibini yapma	Evet çocukları düzenli olarak takibini yapabiliyorum (2) Hayır yapamıyorum (5)	Evet çocukları düzenli olarak takibini yapabiliyorum (4)
12. Ölçüm sonuçlarına göre çocukları gruplara ayırma	Hayır çocuklara ayrı etkinlik fırsatımız olmuyor (7)	Evet çocukları gruplara ayırıp ayrı etkinlikler düzenlerim (4)
13. Ölçümlerin sonucunda çocuklara geribildirim verme	Evet hepsine ayrı ayrı geribildirim verebiliyorum (1) Hayır hepsine geribildirim veremiyorum (6)	Evet hepsine ayrı ayrı geribildirim verebiliyorum (4)
14. Velilerin dahil edilmesi	Evet velileri derse dahil ediyorum (1) Hayır velileri derse dahil edemiyorum(6)	Evet velileri derse dahil ediyorum (4)

Araştırma grubu seçiminin ikinci aşamasında, *SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullanan* dört öğretmen, bireysel görüşme yapılan 11 beden eğitimi ve spor öğretmeni arasından seçilmiştir. Araştırma grubunu oluşturan dört öğretmenin tanımlayıcı bilgileri Tablo 3.3’de yer almaktadır.

Çalışmaya katılan dört beden eğitimi ve spor öğretmeni, SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği’nden 20 tam puan almış ve bilgilerini derslerinde kullanmaktadırlar. Çalışma bulgularını bu dört öğretmen ve onların öğrencileri oluşturmaktadır. Dört öğretmene çalışmada takma isimler verilmiş ve her öğretmenden elde edilen bulgular takma isimlerle açıklanmıştır.

SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullanan dört öğretmenin tanımlayıcı bilgileri şu şekildedir: Tablo 3.3’de belirtildiği gibi, çalışmanın öğretmen araştırma grubunun yaş ortalamaları 43.25’tir. Öğretmenlerden biri kadın, üç tanesi erkektir. Öğretmenlik meslek yılları en düşük 16, en yüksek 22 yıldır. Bir öğretmenin yüksek lisans eğitime sahip olduğu görülürken diğer üç öğretmenin lisans mezunu olduğu görülmüştür. Öğretmenlerden ikisi (Rasim ve Erdem öğretmen) aynı okulda öğretmenlik yapmaktadırlar. Ayşe öğretmen yüksek lisans yapmaktadır. Gürcan öğretmen ise uygulama okulunda öğretmen adaylarıyla birlikte çalışmaktadır. Gürcan ve Ayşe öğretmenin bu bağlamda üniversitelerle etkileşiminin devam ettiği görülmektedir. Rasim ve Erdem öğretmen aynı okulda görev yaptıklarını ve okulda koordineli olarak çalışarak birbirleriyle sürekli bilgi alışverişinde bulduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 3.3. *Çalışmaya Katılan Dört Öğretmenin Tanımlayıcı Bilgileri*

Tanımlayıcı bilgiler	Erdem Öğretmen	Rasim Öğretmen	Ayşe Öğretmen	Gürcan Öğretmen	Ort.
Yaş	42	46	36	49	43.25
Öğretim kıdem yılı	21	22	16	22	20.25
Öğrenim düzeyi	Lisans	Lisans	Yüksek lisans	Lisans	
Okul türü	Kız meslek lisesi	Kız meslek lisesi	Anadolu lisesi	Anadolu lisesi	

Yapılan görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre öğretmenler iki gruba ayrılmıştır. Bu gruplar şöyledir: *SİFU bilgisi yüksek ama derste kullanmayanlar* (yedi öğretmen), *SİFU bilgisi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullananlar* (dört öğretmen). Çalışmanın öğretmen araştırma grubunu ikinci grupta yer alan *SİFU bilgisi yüksek ve derslerinde bilgiyi kullanan* dört öğretmen oluşturmaktadır. Bulgular kısmında bu öğretmenlerle yapılan bireysel görüşmelerden elde edilen veriler yer almaktadır.

Çalışmanın üçüncü aşamasında ikinci aşamaya göre belirlenen dört öğretmene ve öğretmenlerin görev yaptıkları ortaöğretim ve dengi okullarda öğrenim gören 16 öğrencisine ulaşılmıştır. Dört öğretmenden iki tanesinin aynı okulda görev yaptığı görülmüştür. Bu yüzden öğretmenlerin üç farklı okuldaki ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören 16 öğrencisi ile üç odak grup görüşmesi yapılmıştır.

Öğrencilere katılımın gönüllü olduğu, elde edilecek verilerin yalnızca araştırma amaçlı kullanılacağı ve tüm verilerin isimsiz toplanacağı açıklanarak, gönüllü olur formları dağıtılmıştır. Öğrenciler ortaöğretim ve dengi okullarda öğrenim gören öğrencilerdi. Öğrencilere dağıtılan gönüllü olur formlarını (Ek 3) okumaları, çalışmaya katılmayı kabul ederlerse formları imzalamaları istenmiştir. Öğrenciler 18 yaşın altında oldukları için gönüllü olur formlarını velilerine göstererek, çalışmaya katılmayı kabul ederlerse, veliler için oluşturulan veli olur formlarını (Ek 5) imzalamaları istenmiştir. Gönüllü olur formları imzalandıktan bir hafta sonra aynı gün ve saatte okullara gidilerek öğrencilerle odak grup görüşmeleri yapılmıştır. Öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri, okulda beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından verilen SİFU bilgisinin öğrencilerin günlük hayatlarına olan etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri öğretmenleri ile yapılan bireysel görüşmelerin teyidini sağlamak amacıyla da kullanılmıştır. Buna göre aynı sorular farklı şekillerde hem öğretmenlere hem de öğrencilere sorularak iki grubun da tutarlı cevaplar vermesi beklenmiştir.

Sonuç olarak çalışmanın bulgular kısmında dört öğretmen ve ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören 16 öğrencisinden elde edilen veriler temalar halinde karşılaştırmalar yapılarak incelenmiştir. Öğrenciler ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Öğrenci seçimindeki ölçütler şu şekildedir;

- İlgili beden eğitimi ve spor öğretmenin okulunda eğitim görüyor olması,
- Ortaöğretim düzeyi ve dengi okullarda öğrenim görüyor olması,

- En az 3 yıldır o öğretmen ile beden eğitimi ve spor derslerine giriyor olması (11 ya da 12. sınıf öğrencisi olmak),
- Kız ve erkek öğrencilerin sayısının eşit olması,
- Okul takımında yer alan ve almayan öğrenci sayısının eşit olması,
- Okul dışındaki spor kulüplerinde fiziksel aktiviteye katılan ve katılmayan öğrenci sayısının dengeli olmasına dikkat edilmiştir.

Öğrencilerle yapılan odak grup görüşmelerindeki sonuçlara göre ortaöğretim ve dengi okullarda öğrenim gören öğrencilerin tanımlayıcı bilgileri şöyledir:

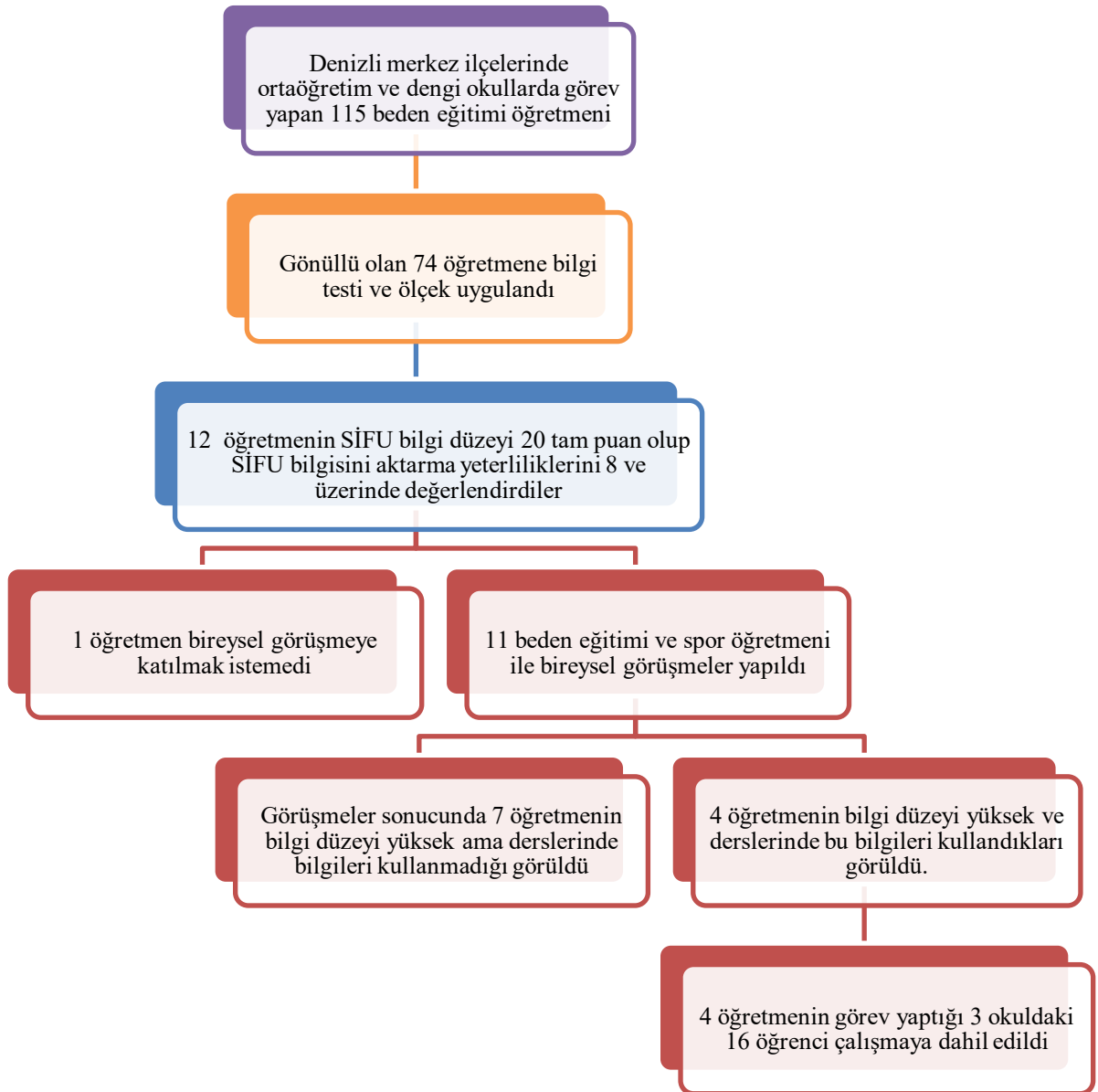
Ayşe öğretmenin okulunda görüşme yapılan altı öğrenciden dört tanesinin 11. sınıf öğrencisi olduğu, iki tanesinin ise 12. sınıf öğrencisi olduğu görülmüştür. Öğrencilerin üç tanesi kız, üç tanesi erkek öğrenci olarak belirlenmiştir. Gürcan öğretmenin okulunda görüşme yapılan altı öğrencinin hepsi 12. sınıf öğrencileridir. Öğrencilerin üç tanesi kız, üç tanesi erkek öğrenci olarak belirlenmiştir. Erdem ve Rasim öğretmenlerin okulunda görüşme yapılan dört öğrencinin hepsinin 12. sınıf öğrencisi olduğu görülmüştür. Okul kız meslek lisesi olduğu için öğrencilerin dördü de kız öğrencidir.

Tablo 3.4. *Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Tanımlayıcı Bilgileri*

Tanımlayıcı bilgiler	Erdem ve Rasim öğretmenin öğrencileri	Ayşe öğretmenin öğrencileri	Gürcan öğretmenin öğrencileri
Kız	4	3	3
Erkek		3	3
11. Sınıf		3	3
12. Sınıf	4	3	3
Toplam	4	6	6

Sonuç olarak çalışmanın bulgularının elde edildiği araştırma grubunu oluşturan, *SİFU bilgisi yüksek ve derslerinde kullanan* dört beden eğitimi ve spor öğretmeni ve bu öğretmenlerin derslerine üç yıldır düzenli olarak katılan 16 öğrenci (10 kız, 6 erkek) dahil edilmiştir. Araştırma grubu seçiminin aşamaları Şekil 3.1’de belirtilmiştir.

Veriler, öğrencilerden beden eğitimi ve spor ders saatlerinde toplanırken öğretmenlerden ise okulda oldukları ancak derslerinin olmadığı bir zaman diliminde toplanmıştır. Bireysel ve odak grup görüşmeleri uygun bir derslikte gerçekleştirilmiştir.

Şekil 3.1. Araştırma grubunun seçim aşaması

3.6. Verilerin Analizi

Bu bölümde kullanılan veri toplamak için kullanılan nicel veri toplama aracı olan *SİFU Bilgi Testi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği*'nin analiz aşamaları açıklanmıştır. Ayrıca nitel veri toplama araçları olan bireysel ve odak grup görüşmelerinin analiz aşamaları detaylı olarak açıklanmaktadır.

3.6.1. SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği

Çalışmanın nicel veri toplama araçlarından olan ve 74 tane beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulanan *SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği* verileri betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

3.6.2. Bireysel ve Odak Grup Görüşmeleri

Çalışmanın nitel veri toplama araçlarından olan bireysel ve odak grup görüşmeleri ilk olarak katılımcıların da izni ile ses kayıt cihazı kayıt altına alınmıştır. Ses kayıtlarının tamamen kağıt üzerine aktarılıp çözümlenmesinden sonra görüşmeler içerik analizi ve sürekli karşılaştırma yöntemi ile analiz edilmiştir.

Görüşmelerin analizi için kullanılan içerik analizi görüşme metinlerinin analiz edilmesi için kullanılan birkaç farklı strateji için genel bir terimi ifade etmektedir (Powers ve Knapp, 2010). Kullanılan kelimelerin eğilimlerini, kalıplarını, sıklıklarını, ilişkilerini ve söylemlerini belirlemek için kullanılan sistematik bir kodlama ve sınıflandırma yaklaşımıdır (Mayring, 2000). Görüşmelerde birden fazla grubun olması durumunda sürekli karşılaştırma yöntemi uygun bir veri analizi yaklaşımıdır (Onwuegbuzie, Dickinson, Leech, ve Zoran, 2009). Sürekli karşılaştırma yönteminde öncelikle veri küçük parçalara ayrılıp kodlama yapılmıştır. Son olarak, kodlar kategoriler altında toplanmış ve gruplar uygun temalarla ilişkilendirilmiştir (Straus ve Corbin, 1990).

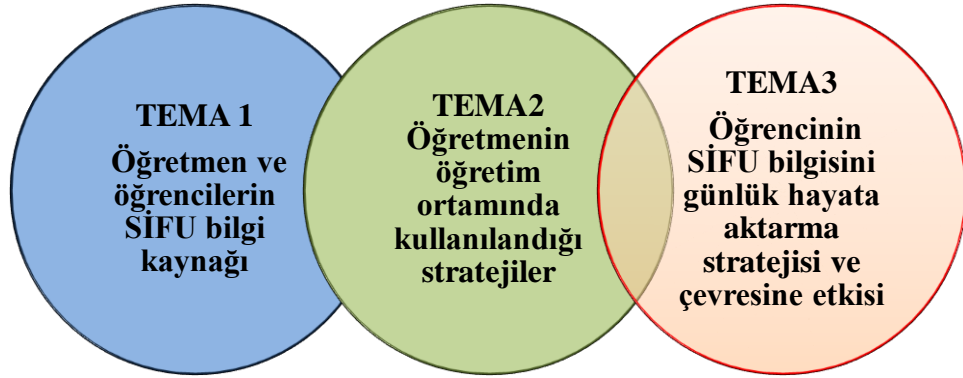
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

4.1.Bulgular

Çalışmanın bulgular kısmında SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde kullanan öğretmenler (dört öğretmen) ile bu öğretmenlerin öğrencileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler açıklanmıştır. Buna göre görüşmeler üç tema altında incelenmiştir. Her tema altında aynı konu için karşılaştırma yöntemi ile öğrenci ve öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Temalar şu şekildedir:

- 1) Öğretmen ve öğrencilerin SİFU bilgi kaynağı
- 2) Öğretmenin öğretim ortamında kullandığı stratejiler
- 3) Öğrencinin SİFU bilgisini günlük hayata aktarma stratejisi ve çevresine etkisi.

Üç temanın altında yer alan alt temalar Şekil 4.1’de belirtilmiştir. Temalardan elde edilen bulguların detayları temalara ait öğretmen ve öğrenci alıntıları aşağıda açıklanmıştır.

Şekil 4.1. Görüşme bulgularından elde edilen temalar

4.1.1. Tema 1: Öğretmen ve Öğrencilerin SİFU Bilgi Kaynağı

Bu tema altında *SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan* dört öğretmen ile öğrencilerinin mevcut SİFU bilgi kaynaklarının neler olduğu, SİFU bilgilerini güncelleme ihtiyaçları, öğrencilerin bilgi güvenilirliğini nasıl sağladıkları, öğretmenleri bu bilgileri elde etmede motive eden nedenler ve SİFU bilgisine ulaşırken karşılaşılan zorluklara yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerine yer verilmiştir.

SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan öğretmen ve öğrencileriyle yapılan görüşme verileri ile öğretmenlerin SİFU bilgi kaynaklarının sosyal medya, internet, seminer, kurs, kitap, dergi, uzmanlar ve akademik makaleler olduğu görülmüştür. Öğrencilerinin ise SİFU bilgi kaynağı olarak genellikle beden eğitimi ve spor öğretmenlerini kullandıkları, bunun yanında internet, sosyal medya ve kitapları da SİFU bilgi kaynağı olarak kullandıkları görülmektedir.

Sosyal medyada ilgimi çeken konulara bakıyorum, fizyoterapist arkadaşlardan, Youtube'da takip ettiğim zayıflamaya yönelik çalışmalar yapan yerli ve yabancı gruplardan, Google'dan bulduğum makaleleri okuyorum eğer kafama yatarsa kendimce kabul ediyor ve öğrencilerime aktarıyorum. (Erdem öğretmen)

Antrenman bilimi kitapları aldım, makaleler okudum. (Ayşe öğretmen)

İnternet başta olmak üzere yayınlanan kitaplardan, üniversitelerin yayınlarından Hacettepe'nin yayınlarından ulaşıyorum. (Gürcan öğretmen)

Her sene ilkyardım kursuna gidip sertifikamı yenilerim. (Gürcan öğretmen)

Bilgilerimi Youtube kanallarından, internetten alıyorum. Bir şey olunca Gürcan hocaya da soruyorum. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, kız)

Hem sosyal medya hem kitaplardan birde bunlar güncel bilgiler her yerde karşımıza çıkıyor birde başımızda bilinçli bir öğretmen olunca daha da kolay oldu öğrenmek biz şanslıydık çünkü bize destek çıkanlar vardı. (Erdem öğretmenin öğrencisi, erkek)

Öğretmenler görüşmeler sırasında mevcut SİFU bilgilerini yeterli görmediklerini ve çağa ayak uydurmaları gerektiğini dile getirmişlerdir. Öğrenciler ise genel olarak SİFU bilgilerini yeterli görmektedirler.

Bu konuda mutlaka eksiklerimiz vardır yani yeterli olduğumu düşünmüyorum. Çünkü herşey geliyor tıp geliyor, bizim alanımız biraz daha sağlıkla alakalı olduğu için eksikler vardır mutlaka. (Gürcan öğretmen)

Profesyonel olmamakla beraber amatör düzeyde sağlık bilgisinin yeterli olduğunu düşünüyorum. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, erkek)

Hiçbir şeyi biliyorum demiyorum ve her dersimde, antrenmanımda sporcularımdan ve öğrencilerimde yeni şeyler öğreniyorum. (Erdem öğretmen)

Bilgimiz olmasa dahi hocaya soruyoruz yanıtıyor cevabını alıyoruz. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

Öğretmenlerin hepsi bilgilerini güncelleme ihtiyacı hissettiklerini ve yenilenmeye ihtiyaçları olduklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerinde verilen SİFU bilgilerini yararlı buldukları, SİFU bilgilerini güncellemek istemelerine rağmen derslerinin yoğunluğundan buna yeterince zaman bulamadıklarını söylemişlerdir. Buna rağmen gelecek yıllarda kendilerini güncellemeye devam etmeye eğilimlidir.

Kendimi geliştirmem, sürekli çabalamam, öğrenmem gerekiyor. (Erdem öğretmen)

Birşey duydum bilmeyebilirim mesela öğrencime de bilmiyorum bu konuda bilgin yok diyebilirim. Mesela yoyo testini bir öğrencim sordu bilmiyorum dedim açtım, izledim ondan sonra O'na anlattım. Yani bilmiyorum demekten çekinmem açıp okumayı seviyorum. Önemli olan aç, oku, araştır. (Ayşe Öğretmen)

Kış aylarında mesela hiç boş geçirmiyoruz öğretmenimiz sağlık, beslenme, spor olsun her konuda bilgi veriyor. Matematik dersi neyse beden eğitimi ve spor dersi de o benim için. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Bu sene ilgimiz başka yerde eğer sınav olmasaydı hepimiz devam ederdik belki de daha fazla bilgi edinebilirdik ama araya sınav girdi. Ama mesela 12. Sınıf bittikten sonra seneye devam etmem gerektiğini düşünüyorum. Böyle bir algı var şuanda bizde. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, kız)

SİFU bilgisinde eksiklik hisseden öğrencilerin de beden eğitimi ve spor öğretmenlerine sorarak bilgilerini yeterli düzeye getirdikleri görülmüştür. Ayrıca SİFU bilgi kaynağı olarak internet ve sosyal medyadan yararlanan öğrencilerin olmasının yanısıra öğrencilerin bilgi kaynağı olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerini daha güvenilir buldukları görülmüştür.

Ben internetten ziyade öğretmenimden alıyorum bu bilgileri, çünkü internette yazan herşeye inanmıyorum. (Erdem öğretmenin öğrenci, kız)

Öğretmenden çünkü kesin bilgileri var. Daha öncesinde denemiş yaptırılmış, bu yüzden biliyoruz yararlı olacağını. Bu yüzden öğretmenden almayı tercih ediyoruz bilgiyi. (Rasim öğretmenin öğrencisi, kız)

Gürcan hocaya soruyorum, O'na ulaşım daha kolay ve güvenilir.(Gürcan öğretmenin öğrencisi, kız)

Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenlerin SİFU bilgisini elde etme ve güncellemede motive eden en önemli etken öğrenci beklentileri ve sahip oldukları yüksek içsel motivasyondur. Öğrencileri bilgileri elde etmede motive eden sebep ise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin teşvik edici davranışları ve sağlıklı olmayı isteme ihtiyaçlarıdır.

Kişisel merak dışında bu bilgilerin öğrencilere fayda sağladığını görmek beni motive ediyor. (Ayşe öğretmen)

Kendimi geliştirmek hoşuma gidiyor bir günümün diğer günle aynı olmasını sevmiyorum. Kendimi geliştirmem, sürekli çabalamam, öğrenmem gerekiyor. Hiçbir şeye tamamen biliyorum demem. Öğrenci grubunda ve antrenör olduğunuzda sporcu grubunuzun karşısında zor durumda kalmak istemiyorum. (Erdem öğretmen)

Şanslıydık çünkü bize destek çıkan öğretmenimiz vardı. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

Biz herşeyin bir anda olmasını bekliyorduk mesela. Fazlasını bekliyorduk hani 1-2 ay içinde kilo vermeyi bekliyorduk ama kendisi bize biranda almadınız bu kiloyu bir anda veremezsiniz diyordu. Biraz sabredin diye motive ediyordu bizi ki haklıymış bir anda olmuyormuş düzenli beslenerek hem de sporun katkısıyla birarada oluyor. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan dört öğretmenle yapılan görüşme verileri ile öğretmenlerin bilgiye ulaşmada karşılaştıkları engel olarak makalelere konulan erişim engeli ve yabancı dil bilgilerinin yeterli olmamasıdır. Öğrenciler ise SİFU bilgisini elde ederken herhangi bir sıkıntı yaşamadıklarını istedikleri anda bilgiye ulaşabildiklerini söylemişlerdir.

Merak ettiğim konularla ilgili üniversitelerin kütüphanelerinde yani o üniversitenin öğrencisi değilsen ya da oraya ait bir linke, uzantıya giremiyorsan ulaşamıyorsun. (Ayşe öğretmen)

Dili farklı mesela en zorlandığım bu oluyor latince kavramlar oluyor sıkıntılar yaşıyorum. (Gürcan öğretmen)

Herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum. Zaten bir şey olunca Erdem öğretmene de soruyorum. (Erdem öğretmen öğrencisi)

4.1.2. Tema 2: Öğretmenin Öğretim Ortamında Kullanıldığı Stratejiler

Bu tema altında SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan öğretmenlerin SİFU bilgisini uygulamaya nasıl geçirdikleri incelenmiştir. Öğretmenlerin derslerinde ne tür bilgileri aktardıkları, nasıl aktardıkları (etkinlikler), bilgiyi dersin hangi bölümünde verdikleri, düzenli fiziksel uygunluk ölçümleri almaları, ölçüm sonuçlarına göre öğrencileri düzenli takip etmeleri, öğrencilere anında geribildirim vermeleri, farklı ihtiyacı olan grupları belirleme, bu öğrencilere yönelik programlar hazırlama ve gerektiği durumlarda uzmana yönlendirmeleri ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir.

Yapılan görüşmelerde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde öğrencilerine, ısınma- soğuma bilgisi, obezite, ilkyardım, beslenme, kalp atım hızı, duruş bozuklukları, antrenman bilgisi hakkındaki bilgileri öğrencileriyle paylaştıkları görülmüştür. Öğrenciler de bu tarz bilgilerin verildiğini görüşmeler sırasında onaylamışlardır.

İlkyardım, beslenme gibi konulara okulda bir hafta ayırıyoruz. (Gürcan öğretmen)

Sakatlıklara karşı bilgi veriyor, sakatlıklara karşı önlem almamız gerektiği, ayağım çektiğinde mesela buz koymam gerektiğini söylüyor. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, erkek)

Beslenme ve antrenman anlatırım, yılın ilk haftası ilkyardım haftasıdır slaytlarla anlatırım. Hepsi için ayrı haftamız vardır bu bilgileri veririm. (Ayşe öğretmen)

Kalp sağlığı, omurga sağlığı gibi bir takım bilgileri paylaşıyorum. (Rasim Öğretmen)

Hangi aralıkta yağ yakılır hangi şiddette ne kadar sürede, beslenmede işte farklı yiyeceklere şunlara daha çok yer verin, daha çok su için, kalp atım hızınız şurada olmalı, duruş bozukluklarına karşı bilgiler veriyorum. (Erdem öğretmen)

Sakatlanmamaları için ısınma yapımları gerektiği, ne yapmamaları gerektiği kaslarınızın zayıf olmaması gerekir. Yeterince egzersiz yapmayıp ağır çanta taşıdığınız için omurilik bozuklukları oluyor diyorum. Sürekli masa başında oturmaktan ve tablete bakmaktan omurilik düzleşmesi olanlar var neler yapmanız gerek ya da yapmamanız gerek bunlarla ilgili tavsiyelerde bulunuyorum. Yüzmeye gitmesi gerektiği, kiloya dikkat etmesi gerektiği ile ilgili yani alanımızı ilgilendiren her konuda bilgi veriyorum. (Erdem öğretmen)

Beden eğitimi öğretmenlerinin SİFU bilgilerini öğrencilere nasıl aktardıklarına bakıldığında, öğretmenlerin kişiye özel egzersiz ve beslenme programı hazırlayıp uygulattıkları, kalp atımını tespit etmek için nabız uygulamalarını egzersizler arasında gösterdikleri, örnek hikayelerle ilkyardımın nasıl yapılması gerektiğini aktardıkları, ders sırasında gözlem yaparak öğrencilerinin duruş/postür bozukluklarını tespit ettikleri, okul sonrası kurslar açarak öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılımını teşvik ettikleri, sağlık ve beslenme konusunda ödevler verip bu ödevlerin takibini yaptıkları ve verdikleri ödevleri öğrencilerin sınıfta sunmalarını istedikleri görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin derslerinde kız ve erkek öğrencilerin beraber katılacakları ortamlar yarattıkları da görülmektedir. Öğrenciler de yapılan etkinliklerin kendilerindeki etkilerinin olumlu olduğunu dile getirmişlerdir.

Tablo yaptırıp beslenme tablosu sizde kalsın bir hafta sonra tekrar getirin dedim. O programları sınıfta listeye göre rastgele seçerek okutuyorum üzerinde düzeltmeler yapıyoruz sınıfta. Tablo ile içtikleri su miktarının arttığını söylüyorlar. İşte artık daha fazla su içiyoruz. Yürüyerek gidip gelmeye başladık, merdiven inip çıkmaya başladım hocam. Saat 22.00'den sonra abur cubur yemek yerine meyve yerse, uyku

problemlerini düzelttiklerini, ders çalışmak için gece geç saate kadar çalışmak yerine erken kalktıklarında daha verimli olduğunu söylüyorlar. (Ayşe öğretmen)

Öğretmen bize sağlık konusunda ödev veriyordu o konuyu araştırıp geliyorduk sınıfta hepimiz okuyorduk. Bir hafta boyunca ne yedik ne içtik ne kadar su içtik bizden 1 haftalık çizelge hazırlamamızı istedi. Sınıfta okuttu yanlışları düzelttik. (Ayşe öğretmen öğrencisi, kız)

Beden eğitimi dersi için hangi hareketi neden yaptıkları, kas grupları işte isimleri kemikse vücuttaki kemik sayısı, güçlü kaslarının hangisi olduğu, beslenme ile ilgili hangi yiyecekleri ile ilgili konuları, dinlenme seviyelerinde olmaları için soğuma yapmalarının önemi. Neden soğuma yapmaları gerektiği laktik asit vs. açıklıyorum. Çok terlediklerinde magnezyum seviyelerinde depolarının bittiğinde şu şu besinleri yerseniz, su içerseniz, magnezyum tabletleri alırsanız kramp girmez. Kalp atım hızı maksimum ne kadar olmalı nasıl düşürebilecekleri söylüyorum. Okul çıkışında kurslarımız oluyor zaten. (Erdem öğretmen)

Ellerimize ağırlık verip okulun çevresinde 20-30 tur yürütüyordu. Birimiz düştüğünde kendisi anlatıyordu bize acil durumda ne yapmalıyız diye. Kendisinin eşyaları vardı zaten odasında, ikyardım dolabında. Tenefüste elimizde çikolata dondurma görse uyarırdı. Hem etkinlik sırasında hem etkinlik dışında sürekli iletişim içindeydik. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

İlkyardım önemli benim dersim için. Ben her 2-3 yılda bir ilkyardım kursuna gidip belgemi alırım. İlkyardım bilgisini aktarıyorum çocuklara acil durumlar için. Müfredatta olmasa bile yılın bir haftasını ilkyarıma ayırıyorum. Video, slayt, resimle anlatıyorum ben önemli çünkü. (Gürcan Öğretmen)

Özellikle her sene başında değişik konularla ilgili kağıtlar dağıtırdı bunları mutlaka okuyun hatta ailelerinize de okutun diyordu. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, kız)

Kız erkek eşitleyerek oynatıyorum. Yani erkek kuvvetini kıza uygulamadan da spor yapabilirsin. Kızlar da erkeklere karşı daha dirayetli durabilirsin yani güç dengelerini de tutturmayı bilirler diye kız erkek karışık oynatıyorum ben. (Ayşe Öğretmen)

Mesela karma oluyor dersler Ayşe hocadan ders almayanlar daha önce hiç katılmamışlar veya kızların ayağına top bile değmemiş çoğu zaman futbol bile oynamazlar ama karma olunca oynuyorlar kendileri de bundan mutlu oluyorlar. Hoca da bak yapabilirsiniz hatta herkes yapabilir diyor. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Öğretmenler SİFU bilgilerini genelde dersin başında ya da anlık olarak çocukların bilgiye ihtiyaç duydukları zamanda verdiklerini aktarmışlardır. Öğrenciler de ders içerisinde bu bilgileri almalarının yanında ihtiyaç duydukları her anda öğretmenlerinden SİFU bilgisini aldıklarını belirtmişlerdir.

Dersin giriş kısmında genelde ya da zamanı geldikçe biri sakatlanırsa mesela anlatırım. (Gürcan öğretmen)

Beden eğitimi dersine ilk gelince sıraya giriyorduk sonra selamlaşma klasik. Oturuyorduk 15- 20 dk konuşma oluyordu. Atıyorum her hafta farklı konu oluyordu. Bir hafta ilkyardım, bir hafta yapılması gerekenler vs. böyle konuşuyorduk. Gürcan hoca her sene sağlık konusuna baya vakit ayırıyor. Sağlık için kurallar olduğunu söyler zaten her sene belge alır ilkyarımdan. Ayrıca sadece derste değil ders çıkışı ya da maç çıkışı sorduğum sorularda da gayet net cevaplar alıyorum. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, erkek)

Çocuklar yaparken çünkü dinlenme pozisyonunda bunu neden yaptığını bilmesi gerekiyor. Artırma koşusu yaparken bunu neden yapması gerektiğini söylüyorum. Sebepleri sonuçları dinlenme pozisyonunda. Yada öğrenciler bir konu hakkında bana soru soruyorlar bir ara oturduğumuzda bilgilendirmeye çalışıyoruz. (Erdem öğretmen)

SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan dört öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşme verileri ile öğretmenlerin fiziksel uygunluk ölçümlerini MEB zorunlu kılmadan önce de düzenli olarak aldıkları görülmüştür. Bu sayede öğrencilerin özelliklerini tanımaya çalıştıkları görülmüştür. Öğrenciler de düzenli olarak SİFU ölçümlerinin yapıldığını belirtmişlerdir.

Sağlık Bakanlığı getirmeden önce (SİFU ölçümlerini) en azından boy kilo ile ilgili sıralamasını yaptığımda rahatsızlığı şikayeti olan var mı çocukları tanımaya çalışıyordum ama bakanlık zorunlu hale getirdiğinden beri ölçümler hiç sekmedi. (Ayşe öğretmen)

Senenin başında okula geldiğimiz hafta ölçüm haftamız oluyor. Sınıftaki kişilerden boy- kilo ölçümlerini alınıyor. Zaten hocanın ona özel listesi var dört yıllık ona tarih tarih kaydediyor. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenlerin fiziksel uygunluk ölçüm sonuçlarının ardından bütün öğrencilere anında geribildirim verdikleri görülmüştür. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde de öğrenciler öğretmenlerinin kendilerine anında geribildirim verdiklerini söylemişlerdir.

Ölçümü yaptım birini sağ esneklik 20 sol 28 çıktı ikisinin arasında fark olması çok dikkatimi çekiyor. O'na soru soruyorum. Esnek olan ayağını merdiven inip çıkarken hep aynı ayakla başlıyorsun. Oda farkında olmadan aynı şeyi söylüyor. (Erdem öğretmen)

Beden eğitimi öğretmenlerinin bireyi tanıması için bu testleri yapması lazım. Tek tek geribildirim veririm. Hemen ölçerken bir iki cümle kurabilirsiniz. O ölçümü neden yaptığınızı şu şu özelliğin var bunu yapan kişi şu şu branşlarda başarılı olabilir diye söylerim. (Gürcan öğretmen)

Benim bir dönem boyum 1.48 olarak ölçüldü. Sonra hoca süt içmelisin süt ve süt ürünleri daha çok uzatır. Uyandığında esne falan demişti. Hareketler yap demişti ben bunları yaptım. 1.57 oldum 9 cm boyum arttı. Ve çok yararlı oldu hala devam ediyorum. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Boyumuzu ölçüyor mesela soruyor geçen dönem kaçtı söylüyoruz. Sonra diyor şunu yapmalısın özellikle ben zayıftım bir dahaki ölçüme kadar nasıl bir beslenme uygulamam gerektiğini ne kadar yürümem gerektiğini söylüyordu program yazıyordu. (Ayşe Öğretmenin öğrencisi, erkek)

Öğretmenlerle yapılan görüşme verileri ile öğretmenlerin ölçüm sonuçlarına göre çocukların düzenli olarak takibini yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin de bu takipten zevk aldıkları, takip edilmenin gerekli olduğunu ve kendi takiplerini de yapabildikleri görülmüştür.

Çocuk kendi gelişimini fark ediyor. Ben sene başında bunu yapamıyordum artık yapıyorum. Şimdi daha iyi düzeydeyim diyor. (Ayşe öğretmen)

Hocanın listesinden aradaki farkı gelişip gelişmediğimizi görebiliyoruz. Hocaya da sormamıza gerek kalmıyor. (Ayşe Öğretmenin öğrencisi, kız)

Sık sık beden eğitimi ve spor odasına gidip ölçümlerimizi kendimizde yapabiliyoruz. (Rasim Öğretmenin öğrencisi, kız)

Ölçümlerle kapasitemizi görüp bunu aşmamız lazım, nasıl ya da aşmış mıyız bunu gösteriyor. (Gürcan Öğretmenin öğrencisi, erkek)

Bizde sürekli değişim oluyordu mesela haftada beş gün mü gittik o haftaki ölçümde iki kilo vermişiz haftada bir kilo mu vermişiz. Burada ne hata yaptım burada ne yedim. Bu şekilde sorular soruyorduk. Az mı çalıştık, çalışmadık mı? (Erdem Öğretmenin öğrencisi, kız)

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde öğretmenlerin, öğrencilerinin farklı ihtiyaçlarının farkında oldukları ve buna yönelik etkinlikler düzenledikleri görülmüştür.

Şimdi müfredat olarak söyleniyor ama müfredatın dışında bir bireyle çalışıyorsunuz. Birini dersine girdiğinizde siz O'nu tanımaya çalışıyorsunuz. Fiziksel olarak özellikleri nedir. Hangi becerileri yapabilir, hızı iyidir, boyundan kilosundan başlıyorsunuz zaten 9. sınıftan ölçmeye. Tanıdıktan sonra O'nunla ilgili alıştırmalar yapıyorsunuz. Düzenli olarak alıyoruz zaten bunu her öğrenci için dosyalarım var. (Gürcan öğretmen)

Sisteme girdiğimizde zayıf ya da normal olanlar çıkacak onlara göre zayıf olanlar kilo almak istiyorlarsa abartmadan yeme düzeylerini arttırmalarını abur cuburu keserek nasıl besleneceklerini, kilolu olanlara yardım edip diyet mi yürüyüş mü yoksa spor programı mı istediklerini, onlara program yazabileceğimi söylüyorum. (Ayşe öğretmen)

Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenlerin, ihtiyaç gördükleri öğrenciler için kişiye özel beslenme ve antrenman programı hazırladıkları görülmüştür. Öğrenciler de ihtiyaç duydukları takdirde öğretmenlerinin kendilerine özel program hazırladığını ve takibini yaptığını ifade etmişlerdir.

Diyet programı yapmıştık. Öğrencilere yönelik obezite kursları açtık. Birçok şeyi yaptık güzel sonuçlar aldık. Hatta aileleriyle, ablalarıyla gelenler de oldu. Böyle aileye yönelik kurslar düzenlememi isteyenler de oldu. (Erdem öğretmen)

Boyumuzu ölçüyor mesela soruyor geçen dönem kaçtı söylüyoruz. Sonra diyor şunu yapmalısın özellikle ben zayıftım bir dahaki ölçüme kadar nasıl bir beslenme uygulamam gerektiğini ne kadar yürümem gerektiğini söylüyordu program yazıyordu. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

Kilolu olanlara yardım edip diyet mi yürüyüş mü yoksa spor programı mı istediklerini, onlara program yazabileceğimi söylüyorum. (Ayşe öğretmen)

Ben 30-31 kiloydum 5 kilo aldım hocanın tavsiyeleri ve hazırladığı programlarla takip ediyorum. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, erkek)

Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğretmenlerin şüpheli gördükleri durumlarda öğrencileri uzmana (doktor, diyetisyen, sağlık kuruluşlarına) yönlendirdikleri görülmüştür.

Boy kilo ölçümlerinin sıralamasını yaptığımda rahatsızlığı olan ailesinde kalıcı bişey olan varsa kan testi yaptırmalarını istiyordum. Ya da ailede rahatsızlık sonradan çıkmışsa var mı başkasında kardeşinize baktırdınız mı ya da ablanıza gibisinden uyarılarda bulunuyordum ve testlerde şüpheli bir durum yakalarsam doktora yönlendiriyorum. (Ayşe öğretmen)

Mesela sizden önce bir öğrencimle görüştim, kız çok hızlı uzamış sol ayağında aksama var bu aksama büyüme sürecinde geç kalmışlıktan da kaynaklanabilir tabii ya da omurga eğriliğinden. Ona mutlaka doktora görüneceksin sonucunu da bize bildireceksin dedim. (Rasim öğretmen)

4.1.3.Tema 3: Öğrencinin SİFU Bilgisini Günlük Hayata Aktarma Stratejisi ve Çevresine Etkisi

Bu tema altında SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan dört öğretmenin derslerinde öğrencilerine aktardıkları SİFU ile ilgili bilgilerini öğrencilerin günlük hayatlarında nasıl kullandıkları, bilginin fiziksel aktiviteye katılımlarına, hayat boyu fiziksel aktiviteye olan eğilimlerine etkisi incelenmiştir. Bu tür bilgileri kendileri için anlamlı ve faydalı bulan öğrencilerin eskisine göre fiziksel aktiviteye katılımlarında içsel motivasyonlarının nasıl değiştiği ve SİFU bilgilerini çevrelerine (aile, antrenman, arkadaş ortamı vb.) nasıl aktardıkları ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşlerine yer verilmiştir.

SİFU bilgisi yüksek ve bilgilerini derslerinde kullanan dört öğretmen ve öğrencileriyle yapılan görüşme verileri ile öğretmenlerin genellikle ısınma- soğuma, beden kitle indeksi, ilkyardım, beslenme, egzersiz şiddeti, duruş/postür bozuklukları, antrenman bilgisi ile ilgili bilgi verdikleri görülmüştür. Öğretmenler, öğrencilerine aktardıkları SİFU bilgilerini öğrencilerinin günlük hayatlarında da kullandıklarını gözlemlemişlerdir. Öğrenciler okulda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden aldıkları SİFU bilgisini faydalı bulduklarını ve günlük hayatlarında kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Yaşanan bir sakatlıkta nasıl müdahale edeceklerini anlatıyorum. En çok başa gelen baş dönmesi mesela yığıldığında arkadaşınız haldır haldır taşımayın işte oturtun bir konuşun diyorum. Sonra şey oluyor hocam otobüste bir teyze bayıldı ona ben müdahale ettim. Okul dışında da kullanıyorlar. Bende bunu sadece ben değil siz de kullanacaksınız sizi okumanız için gönderiyorlar öğrendiklerinizi ailenize de aktarmanız lazım diyorum. (Ayşe öğretmen)

Mesela ilkyardımla ilgili ailemde birşey olunca hocanın gösterdikleriyle yapıyorum. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Hayatımda mesela ben yumurtayı hiç sevmem ve Erdem hoca geldi günde 1-2 tane yumurta yemeniz lazım dedi. Kahvaltı yapmadan çıkmayacaksınız dedi. Ben yumurta yemeden evden çıkmaz oldum. (Erdem Öğretmenin öğrencisi, kız)

Öğretmen ve öğrenci görüşmelerinden elde edilen verilere göre öğrencilerin haftada en az 2-3 gün olacak şekilde düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılım sağladıkları ve hayat boyu düzenli fiziksel aktiviteye katılıma eğilimli oldukları da görülmüştür.

Ben 6. Sınıftan beri sporla uğraşıyorum ama asıl beden eğitimi ve spor öğretmenim sayesinde oldu atletizm branşını sonra masa tenisi şimdi de futbol yapıyorum. Haftada 3 gün 2-3 saat yapıyorum. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Mesela okul çıkışlarında dolmuşa binmeyip eve yürüyorum eve gittikten sonra parka gidip tekrar yürüyordum faydasını biliyorum. (Rasim öğretmenin öğrencisi, kız)

Ben hayatım boyunca spor yapmayı düşünüyorum mesela. İmkanım olduğunca yapmak istiyorum. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, kız)

Öğretmen ve öğrenci görüşmelerinden elde edilen verilere göre beden eğitimi ve spor öğretmenleri okulda gerçekleştirdikleri çalışmalarla önceden fiziksel aktiviteye katılmaya istekli olmayan ve derste pasif kalan grubun da sonradan katılmaya istekli hale geldiklerini söylemişlerdir. Öğrencilerden bazıları da beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kazandırdığı farkındalık sayesinde, önceden fiziksel aktiviteye katılıma istekli değilken şimdi fiziksel aktiviteye istekli şekilde katıldıklarını belirtmiştir.

Hocam ben merdiven çıkamıyordum artık daha rahat çıkıyorum, ben dönem başında top oynamaktan nefret ederdim şimdi çok hoşuma gidiyor şimdi korkmadan oynayabiliyorum diyor bu şekilde geribildirimler oluyor. (Ayşe öğretmen)

Ben böyle şeyleri önemsemezdim ama faydasını anladım şimdi sürekli spor yapmak istiyorum. (Rasim öğretmen öğrencisi, kız)

Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğrencilerin okulda aktarılan SİFU bilgilerini günlük hayatta kullanmalarının yanısıra yakın çevrelerinde bulunan kişilerin hayatına da SİFU bilgileri ile etki ettikleri görülmektedir. Öğrenciler ailelerinin beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarını da etkilediklerini, ailece yürüyüşe gittiklerini ya da beraber kahvaltı yaparak evden çıktıklarını ifade etmişlerdir. Gerekli bilgileri edindikten sonra öğrencilerin diğer arkadaşlarını da beslenme ve fiziksel aktiviteye katılım konusunda etkiledikleri ve düzenli beslenmek için evden okula yemek getirdikleri ve okul çıkışında yürüyüş yaparak birbirlerini bu konularda destekledikleri görülmüştür.

Bazı öğrenciler kendi yaptığı şeyleri ailesinin de yapmasını istiyor ailesiyle yürüyor. (Gürcan öğretmen)

Veliler siz beslenme çizelgesi istemişsiniz mesela mercimeği az pişiriyordum, istiyor artık oğlum daha çok pişiriyorum diye geldi. (Ayşe öğretmen)

Kardeşimin boyuna kilosuna bakıyorum zaten bir oranda olması gerekiyor. Birinin daha uzun daha az olmaması gerek. Ne yapması, ne yemesi, nasıl koşması gerektiğini Ayşe hocanın bana öğrettiği hareketleri falan. Annemin sırtı ağrıyınca falan O'na da hareketler gösteriyorum yapması için. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Mesela markete bişey almaya gidince şunu alalım dediklerinde insanın bilgisi olunca uyarı yapabiliyor. Bunu alalım bunu almayalım diye aileme çeşitli uyarılar yapıyorum. (Erdem öğretmenin öğrencisi, kız)

Burada öğrendiğim alışkanlıkları aileme de aktardım. Yumurta yemeye başladık kahvaltı çıkamaz olduk evden. Su içmelerini söyledim. Çok etkili oldum onların da hayatında. (Rasim öğretmenin öğrencisi, kız)

Okul dışındaki kulüplerde fiziksel aktivite/spor ortamlarına katılan öğrencilerin SİFU bilgilerini daha çok beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden alarak antrenman ortamlarına aktardıkları görülmüştür. Antrenman ortamındaki kişilerin ve antrenörlerinin SİFU bilgilerini etkiledikleri, ısınma hareketlerinin önemini bu ortamda açıklayabildiği

görülmüştür. Ayrıca bilgiye sahip olarak kendilerini antrenman ortamında daha özgüvenli hissettikleri görülmüştür.

İlk yarımda, buz koyma ile ilgili bilgileri ekstra kulüpteki arkadaşlarıma da aktardım bu bilgiden onların da faydalanmasını sağladım. Futbol maçından önce öğretmenimden aldığım bilgileri antrenörüne söyledikten sonra ısınmayı bana yaptırmaya başladı. (Gürcan öğretmenin öğrencisi, erkek)

Mesela ben futboldayken birşey oldu mu Ayşe hocanın anlattığı şeyleri yapınca antrenöre gerek kalmıyordu. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, erkek)

Derslerde Ayşe hocanın gösterdiği ısınma hareketlerini atletizm kulübüne gittiğimde orada başkası yaptırıyor unuttuğunda ben gösteriyorum. Hareketi yaparken nefesini kontrol etmesi gerektiğini gittim söyledim onlar da zaten destekledi. Normalde zaten kolla başlıyorlardı. Nefeslerini kontrol etmeden çeviriyorlardı. Ben söyledim onlar uyguladı daha güzel oldu. (Ayşe öğretmenin öğrencisi, kız)

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre Sağlık Temelli Pedagojik Modele dayalı etkili beden eğitimi ve spor dersi için belirlenen ideal stratejiler, ideal öğretmen davranışları ve örneklerin yer aldığı çıktılar Tablo 4.1’de ayrıntılı şekilde gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Çalışmanın Sonucunda Elde Edilen İdeal Öğretmen Davranışları ve İdeal Stratejiler

İdeal Stratejiler	İdeal Öğretmen Davranışları	Örnekler
Güncel ve güvenilir SİFU bilgisini edinir ve öğrencilere fiziksel aktiviteye katılım için açıklayıcı gerekçeler sağlar.	SİFU bilgisi yüksektir ve güncel ve güvenilir kaynağa dayandırır.	SİFU kaynağı olarak sosyal medya, internet, seminer, kitap, dergi, uzmanlar ve akademik makaleler kullanılması.
	SİFU bilgisini öğrencilerin günlük hayatına aktarabileceği şekilde paylaşır.	SİFU bilgilerinin sürekli güncellenmesi ve güvenilir kaynaklara ulaşılması. Güvenilir SİFU bilgisine ulaşmada karşılan engellerin farkına olunup, çözüm üretilmesi (makalelere ulaşmak için üniversite bağlantılarının kullanılması vb.)
	SİFU bilgilerini öğrencilerin günlük yaşamlarında neden kullanmaları gerektiğini açıklar.	Isınma- soğuma, obezite, ilkyardım, beslenme, kalp atım hızı, duruş bozuklukları, antrenman bilgisi, doğru kıyafet ve ayakkabı seçimi ile ilgili bilgiler verilmesi. Antrenman tipi ve sağlığa etkisi arasında ilişkiler kurulması. Fiziksel aktivite sırasında bedeninde meydana gelen fizyolojik değişimlerle ilgili bilgilerin verilmesi
	Fiziksel aktiviteden zevk alabilecekleri katılım fırsatları yaratır.	Öğrenciye SİFU bilgisini günlük hayata aktarması için gerekçeler bulma. Faydaları hakkında sınıfta beyin fırtınası ortamının yaratılması.
	Fiziksel aktiviteye katılmaya istekli olmayan grubu etkinliklere dahil ederek içsel motivasyonunu artırır.	Bütün öğrencilerin katılımının kız-erkek, karma takımlar kurularak sağlanması.
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçları olduğunu belirler ve farklı ihtiyaçlara yönelik çeşitli fırsatlar sunar.	İstekli olmayan grubun katılımının kız/erkek, güçlü/zayıf karma takımlar kurarak sağlanması. Motivasyonu düşük olan gruplar için ihtiyaca yönelik etkinlikler/kurslar sunulması.
	Kendileri için anlamlı fiziksel aktiviteler bulmalarına yardım eder ve hayat boyu katılımı sürdürme eğilimlerini artırır.	SİFU ölçümlerinin alınması, ölçüm sonuçlarına göre öğrencilerin farklı ihtiyaçlarının saptanması. İhtiyaca göre sınıflandırılarak farklı ihtiyaçları olan çocuklara yönelik etkinliklerin düzenlenmesi.
	Fiziksel aktiviteyi zevkli hale getir ve herkesin katılımını sağlar.	Farklı ihtiyacı olan öğrencilerin kendi ihtiyaçları doğrultusunda devam ettirebilecekleri etkinlikler bulmalarının ve sürdürmelerinin sağlanması (örneğin, obezite sorunu olan öğrencilerin kardio egzersizlerine katılımı ve sürdürmesi vb.) Fiziksel aktiviteye dair özgüvenlerini arttırmak için beceri gelişiminin desteklenmesi, iyi olduğu bir spor branşında devam etmesinin sağlanması

(devamı arkada)

Tablo 4.1. Çalışmanın Sonucunda Elde Edilen İdeal Öğretmen Davranışları ve İdeal Stratejiler (devamı)

İdeal Stratejiler	İdeal Öğretmen Davranışları	Örnekler
Öğrencilerin düzenli fiziksel uygunluk ölçümlerini yapar, öğrencilere anında geribildirim verir ve öğrencileri düzenli takip eder.	Ölçümlerin adından öğrencilere anında geribildirim verir.	Fiziksel uygunluk ölçümlerinin hemen ardından öğrencilere kişiye özel geribildirim verilmesi (kilonun olması gereken standartların üzerinde beslenmeye dikkat etmelisin, mekik sayının olması gerekenin altında kas kuvvetini geliştirecek egzersizler yapmalısın vb.).
	Ölçümlerin ardından öğrencilerin takibini yapar.	Sene içerisinde alınacak ana ve ara ölçümlerle öğrencinin gelişiminin takip edilmesi.
	Gerekli durumlarda kişiye özel programlar hazırlar.	Kişiye özel beslenme, fiziksel aktivite, antrenman programları hazırlanması ve takibinin yapılması.
	Gelişimlerini fark edebilecekleri fırsatlar yaratır.	Öğrencilerden kendileri için beslenme, fiziksel aktivite, boy gibi çizelge tutmalarını iste bu şekilde gelişimlerini takip etmelerine olanak sağlanması.
Öğrencilerin okulda edindikleri bilgilerini çevresine aktarmasını teşvik eder.	Öğrencilerde farkedilen olumsuz durumlarda (sakatlık, hastalık vb.) gerektiğinde uzmana yönlendirir.	Öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılımı ile ilgili riskli bir durum gördüğünde doktor, diyetisyen, fizyoterapist gibi uzmanlara yönlendirilmesi.
	Okulda verilen SİFU bilgi ve becerilerini aile ortamında aktarması için fırsatlar yaratır.	Öğrencilerin ailelerinin beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarını (ailece yürüyüşe gittikleri ya da beraber kahvaltı yapmak vb.) kazanmalarını desteklenmesi. Eve SİFU bilgilendirme kağıtlarının dağıtılması.
	Okulda verilen SİFU bilgi ve becerilerini antrenman ve arkadaş ortamında aktarması için fırsatlar yaratır.	Okul çıkışında arkadaşların beraber yürüyüş yapmalarının ve evden okula yemek getirmelerinin teşvik edilmesi. SİFU bilgisini okul dışında katıldıkları fiziksel aktivite ortamlarına (antrenman vb.) aktarmalarını teşvik edecek ortamların yaratılması.

BEŞİNCİ BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amacı, Denizli İlinde ortaöğretim ve dengi okullarda görev yapmakta olan, SİFU bilgisi yüksek ve bu bilgileri derslerinde kullanan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin bilgiyi içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçlerinin öğretmen ve öğrenci gözünden incelenmesidir. Çalışmada SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde kullanan dört öğretmen ve 16 öğrenciden elde edilen bulgular üç tema altında toplanmıştır:

1) Öğretmen ve öğrencilerin SİFU bilgi: Öğretmenlerin SİFU bilgi kaynaklarının sosyal medya, internet, seminer, kurs, kitap, dergi, uzmanlar ve akademik makaleler olduğu görülürken öğretmenlerin bilgilerini güncelleme ihtiyacı hissettikleri görülmüştür. Öğrencilerin ise doğru bilgi kaynağı olarak genellikle beden eğitimi ve spor öğretmenlerini kullandıkları görülmüştür.

2) Öğretmenin öğretim ortamında kullanıldığı stratejiler: Öğretmenlerin derslerde öğrencilerinin düzenli olarak fiziksel uygunluk ölçümlerini aldıkları, ölçüm sonuçlarına göre öğrencilerine anında geribildirim verdikleri, kişiye özel program hazırladıkları, öğrenciye kendi fiziksel uygunluk takiplerini nasıl yapacaklarını öğrettikleri görülmüştür.

3) Öğrencinin SİFU bilgisini günlük hayata aktarma stratejisi ve çevresine etkisi: Öğrencilerin okulda aldıkları SİFU bilgisini günlük hayatlarına aktardıkları, hayat boyu fiziksel aktiviteye katılmaya eğilimli oldukları, okulda edindikleri SİFU bilgisini ailelerine (kardeş, anne, baba vb.) ve antrenörlük ortamındaki kişilere (antrenör, takım arkadaşı vb.) de aktardıkları görülmüştür. Temalardan elde edilen sonuçlar aşağıda açıklanmıştır.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde bulgular kısmında ortaya çıkan temalar dikkate alınarak sağlığın beden eğitimi ve spor yoluyla geliştirilmesine dayanan modeller, programlar ve kavramlar ile ilgili yapılmış olan çalışmaların bulguları ile desteklenen bir tartışma sunulmuştur.

Öğretmenlerin SİFU ile ilgili alan bilgisi ve pedagojik alan bilgi düzeyleri konusunda yapılan çalışmalarda hem öğrencilerin (Cengiz ve İnce, 2014; Serbes ve diğ., 2017) hem de öğretmenlerin (Hodges ve diğ., 2017; Hünük ve diğ., 2013; İnce ve Hünük,

2013; Santiago ve diğ., 2009) SİFU bilgilerinin düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Bu çalışmada SİFU bilgisi yüksek olan öğretmenlere ulaşmak için göreceli olarak büyük bir örneklem (74 öğretmen) taranmakla birlikte, sadece 11 öğretmenin bilgi düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür. Hatta bu 11 öğretmenden sadece 4 tanesinin bu bilgileri beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencileriyle paylaşıyor olması da çalışmanın çarpıcı bulgulardan bir tanesidir. Yapılan araştırmalarda öğretmenlerin öğrencilerinin sağlık davranışlarını geliştirmesi için SİFU bilgisi konusunda donanımlı olması gerektiği ifade edilmiştir (Mong ve Standal, 2019). Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin sağlıklı fiziksel aktivite davranışları kazanmaları ve devam ettirmeleri için beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin doğru ve güvenilir SİFU bilgisine sahip olması gerektiği görülmüştür. Öğretmenlerin mevcut bilgilerini güncelleme arayışı içinde olmaları beklenmektedir. Geleneksel beden eğitimi ve spor yerine sağlık temelli beden eğitimi ve spor ile verilen SİFU bilgisinin öğrencileri fiziksel olarak aktif bireyler yaptığı görülmektedir (Mong ve Standal, 2019). Bunun için SİFU bilgisinin öğrencilere neden verilmesi gerektiği güvenilir kaynaklara dayandırılarak mantıklı şekilde açıklanmalıdır (Mong ve Standal, 2019). Bu çalışmada da öğretmenlerin güncel ve güvenilir kaynaklara dayandırdıkları bilgileri öğrenciler yararlı ve faydalı bulmaktadırlar. Ayrıca öğrencilerin SİFU bilgi kaynakları farklılık gösterse de hepsi öğretmenlerini güvenilir bilgi kaynağı olarak görmekte ve farklı kaynaklardan aldıkları bilginin teyidini de öğretmenlerinden yapmaktadırlar.

Yılmaz ve Hünük (2018) yaptıkları çalışmada SİFU bilgi düzeyi yüksek olan öğrencilerin bu bilgilerini beden eğitimi ders ortamında öğretmenlerinden edinemediklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca SİFU bilgisi yüksek ve okul dışında fiziksel aktivite ortamına katılan öğrencilerin bilgilerini antrenman ortamından elde ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışma sonuçlarına göre ise öğretmenlerin kendilerini daha çok antrenörlüğe yakın hissetmeleri ve SİFU bilgilerini beden eğitimi ve spor ders ortamında değil antrenörlük ortamında beceri düzeyi yüksek öğrencilere vermeyi tercih ettikleri görülmüştür.

Yapılan çalışmalarda da öğretmenler öğrencilere SİFU bilgisini vermede bilgi, öğrenci, öğretmen üçgenini kurarak doğru stratejilerle bilgiyi vermesi gerektiği söylenmektedir. Eğer öğrenciler de sürece dahil edilirse SİFU bilgisini öğrenmede aktif rol almalarını desteklenirse günlük hayatlarına da kolaylıkla bilgiyi aktarma eğiliminde olmaktadır (Mong ve Standal, 2019). Bu çalışmada da öğrencilere güvenilir SİFU bilgisi

verilip, öğrenen merkezli stratejilerle ders planlandığında öğrencilerin günlük hayatlarında bu bilgileri kullandıkları görülmüştür.

Sağlıkla ilgili öğretimin nasıl olması gerektiği ile ilgili çok sayıda kitap (Svendsen 2014), öğretim programı (Thorburn, Jess, and Atencio 2011) ve teorik çerçeve (Quennerstedt 2008) olmasına rağmen alan bilgisi yüksek ve bunları derslerinde kullanan öğretmenlerin kullandıkları uygulamaların örnek teşkil ettiği ve beden eğitimi ve spor ders amaçlarına ulaşmada başarılı olan öğretmenler olduğu görülmektedir (Chen ve Rovegno, 2000). Bu sebeple çalışmada SİFU bilgi düzeyi yüksek öğretmenlerin derslerini nasıl planladığı, hangi konuları, nasıl verdikleri ve derslerinde fiziksel uygunluk testlerinin ne için kullanıldığı, ne kadar kullanıldığı, hangi yollarla izlenmesi gerekeceği ve nasıl kullanılacağı konusunda açıklamalara yer verilmiştir. Fiziksel uygunluk testleri ile ilgili yapılan çalışmalarda, fiziksel uygunluk testlerinin fiziksel aktiviteye katılımı olumsuz etkileyebileceği söylenmektedir (Cale ve diğ., 2014). Bununla birlikte, eğer uygun şekilde kullanılırsa, uygun pedagojik temellere oturtulursa, dengeli ve bütünsel bir program izlenirse, fiziksel uygunluk testleri öğrencilerin takibinin fiziksel aktiviteyi desteklemede olumlu bir rol oynayabilir (Cale ve diğ. 2014). Bu hedefe ulaşmak amacıyla öğretmenlerin öğretim programları dahilinde fiziksel uygunluk testlerinin uygulanması ve sonrasında takibinin nasıl yapılacağına dair bilişsel, duyuşsal ve davranışsal hedefleri gerçekleştirmek için rehberliğe ve desteğe ihtiyaç duymaktadırlar (Cale ve diğ. 2014). Bu çalışmada beden eğitimi ve spor dersleri aracılığıyla sağlığın geliştirilmesi için okullarda fiziksel uygunluk ölçümlerinin nasıl, ne zaman, ne kadar olursa öğrencilerde olumlu çıktılarının olduğunu göstermiştir. Ayrıca ölçüm takibinin yapılarak öğrencilerin kendilerini değerli hissettikleri de görülmüştür. Buna göre öğretmenlerin sağlık temelinde kurulan beden eğitimi ve spor dersleri ile ısınma- soğuma, kilo kontrolü, ilkyardım, beslenme, kalp atım hızı, duruş/postür bozuklukları, antrenman bilgisi (egzersizin şiddeti, yoğunluğu, sıklığı ve türü) konularını derslerinde vermeleri gerektiği görülmüştür. Bu çalışma sonuçları göstermiştir ki öğrencilerin düzenli olarak fiziksel uygunluk ölçümleri alınmalı, ölçümün ardından anında öğrencilere geribildirim verilmelidir. Öğrencilere bu ölçümlerin hedefleri ve gerekçeleri açıklanmalıdır. Armour ve Harris (2013) yaptıkları çalışmada sağlık kavramının öğrencilere etkili şekilde verilmesi için öğretmenlerin verdikleri bilgilerin salt teoriden ibaret olmaması gerektiğini ve öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılıma değer vermesi için nedenlerinin açıklanması gerektiğini söylemişlerdir. Bu çalışma sonuçlarına

göre öğrencilere beden eğitimi ve spor derslerinde kendi ölçümlerini kendilerinin nasıl ve neden almaları gerektiği öğretilmelidir. Gerekirse kişiye özel programlar hazırlanmalı ve verilecek ev ödevleri ile öğrencilerin kendi programlarına hazırlamalarına imkan sağlanmalıdır. Armour ve Harris (2013) öğrencilerin bireyselleştirilerek en etkili şekilde nasıl öğrendiklerinin öğretmen tarafından keşfedilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Azzarito, Simon ve Marttinen (2016) sağlık temelli pedagojik yaklaşımlarda öğrencilerin de sürece katılımının desteklenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca çalışmada öğrencilerin sadece bilgi alıcı olmaması gerektiği, öğretme-öğrenme sürecine katkıda bulunmaları, derse daha fazla dahil edilmeleri ve tartışmalara aktif katılmalarının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu çalışmada da SİFU bilgi düzeyi yüksek ve derslerinde bilgileri aktaran öğretmenlerin kullandıkları öğrenen merkezli stratejilerin (düzenli takip, anında geribildirim verme, bireyselleştirilmiş çalışmalar, ev ödevi verme vb.) öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılım ile ilgili olumlu tutum geliştirmelerine yardım ettiği görülmüştür.

Alanyazında öğrencilerin sağlık temelli beden eğitimi ve spor ile edindikleri bilgileri anlamlı ve faydalı bulduklarında günlük hayatlarına kolaylıkla aktardıkları ve hayat boyu sürdürme eğiliminde olduklarını belirten çalışmalar vardır (Haerens ve diğ., 2011). Bowler ve (2015) Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli ile öğrencilerin SİFU konusunda *bilgilendirilmiş bireyler* olmasını hedeflemektedir. *Bilgilendirilmiş bireyler* bu bilgileri günlük hayatlarında da kullanan bireylerdir. Başka bir çalışmada verilen sağlık eğitiminin öğrencilerin eleştirel düşüncelerini geliştirmesi gerektiği söylenmiştir. Öğrencilerin seçimler yapmasına imkan vererek doğruyu bulmaları sağlanmalıdır. Bu şekilde karar vericiler olarak günlük hayatlarında bilgileri etkili şekilde kullanabilirler (Azzarito ve diğ., 2016). Bu çalışma sonuçları göstermiştir ki öğrencilerin okulda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden aldıkları SİFU bilgisini anlamlı ve faydalı buldukları zaman günlük hayatlarına da aktarmaktadırlar. Öğrencilere saf teorik bilgiden ziyade karar vericiler olmasını sağlayan bilgiler verilmelidir. Bu sayede öğrenciler eleştirel düşünmeyi ve fiziksel aktiviteye katılmaya değer vermeyi öğrenirler (Mong ve Standal, 2019). Bu çalışmada öğretmenlerin kullandıkları öğrenen merkezli bireyselleştirilmiş sağlık temelli beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin düzenli olarak fiziksel aktiviteye katılmalarını desteklediği görülmüştür. Bu öğrencilerin hayat boyu düzenli fiziksel aktiviteye katılma eğilimli oldukları da belirlenmiştir. Önceden fiziksel aktiviteye katılmaya istekli olmayan ve derste pasif kalan grubun da sonradan katılmaya istekli hale

geldikleri görülmüştür. Öğrenciler sağlık temelinde kurulan bireyselleştirilmiş ve öğrenen merkezli beden eğitimi ve spor dersleri sayesinde verilen SİFU bilgileri ile farkındalık kazanmışlardır. Alanyazında sağlık temelli beden eğitimi ve spor derslerinde kazanılan herhangi bir fiziksel aktivite davranışının okul dışına da taşınması için bireyler olumlu fiziksel aktivite davranışlarını anlamlı ve faydalı bulmaları gerektiği görüşü yer almaktadır (Chase ve diğ., 2007).

Öğretmenlerin SİFU bilgisini vermedeki amacı öğrencilerin kendi sağlıklarının sorumluluğunu alan bireyler olarak yetişmelerinin yanında ebeveynlerinin de fiziksel olarak daha aktif hale gelmesidir (Cardon ve diğ., 2009). Alanyazında kişilerin fiziksel aktiviteye karşı olumlu tutumlarının diğer aile bireylerinin fiziksel aktivite düzeyini artırdığını gösteren çalışmalar mevcuttur (Trost ve diğ., 2003). Bu çalışmada da öğrencilerin sağlık temelinde öğrenen merkezli stratejilerle aktarılan güvenilir SİFU bilgilerini günlük hayatta kullanmalarının yanısıra yakın çevrelerinde bulunan kişileri de SİFU bilgileri ile etkilemişlerdir. Sağlık temelinde kurulan beden eğitimi ve spor dersleri sayesinde öğrencilerin ailelerinin beslenme ve fiziksel aktivite alışkanlıklarını etkilediği görülmüştür.

Bowler ve Sammon (2015) ile Bowler ve diğerleri (2015)'e göre Sağlık Temelli Beden Eğitimi Modeli'nin yetiştirmeyi hedeflediği bireylerden olan *kritik bireyler* çevresini sağlık ve fiziksel aktivite konusunda olumlu etkileyen bireylerdir. Bu çalışmada da öğretmenlerin kullandıkları stratejilerle öğrencilerin kritik bireyler olarak yetiştiği görülmüştür. Öğrenciler ailelerinin yanısıra arkadaşlarına aktardıkları ve okul dışında fiziksel aktivite/spor ortamlarına katılanların da SİFU bilgilerini beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden alarak antrenman ortamlarına aktardıkları görülmüştür. Antrenman ortamındaki takım arkadaşlarına ve antrenörlerine SİFU bilgilerini aktararak çevrelerini etkilemişlerdir. Bu çalışmada yer alan öğrenciler, Bowler ve Sammon (2015) ile Bowler ve diğerleri (2015)'nin hedeflediği kritik bireyler haline okulda edindikleri SİFU bilgisi sayesinde gelmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin okulda edindikleri SİFU bilgisi ile kendilerini antrenman ortamında daha özgüvenli hissettikleri görülmüştür. Bu çalışma, öğrencilerin beden eğitimi ve spor ders ortamında edindikleri güvenilir SİFU bilgisini antrenman ortamına aktarmaları yönünden alanyazına yeni bir bakış açısı sunmaktadır.

Sonuç olarak SİFU bilgi düzeyi yüksek olan ve bu bilgiyi derslerine aktarırken etkili stratejileri (öğrenciye güncel ve doğru bilgiyi aktarmak, öğrenciyi düzenli takip etmek, düzenli ölçüm yapmak, ölçüm sonuçlarına göre her öğrenciye anında geribildirim vermek, öğrenciyi kendi sağlık çıktılarını takip eder hale getirmek vb.) kullanan öğretmenlerin öğrencilerinin fiziksel aktiviteyi sürdürme eğiliminde oldukları ve bu konuda çevrelerini (antrenör, aile, arkadaş) de olumlu etkiledikleri görülmüştür.

5.2.Öneriler

5.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri İçin Öneriler

Bu bölümde çalışmanın sonuçları göz önüne alınarak gelecekte sağlık temelli beden eğitimi dersi kapsamında derslerini planlayacak beden eğitimi ve spor öğretmenleri için öneriler açıklanmıştır.

- Öğretmenlerin, öğrencilerinin hayat boyunca sürdürebilecekleri sağlıklı yaşam alışkanlıklarına ilişkin bilgileri güvenilir kaynaklardan edinmeleri ve bu bilgileri beden eğitimi ve spor dersleri içerisinde öğrencilerle paylaşması,
- Öğretmenlerin derslerde ısınma-soğuma bilgisi, kilo kontrolü, ilkyardım, beslenme, antrenman bilgisi (özellikle egzersizin şiddeti, sıklığı, yoğunluğu, türü) ile ilgili bilgileri paylaşması,
- Öğrencilerden düzenli olarak aldıkları fiziksel uygunluk ölçümlerini takip etmesi, ölçümlerin ardından anında geribildirim vermesi,
- Kişiyeye özel egzersiz ve beslenme programı hazırlayıp, öğrencilerin okul dışında uygulamasının sağlanması ve takip edilmesi,
- Beden eğitimi ve spor ders ortamında farklı ihtiyaca sahip bireyler düşünülerek ders ikliminin bireyselleştirileceği düzenlemelerin yapılması,
- Öğrencilerinin kendi sağlık çıktılarını takip eder hale getirmesi ve öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerinin sağlanması,
- Dersleri sağlık temelinde kurarak bütün öğrencilerin katılımını sağlayacak model ve stratejilerle dersin işlenmesi önerilmektedir.

5.2.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

Bu bölümde çalışmanın sonuçları göz önüne alınarak gelecekte sağlık temelli beden eğitimi ve spor ile ilgili araştırmalar yapacak olan araştırmacılara öneriler açıklanmıştır.

- Öğretim programlarında yer alan sağlıkla ilgili kazanımlara ulaşabilmek için sağlık temelli beden eğitimi ve spor modelinin ortaöğretim yaş grubundaki öğrencilere uygulanması ve öğrenci üzerindeki etkilerine bakılması;
- Sağlık temelli beden eğitimi modeli yapısına uygun olarak derslerde ne tür strateji, yöntem ve taktiklerin öğretmenler tarafından öğretilmesi gerektiği ile ilgili pedagojik çalışmaların yapılması önerilmektedir.

5.2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar İçin Öneriler

Bu bölümde çalışmanın sonuçları göz önüne alınarak sağlık temelli beden eğitimi ve spor dersi'nin nasıl öğretilmesi gerektiği hakkındaki bilgilerin beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarına etkili şekilde verilebilmesi için beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlara yönelik öneriler açıklanmıştır.

- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren programların içerisinde sağlık temelli beden eğitimi model, uygulama ve kavramlarının pedagojik temellere dayandırılarak öğretilmesi,
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren programlarda yer alan insan bedeni ve sağlıkla ilişkili derslerle (anatomi, fizyoloji, ilkyardıı vb.), beden eğitimi ve spor ders programında yer alan sağlıkla ilgili kazanımların ilişkisinin kurulması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ajzen, I., Joyce, N., Sheikh, S., & Cote, N. G. (2011). Knowledge and the prediction of behavior: The role of information accuracy in the theory of planned behavior. *Basic And Applied Social Psychology, 33*(2), 101-117.
- Akıncı, Y. (2014). Effect of Health related fitness physical education intervention on 9th grade students health related fitness knowledge physical activity and physical fitness level. Yayınlanmamış doktora tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Alberti, K. G. M. M., Eckel, R. H., Grundy, S. M., Zimmet, P. Z., Cleeman, J. I., Donato, K. A., ... & Smith Jr, S. C. (2009). Harmonizing the metabolic syndrome: a joint interim statement of the international diabetes federation task force on epidemiology and prevention; national heart, lung, and blood institute; American heart association; world heart federation; international atherosclerosis society; and international association for the study of obesity. *Circulation, 120*(16), 1640-1645.
- Alfrey, L., Cale, L., & A. Webb, L. (2012). Physical education teachers' continuing professional development in health-related exercise. *Physical Education and Sport Pedagogy, 17*(5), 477-491.
- Almond, L. (Ed.). (1989). *The place of physical education in schools*. Kogan Page Limited.
- Almond, L., & McGeorge, S. (1995). Leicester Health. An Active Schools Promotions. *Loughborough University, Leicestershire: Exercise and Health Group*.
- Amado, D., Del Villar, F., Leo, F. M., Sánchez-Oliva, D., Sánchez-Miguel, P. A., & García-Calvo, T. (2014). Effect of a multi-dimensional intervention programme on the motivation of physical education students. *PLOS one, 9*(1), e85275.
- Aperman-Itzhak, T., Yom-Tov, A., Vered, Z., Waysberg, R., Livne, I., & Eilat-Adar, S. (2018). School-Based intervention to promote a healthy lifestyle and obesity prevention among fifth-and sixth-grade children. *American Journal of Health Education, 49*(5), 289-295.
- Armour, K. M. (2010). The physical education profession and its professional responsibility... or... why '12 weeks paid holiday' will never be enough. *Physical Education and Sport Pedagogy, 15*(1), 1-13.
- Armour, K. M., & Harris, J. (2008). Great expectations... and much ado about nothing? Physical education and its role in public health in England. In *Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA) Annual Conference, New York, North America (March)*.

- Armour, K. M., & Yelling, M. R. (2004). Continuing professional development for experienced physical education teachers: Towards effective provision. *Sport, Education and Society*, 9(1), 95-114.
- Armour, K., & Harris, J. (2013). Making the case for developing new PE-for-health pedagogies. *Quest*, 65(2), 201-219.
- Armour, K., Quennerstedt, M., Chambers, F., & Makopoulou, K. (2017). What is 'effective' CPD for contemporary physical education teachers? A Deweyan framework. *Sport, Education and Society*, 22(7), 799-811.
- Azzarito, L., M. Simon, and R. Marttinen. (2016). Stop photoshopping!: A visual participatory inquiry into students' responses to a body curriculum. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(1), 54-69.
- Bailey, R., Armour, K., Kirk, D., Jess, M., Pickup, I., Sandford, R., & Education, B. P. (2009). The educational benefits claimed for physical education and school sport: an academic review. *Research Papers in eEducation*, 24(1), 1-27.
- Ball, S., Kovarik, J., & Leidy, H. (2015). Active and healthy schools. *Physical Educator*, 72(2), 224.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The Exercise of Control*. Macmillan.
- Barroso, C. S., McCullum-Gomez, C., Hoelscher, D. M., Kelder, S. H., & Murray, N. G. (2005). Self-reported barriers to quality physical education by physical education specialists in Texas. *Journal of School Health*, 75(8), 313-319.
- Blair, S. N. (2009). Physical inactivity: the biggest public health problem of the 21st century. *British Journal of Sports Medicine*, 43(1), 1-2.
- Bowler, M. T. (2019). *Developing a pedagogical model for health-based physical education*. Doctoral dissertation. Loughborough University, UK.
- Bowler, M. ve Sammon, P. (2015). *Health Based Physical Education in Practice*. <https://peandsportvlog.worldpress.com/2015/10/15/vlog-18-health-based-pe-inpractice#comments sayfasından erişilmiştir>.
- Bowler, M., Sammon, P., Kirk, D., Haerens, L., Cale, L. & Casey, A. (2015) 'Developing a 'prototype' Health-Based Physical Education pedagogical model. *Paper presented at the International Association for Physical Education in Higher Education (AIESEP) Annual Conference*, University of Madrid, Spain, 8-11 July.
- Bowling, A. (2014). *Research methods in health: investigating health and health services*. McGraw-hill education, UK.

- Bulger, S. M., Mohr, D. J., Carson, L. M., & Wiegand, R. L. (2001). Infusing health-related physical fitness in physical education teacher education. *Quest*, 53(4), 403-417.
- Burke, R. M., Meyer, A., Kay, C., Allensworth, D., & Gazmararian, J. A. (2014). A holistic school-based intervention for improving health-related knowledge, body composition, and fitness in elementary school students: an evaluation of the HealthMPowers program. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(1), 78.
- Cale, L. (2000). Physical activity promotion in secondary schools. *European Physical Education Review*, 6(1), 71-90.
- Cale, L., & Harris, J. (2009). Fitness testing in physical education—a misdirected effort in promoting healthy lifestyles and physical activity?. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 14(1), 89-108.
- Cale, L., & Harris, J. (2013). Learning about health through physical education and youth sport. In *Sport Pedagogy* (pp. 71-82). Routledge.
- Cale, L., Harris, J., & Chen, M. H. (2014). Monitoring health, activity and fitness in physical education: its current and future state of health. *Sport, Education and Society*, 19(4), 376-397.
- Cardon, G. M., L. L. Haerens, S. Verstraete, & I. de Bourdeaudhuij (2009). Perceptions of a school-based self management program promoting an active lifestyle among elementary school children, Teachers, and Parents. *Journal of Teaching in Physical Education* 28 (2): 141–154.
- Casey, A. (2014) Models-based practice: Great white hope or white elephant? *Physical Education and Sport Pedagogy*, 19(1), pp.18-34.
- Casey, A. (2017) *Models-based practice*, in Ennis, C. (eds.) *Routledge Handbook of Physical Education Pedagogies*. London: Routledge, pp.54-67.
- Castelli, D., & Williams, L. (2007). Health-related fitness and physical education teachers' content knowledge. *Journal of Teaching in Physical Education*, 26(1), 3-19.
- Cecchini, M., Sassi, F., Lauer, J. A., Lee, Y. Y., Guajardo-Barron, V., & Chisholm, D. (2010). Tackling of unhealthy diets, physical inactivity, and obesity: health effects and cost-effectiveness. *The Lancet*, 376(9754), 1775-1784.
- Cengiz, C., & Ince, M. L. (2014). Impact of social-ecologic intervention on physical activity knowledge and behaviors of rural students. *Journal of Physical Activity and Health*, 11(8), 1565-1572.

- Cengiz, C., & İnce, M. (2014). Impact of social-ecologic intervention on physical activity knowledge and behaviors of rural students. *Journal of Physical Activity and Health*, 11(8), 1565-1572.
- Chase, M., Vealey, R., Galli, N., Evers, J., Klug, J., & Reichert, K. (2007). What's in it for me? An intervention to increase physical activity among adolescents in physical education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 78(1), 34-39.
- Chen, A., & Ennis, C. D. (1995). Content knowledge transformation: An examination of the relationship between content knowledge and curricula. *Teaching and Teacher Education*, 11(4), 389-401.
- Chen, W., & Rovegno, I. (2000). Examination of expert and novice teachers' constructivist-oriented teaching practices using a movement approach to elementary physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 71(4), 357-372.
- Cohen, D.K., & Hill, H.C. (2001). *Learning policy: When state education reform works*. London: Yale University Press.
- Committee on Sports Medicine and Fitness, & Committee on School Health. (2000). Physical fitness and activity in schools. *Pediatrics*, 105(5), 1156-1157.
- Corbin, C. B. (1986). Fitness is for children: developing lifetime fitness. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 57(5), 82-84.
- Cox, A. E., Smith, A. L., & Williams, L. (2008). Change in physical education motivation and physical activity behavior during middle school. *Journal of Adolescent Health*, 43(5), 506-513.
- Creswell, J. W. (2012). *Education research: Planning, conducting, evaluating, quantitative and qualitative research*. Pearson, UK.
- Currie, C. (Ed.). (2008). *Inequalities in young people's health: HBSC international report from the 2005/2006 Survey* (No. 5). World Health Organization.
- Dale, D., & Corbin, C. B. (2000). Physical activity participation of high school graduates following exposure to conceptual or traditional physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 71(1), 61-68.
- Davey, L. (1991). The application of case study evaluations. *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2(9), 1.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). The general causality orientations scale: Self-determination in personality. *Journal of Research in Personality*, 19(2), 109-134.

- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the selfdetermination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227–268.
- Deci, E.L., Eghrari, H., Patrick, B.C., & Leone, D. (1994). Facilitating internalization: The Self-Determination Theory perspective. *Journal of Personality*, 62(1), 119–142.
- Dobbins, M., Husson, H., DeCorby, K., & LaRocca, R. L. (2013). School-based physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6 to 18. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (2).
- Docherty, D. (1996). *Measurement in pediatric exercise science* (pp. 285-334). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Dumith, S. C., Gigante, D. P., Domingues, M. R., & Kohl III, H. W. (2011). Physical activity change during adolescence: a systematic review and a pooled analysis. *International Journal of Epidemiology*, 40(3), 685-698.
- Edginton CR, Kirkpatrick B, Schupach R, Philips C, Chin MK, Chen P. (2011). A dynamic pedagogy of physical education teacher preparation: Linking practice with theory. *Asian Journal of Physical Education and Recreation*, 16(2), 7-23.
- Ennis, C. D. (2007). 2006 CH McCloy research lecture: defining learning as conceptual change in physical education and physical activity settings. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 78, 138e150.
- Ennis, C. D. (2017). Educating students for a lifetime of physical activity: Enhancing mindfulness, motivation, and meaning. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 88(3), 241-250.
- Erwin, H. E., & Castelli, D. M. (2008). National physical education standards: a summary of student performance and its correlates. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 79, 495e505.
- Faber, L., Hodges Kulinna, P., & Darst, P. (2007). Strategies for physical activity promotion beyond the physical education classroom. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 78(9), 27-31.
- Fairclough, S., Stratton, G., & Baldwin, G. (2002). The contribution of secondary school physical education to lifetime physical activity. *European Physical Education Review*, 8(1), 69-84.
- Farooq, M. A., Parkinson, K. N., Adamson, A. J., Pearce, M. S., Reilly, J. K., Hughes, A. R., ... & Reilly, J. J. (2018). Timing of the decline in physical activity in childhood and adolescence: Gateshead Millennium Cohort Study. *Br J Sports Med*, 52(15), 1002-1006.

- Ferkel, R. C., Judge, L. W., Stodden, D. F., & Griffin, K. (2014). Importance of health-related fitness knowledge to increasing physical activity and physical fitness. *Physical Educator*, 71(2), 218.
- Fernandez-Rio, J. (2014). Another step in models-based practice: Hybridizing Cooperative Learning and Teaching for Personal and Social Responsibility. *Journal of Physical Education, Recreation and Dance*, 85(7), 3-5, 2014.
- Fernandez-Rio, J. (2016) Health-based physical education: A model for educators. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 87:8, 5-7.
- Fisher, J. D., & Fisher, W. A. (1992). Changing AIDS-risk behavior. *Psychological Bulletin*, 111, 455e474.
- Franco, E., & Coterón, J. (2017). The effects of a physical education intervention to support the satisfaction of basic psychological needs on the motivation and intentions to be physically active. *Journal of Human Kinetics*, 59(1), 5-15.
- Goldfine, B. D., & Nahas, M. V. (1993). Incorporating health-fitness concepts in secondary physical education curricula. *Journal of School Health*, 63(3), 142-146.
- Goodyear, V. A., Casey, A., & Kirk, D. (2017). Practice architectures and sustainable curriculum renewal. *Journal of Curriculum Studies*, 49(2), 235-254.
- Griffin, L.L., Mitchell, S.A., & Oslin, J.L. (1997). Teaching sport concepts and skills: A tactical games approach. Champaign, IL: *Human Kinetics*.
- Gurvitch, R., & Metzler, M. (2010). Theory into practice: Keeping the purpose in mind: The implementation of instructional models in physical education settings. *Strategies*, 23(3), 32-35.
- Haerens, L., Kirk, D., Cardon, G., & De Bourdeaudhuij, I. (2011). Toward the development of a pedagogical model for health-based physical education. *Quest*, 63(3), 321-338.
- Hager, L., & Beighle, A. (2006). Promoting Physical Activity through Physical Education: Increasing Parental Involvement. *Teaching Elementary Physical Education*, 17(1), 28-31.
- Harris, J. (1995). Physical education: a picture of health?. *British Journal of Physical Education*, 26(4), 25-32.
- Harris, J. (2005). Health-related exercise and physical education. In K. Green & K. Hardman (Eds.), *Physical education: Essential issues*. London: Sage.

- Harris, J. (2010) Health-related physical education, in: R. Bailey (Ed.) *Physical Education for Learning: A Guide for Secondary Schools* (London, Continuum), 26_36.
- Harris, J. P. (2018). The case for physical education becoming a core subject in the National Curriculum. <https://www.nwcpea.org/wp-content/uploads/2018/12/Jo-Harris-The-Case-for-Physical-Education-becoming-a-core-subject-in-the-National-Curriculum.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Harris, J.(2000). *Health-related exercise in the national curriculum*. Key Stage 1 to 4. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Harris, J., & Cale, L. (2018). *Promoting active lifestyles in schools*. Human Kinetics.
- Haslem, L., Wilkinson, C., Prusak, K. A., Christensen, W. F., & Pennington, T. (2016). Relationships between health-related fitness knowledge, perceived competence, self-determination, and physical activity behaviors of high school students. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(1), 27-37.
- Hastie, P. A., & Casey, A. (2014). Fidelity in models-based practice research in sport pedagogy: A guide for future investigations. *Journal of Teaching in Physical Education*, 33(3), 422-431.
- Hastie, P. A., & Vlaisavljevic, N. (1999). The relationship between subject-matter expertise and accountability in instructional tasks. *Journal of Teaching in Physical Education*, 19(1), 22-33.
- Hastie, P. A., Chen, S., & Guarino, A. J. (2017). Health-related fitness knowledge development through project-based learning. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(1), 119-125.
- Hellison, D. (1995). *Teaching responsibility through physical activity*. Champaign, IL: Human Kinetics
- Heo, M., Jimenez, C. C., Lim, J., Isasi, C. R., Blank, A. E., Lounsbury, D. W., ... & Wylie, J. (2018). Effective nationwide school-based participatory extramural program on adolescent body mass index, health knowledge and behaviors. *BMC Pediatrics*, 18(1), 7.
- Hirvensalo, M., & Lintunen, T. (2011). Life-course perspective for physical activity and sports participation. *European Review of Aging and Physical Activity*, 8(1), 13.
- Hodges, M. G., Kulinna, P. H., van der Mars, H., & Lee, C. (2016). Knowledge in action: Fitness lesson segments that teach health-related fitness in elementary physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(1), 16-26.

- Hodges, M., Kulinna, P. H., Lee, C., & Kwon, J. Y. (2017). Professional development and teacher perceptions of experiences teaching health-related fitness knowledge. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(1), 32-39.
- Houston, J., & Kulinna, P. (2014). Health-related fitness models in physical education. *Strategies*, 27(2), 20-26.
- Hunuk, D., Ince, M. L., & Tannehill, D. (2013). Developing teachers' health-related fitness knowledge through a community of practice: Impact on student learning. *European Physical Education Review*, 19(1), 3-20.
- İnce, M. L., & Hünük, D. (2013). Deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgi düzeyleri ve bilgi içselleştirme süreçleri. *Eğitim Ve Bilim*, 38(168).
- Jewett, A.E., Bain, L.L., & Ennis, C.D. (1995). The curriculum process in physical education. Dubuque, IA: *Brown & Benchmark*.
- Keating, X. D. (2003). The current often implemented fitness tests in physical education programs: Problems and future directions. *Quest*, 55(2), 141-160.
- Keating, X. D., Harrison Jr, L., Dauenhauer, B., Chen, L., & Guan, J. (2009). Urban minority ninth-grade students' health-related fitness knowledge. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 80(4), 747-755.
- Keating, X. D., Harrison, L., Chen, L., Xiang, P., Lambdin, D., Dauenhauer, B., ... & Piñero, J. C. (2009). An analysis of research on student health-related fitness knowledge in K-16 physical education programs. *Journal of Teaching in Physical Education*, 28(3), 333-349.
- Kirk, D. (1986). 'Health related fitness as an innovation in the physical education curriculum' in Evans J.(ed.) *Physical Education, Sport and Schooling: Studies in the Sociology of Physical Education*.
- Kirk, D. (2005). Physical education, youth sport and lifelong participation: the importance of early learning experiences. *European Physical Education Review*, 11(3), 239-255.
- Kirk, D. (2010). *Physical education futures*. London: Routledge
- Kirk, D. (2013) 'Education value and models-based practice in physical education', *Educational Philosophy and Theory*, 45, pp.973-986.
- Kirk, D. (2017). Health related fitness as an innovation in the physical education curriculum. In *Physical Education, Sport and Schooling* (pp. 167-181). Routledge.

- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: introducing focus groups. *Bmj*, 311(7000), 299-302.
- Kulinna, P. H., McCaughtry, N., Martin, J. J., Cothran, D., & Faust, R. (2008). The influence of professional development on teachers' psychosocial perceptions of teaching a health-related physical education curriculum. *Journal of Teaching in Physical Education*, 27(3), 292-307.
- Lloyd, M., Colley, R. C., & Tremblay, M. S. (2010). Advancing the debate on 'fitness testing' for children: perhaps we're riding the wrong animal. *Pediatric Exercise Science*, 22(2), 176-182.
- Lund, J., & Tannehill, D. (2005). Standards-based physical education curriculum development. Sudbury, MA: *Jones and Bartlett Publishers*.
- Lund, J., & Tannehill, D. (2015). *Standards-based Physical Education Curriculum Development*. Jones & Bartlett Publishers.
- Lynch, T. (2017). How does a physical education teacher become a health and physical education teacher?. *Sport, Education and Society*, 22(3), 355-376.
- Manios, Y., & Kafatos, A. (1999). Health and nutrition education in elementary schools: changes in health knowledge, nutrient intakes and physical activity over a six year period. *Public Health Nutrition*, 2(3a), 445-448.
- Marshall, S. J., Biddle, S. J., Gorely, T., Cameron, N., & Murdey, I. (2004). Relationships between media use, body fatness and physical activity in children and youth: a meta-analysis. *International Journal of Obesity*, 28(10), 1238.
- Mayring, P. (2004). Qualitative content analysis. *A companion to qualitative research*, 1(2), 159-176.
- Mcbride, N., Midford, R., & Cameron, I. (1999). An empirical model for school health promotion: the Western Australian school health project model. *Health Promotion International*, 14(1), 17-25.
- McConnell, K. (2014). Fitness and wellness education. *Standards-Based Physical Education Curriculum Development*, 365.
- McKenzie, T. L., & Kahan, D. (2008). Physical activity, public health, and elementary schools. *The Elementary School Journal*, 108(3), 171-180.
- McKenzie, T. L., & Lounsbery, M. A. (2009). School physical education: The pill not taken. *American Journal of Lifestyle Medicine*, 3(3), 219-225.

- McKenzie, T. L., Li, D., Derby, C. A., Webber, L. S., Luepker, R. V., & Cribb, P. (2003). Maintenance of effects of the CATCH physical education program: results from the CATCH-ON study. *Health Education & Behavior, 30*(4), 447-462.
- McKenzie, T. L., Marshall, S. J., Sallis, J. F., & Conway, T. L. (2000). Student activity levels, lesson context, and teacher behavior during middle school physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport, 71*(3), 249-259.
- McKenzie, T. L., Sallis, J. F., Faucette, N., Roby, J. J., & Kolody, B. (1993). Effects of a curriculum and inservice program on the quantity and quality of elementary physical education classes. *Research Quarterly for Exercise and Sport, 64*(2), 178-187.
- McKenzie, T.L., Sallis, J.F., & Rosengard, P. (2009) Beyond the stucco tower: Design, development, and dissemination of the SPARK physical education programs. *Quest, 61*, 114127.
- MEB, (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmenleri için sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk karnesi uygulama rehberi, Ankara. https://okulsagligi.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_04/06161358_sayfasindan_erisilmistir.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education. Revised and Expanded from Case Study Research in Education.*. Jossey-Bass Publishers, 350 Sansome St, San Francisco, CA 94104.
- Metzler, M. (2000) *Instructional models for physical education*. Scottsdale, Arizona: Holcomb Hathaway, Publishers.
- Metzler, M. (2011) *Instructional models for physical education*. 3rd edn. Scottsdale, Arizona: Holcomb Hathaway, Publishers.
- Metzler, M. W., & McCullick, B. A. (2008). Chapter 5: Introducing innovation to those who matter most—the p-12 pupils' perceptions of model-based instruction. *Journal of Teaching in Physical Education, 27*(4), 512-528.
- Metzler, M. W., McKenzie, T. L., van der Mars, H., Barrett-Williams, S. L., & Ellis, R. (2013). Health optimizing physical education (HOPE): A new curriculum for school programs—Part 1: Establishing the need and describing the model. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance, 84*(4), 41-47.
- Metzler, M.W. (2005). *Instructional models for physical education (2nd ed.)*. Scottsdale, AZ: Holcomb Hathaway.

- Miller, M. G., & Housner, L. (1998). A survey of health-related physical fitness knowledge among preservice and inservice physical educators. *Physical Educator*, 55(4), 176.
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu (2006). MEB Beden Eğitimi ve Spor Ders Programı
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu (2010). MEB Beden Eğitimi ve Spor Ders Programı
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu (2017). MEB Beden Eğitimi ve Spor Ders Programı
- Mirzeoğlu, A. D. (2017). *Model temelli beden eğitimi öğretimi*. Spor Yayınevi, Ankara.
- Mong, H. H., & Standal, Ø. F. (2019). Didactics of health in physical education—a review of literature. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 1-13.
- Morgan, A. Z., Ulrich, P., Simmons, K. P., Gropper, S. S., Connell, L. J., Daniels, M. K., ... & Keiley, M. K. (2014). Effectiveness of a multi-faceted, school-based health intervention program with 4th graders in Alabama. *Children and Youth Services Review*, 37, 46-54.
- Morgan, A. Z., Ulrich, P., Simmons, K. P., Gropper, S. S., Connell, L. J., Daniels, M. K., ... & Keiley, M. K. (2014). Effectiveness of a multi-faceted, school-based health intervention program with 4th graders in Alabama. *Children and Youth Services Review*, 37, 46-54.
- Morris, J. G., Gorely, T., Sedgwick, M. J., Nevill, A., & Nevill, M. E. (2013). Effect of the Great Activity Programme on healthy lifestyle behaviours in 7–11 year olds. *Journal of sports sciences*, 31(12), 1280-1293.
- Mott, D. S., Warren, B. L., Virgilio, S. J., & Berenson, G. S. (1991). Effectiveness of a personalized fitness module on knowledge, attitude, and cardiovascular endurance of fifth-grade students:“heart smart”. *Perceptual and Motor Skills*, 73(3), 847-858.
- National Association for Sport. (1995). *Moving into the future: National physical education standards: A guide to content and assessment*. McGraw-Hill Humanities Social.
- Naughton, G. A., Carlson, J. S., & Greene, D. A. (2006). A challenge to fitness testing in primary schools. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 9(1-2), 40-45.
- Nunokoosing, K. (2005). The problems with interviews. *Qualitative Health Research*, 15(5), 698-706.

- Onwuegbuzie, A. J., Dickinson, W. B., Leech, N. L., & Zoran, A. G. (2009). A qualitative framework for collecting and analyzing data in focus group research. *International Journal of Qualitative Methods*, 8(3), 1-21.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.
- Palmer, S., Graham, G., & Elliott, E. (2005). Effects of a web-based health program on fifth grade children's physical activity knowledge, attitudes and behavior. *Journal of Health Education*, 36(2), 86-93.
- Placek, J. H., Griffin, L. L., Dodds, P., Raymond, C., Tremino, F., & James, A. (2001). Chapter 3: Middle school students' conceptions of fitness: the long road to a healthy lifestyle. *Journal of Teaching in Physical Education*, 20(4), 314-323.
- Placek, J. H., & Randall, L. (1986). Comparison of academic learning time in physical education: Students of specialists and nonspecialists. *Journal of Teaching in Physical Education*, 5(3), 157-165.
- Pot, N., Whitehead, M. E., & Durden-Myers, E. J. (2018). Physical literacy from philosophy to practice. *Journal of Teaching in Physical Education*, 37(3), 246-251.
- Powers, B. A., Knapp, T., & Knapp, T. R. (2010). *Dictionary of Nursing Theory and Research*. Springer Publishing Company.
- Prewitt, S. L., Hannon, J. C., Colquitt, G., Brusseau, T. A., Newton, M., & Shaw, J. (2015). Effect of personalized system of instruction on health-related fitness knowledge and class time physical activity. *The Physical Educator*, 72, 23-39.
- Pritchard, T., Hansen, A., Scarboro, S., & Melnic, I. (2015). Effectiveness of the sport education fitness model on fitness levels, knowledge, and physical activity. *Physical Educator*, 72(4), 577.
- Pritchard, T., Hansen, A., Scarboro, S., & Melnic, I. (2015). Effectiveness of the Sport Education Fitness Model on fitness levels, knowledge, and physical activity. *The Physical Educator*, 577-600.
- Quennerstedt, M. (2008). Exploring the Relation Between Physical Activity and Health—A Salutogenic Approach to Physical Education. *Sport, Education and Society* 13 (3): 267-283.
- Rapor, H. Y. F., Yüku, U. H., & Projesi, M. E. (2004). TC Sağlık Bakanlığı Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü, Başkent Üniversitesi. *Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü*.

- Rich, E. (2010). Obesity assemblages and surveillance in schools. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 23(7), 803-821.
- Sallis, J. F., Cerin, E., Conway, T. L., Adams, M. A., Frank, L. D., Pratt, M., ... & Davey, R. (2016). Physical activity in relation to urban environments in 14 cities worldwide: a cross-sectional study. *The Lancet*, 387(10034), 2207-2217.
- Sallis, J. F., McKenzie, T. L., Alcaraz, J. E., Kolody, B., Faucette, N., & Hovell, M. F. (1997). The effects of a 2-year physical education program (SPARK) on physical activity and fitness in elementary school students. *Sports, Play and Active Recreation for Kids. American Journal of Public Health*, 87(8), 1328-1334.
- Sallis, J. F., McKenzie, T. L., Beets, M. W., Beighle, A., Erwin, H., & Lee, S. (2012). Physical education's role in public health: Steps forward and backward over 20 years and HOPE for the future. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 83(2), 125-135.
- Sallis, J. F., & McKenzie, T. L. (1991). Physical education's role in public health. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 62, 124-137.
- Sallis, J.F., McKenzie, T.L., Alcaraz, J.E., Kolody, B., Faucette, N., & Hovell, M.F. (1997). The effect of a 2-year physical education program on physical activity and fitness in elementary school students. *American Journal of Public Health*, 87, 1328-1334.
- Salmon, J., Tremblay, M. S., Marshall, S. J., & Hume, C. (2011). Health risks, correlates, and interventions to reduce sedentary behavior in young people. *American Journal of Preventive Medicine*, 41(2), 197-206.
- Sammon, P. (2019). *Adopting a new model for Health-Based Physical Education: The impact of a professional development programme on teachers' pedagogical practice*. Doctoral dissertation, Loughborough University. UK.
- Sandelowski, M. (2002). Reembodying qualitative inquiry. *Qualitative Health Research*, 12(1), 104-115.
- Santiago, J. A., Disch, J. G., & Morales, J. (2012). Elementary physical education teachers' content knowledge of physical activity and health-related fitness. *Physical Educator*, 69(4), 395-412.
- Santiago, J. A., Morales, J., & Disch, J. G. (2009). Physical activity and health-related fitness knowledge of physical education teachers. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 80(1), A72-A73.

- Schempp, P. G., Manross, D., Tan, S. K., & Fincher, M. D. (1998). Subject expertise and teachers' knowledge. *Journal of Teaching in Physical Education*, 17(3), 342-356.
- Serbes, S., Cengiz, C., Sivri, M., & Filiz, T. (2017). Health-related fitness knowledge of middle school students in public and private schools. *Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine*, 6(1), 29-35.
- Siedentop, D. & Tannehill, D. (2000) *Developing teaching skills in physical education*. 4th edn. Mountain View, CA: May Publishing Company.
- Siedentop, D. (1994). The sport education model. In D. Siedentop (Ed.), *Sport education: Quality PE through positive sport experiences* (pp. 3–16). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Siedentop, D. (1996). Valuing the physically active life: Contemporary and future directions. *Quest*, 48(3), 266-274.
- Siedentop, D. (2002). Content knowledge for physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21, 368–377.
- Siedentop, D. L. (2009). National plan for physical activity: Education sector. *Journal of Physical Activity and Health*, 6(s2), S168-S180.
- Siedentop, D., & Eldar, E. (1989). Expertise, experience, and effectiveness. *Journal of Teaching in Physical Education*, 8, 254–260.
- Sierens, E., Vansteenkiste, M., Goossens, L., Soenens, B., & Dochy, F. (2009). The synergistic relationship of perceived autonomy support and structure in the prediction of self-regulated learning. *British Journal of Educational Psychology*, 79(1), 57-68.
- Straus, A., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. SAGE Publications.
- Streubert Speziale, H. J., & Carpenter, D. R. (2003). *Qualitative research in nursing* (3rd .,) Philadelphia USA.
- Svendsen, A. M. (2014). Get Moving! A Comparison of Ideas About Body, Health and Physical Activity in Materials Produced for Health Education in the Danish Primary School. *Sport, Education & Society*, 19(8), 1014-1033.
- Tannehill, D., Van der Mars, H., & MacPhail, A. (2013). *Building Effective Physical Education Programs*. Jones & Bartlett Publishers.

- Taşpınar, M., & Atıcı, B. (2002). Öğretim model, strateji, yöntem ve becerileri/teknikleri: Kavramsal boyut. *Eğitim araştırmaları*, 2(8), 207-215.
- Thompson, A., & Hannon, J. C. (2012). Health-related fitness knowledge and physical activity of high school students. *Physical Educator*, 69(1), 71.
- Thorburn, M., M. Jess, and M. Atencio. (2011). Thinking differently about curriculum: analysing the potential contribution of physical education as part of 'health and wellbeing' during a time of revised curriculum ambitions in scotland. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 16 (4): 383–398.
- Tinning, R., & Kirk, D. (1991). *Daily physical education: Collected papers on health based physical education in Australia*. Geelong: Deakin University Press.
- Tremblay, M. S., LeBlanc, A. G., Kho, M. E., Saunders, T. J., Larouche, R., Colley, R. C., ... & Gorber, S. C. (2011). Systematic review of sedentary behaviour and health indicators in school-aged children and youth. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 8(1), 98.
- Trost, S. G., Sallis, J. F., Pate, R. R., Freedson, P. S., Taylor, W. C., & Dowda, M. (2003). Evaluating a model of parental influence on youth physical activity. *American Journal of Preventive Medicine*, 25(4), 277-282.
- Verstraete, S., Cardon, G., De Clercq, D., & De Bourdeaudhuij, I. (2007). Effectiveness of a 2 year health-related physical education intervention in elementary schools. *Journal of Teaching in Physical Education*, 26, 20–34.
- Villard, L. C., Rydén, L., Öhrvik, J., & Ståhle, A. (2007). Impact of time trends and increasing age on health behaviour of Swedish school children. *European Journal of Cardiovascular Prevention & Rehabilitation*, 14(2), 326-332.
- Vural, Ö., Serdar, E. L. E. R., ve Güzel, N. A. (2010). Masa başı çalışanlarda fiziksel aktivite düzeyi ve yaşam kalitesi ilişkisi. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 69-75.
- Warburton, V. E., & Spray, C. M. (2017). Implicit theories of ability in physical education: Current issues and future directions. *Journal of Teaching in Physical Education*, 36(3), 252-261.
- Ward, J. K., Hastie, P. A., Wadsworth, D. D., Foote, S., Brock, S. J., & Hollett, N. (2017). A Sport education fitness season's impact on students' fitness levels, knowledge, and in-class physical activity. *Research quarterly for exercise and sport*, 88(3), 346-351.

- Ward, P. (2009). Content matters: Knowledge that alters teaching. *Historic Traditions and Future Directions of Research on Teaching and Teacher Education in Physical Education*, 345-356.
- Whitehead, J. R., Pemberton, C. L., & Corbin, C. B. (1990). Perspectives on the physical fitness testing of children: The case for a realistic educational approach. *Pediatric Exercise Science*, 2(2), 111-123.
- Whitehead, J., & Fox, K. (1983). Student-centred physical education. *Bulletin of Physical Education*, 19(2), 21-30.
- World Health Organisation [WHO] (2010) Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health.
- World Health Organisation [WHO] (2018) More active people for a healthier world: The global action plan on physical activity 2018 – 2030.
- World Health Organization. (2000). *Obesity: preventing and managing the global epidemic* (No. 894). World Health Organization.
- World Health Organization. (2010). *Global recommendations on physical activity for health*. World Health Organization.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112).
- Yılmaz, E. B. ve Hünük, D. (2018) *Ortaokul öğrencilerinin sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgilerinin ve fiziksel aktivite düzeylerinin incelenmesi*, 13.Uluslararası FIEP Avrupa Kongresi ve 29. Dünya Kongresi, 26-28 Eylül, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and methods*. SAGE Publication.
- Zainal, Z. (2007). Case study as a research method. *Jurnal Kemanusiaan*, 9, 1-6.
- Zhu, W., Cohen, A., & Safrit, M. J. (1999). *Fit smart test user manual*. Human Kinetics 1.

EKLER

Ek 1. Etik Kurul Onay Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 22/04/2019-E.28711

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik
Kurulu

Sayı :60116787-020/28711
Konu :Başvurunuz hk.

22/04/2019

Sayın Doç. Dr. Deniz HÜNÜK

İlgi :03.04.2019 tarihli dilekçeniz.

İlgi dilekçe ile başvurmuş olduğunuz "**Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Bilgisi Yüksek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bilgiyi İçselleştirme ve Uygulamaya Aktarma Süreçleri**" konulu çalışmanız **16.04.2019 tarih ve 08 sayılı** kurul toplantımızda görüşülmüş olup,

Yapılan görüşmelerden sonra, söz konusu çalışmanın yapılmasında **ETİK AÇIDAN SAKINCA OLMADIĞINA**, altı ayda bir çalışma hakkında Kurulumuza bilgi verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Tahir TURAN
Başkan

Ek 2. İl Millî Eğitim Müdürlüğü İzin Belgesi

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 16605029/44-E.8099066
Konu : Anket Uygulama İzni

22/04/2019

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü'nün 17/04/2019 tarih ve 7692-sayılı yazıları.

Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Deniz HÜNÜK'ün "Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Bilgisi Yüksek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bilgiyi İçselleştirme ve Uygulamaya Aktarma Süreçleri" konulu çalışmaya yönelik hazırlanmış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı Denizli İli Merkezefendi ve Pamukkale İlçelerinde yer alan tüm liselerde uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2018/2019 eğitim-öğretim yılı içerisinde uygulamaları Müdürlüğümüze uygun görülmüştür.

Olularınıza arz ederim.

Mahmut OĞUZ
Millî Eğitim Müdürü

Elektronik İmza
Aşıl ile Aynıdır
Mahmut TUR
Memur
22.04.2019

OLUR
22/04/2019
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüze Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Ek 3. Gönüllü-Katılımcı Olur Formu

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR BELGESİ

LÜTFEN AŞAĞIDAKİ BİLGİLERİ DİKKATLİCE OKUYUNUZ

Bu araştırma Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretim üyesi Dr. Öğretim üyesi Deniz HÜNÜK tarafından yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı Denizli ilinde ortaöğretim ve dengi okullarda görev yapmakta olan, Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk (SİFU) bilgisi yüksek ve bunu derslerinde kullanan beden eğitimi öğretmenlerinin SİFU bilgisini içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçlerinin incelenmesidir. Araştırma 20 Mayıs- Haziran 2019 tarihleri arasında sürecektir. Araştırma vDenizli merkezdeki liselerde görev yapan 90 beden eğitimi öğretmenine uygulanacak ‘SİFU bilgi testi’ ve bu lisede öğrenim gören rastgele örneklem yöntemi ile seçilecek 20 öğrenci ile yapılacak olan odak grup ve 20 öğretmen ile yapılacak bireysel görüşmeler aracılığıyla toplanacaktır.

Görüşmeye veya ankete katılmanız halinde sizlere sağlıkla fiziksel uygunluk bilgilerinizi elde ettiğiniz kaynaklar ve güncellemeleriniz hakkında sorular yöneltilecektir.

- Görüşmeler ya da anket yalnızca gönüllü öğretmen ve öğrenciler ile gerçekleştirilecektir. Bu nedenle görüşmeye ya da ankete katılmada gönüllü olmanız ve bu kararı vermede herhangi bir baskı ve etki altında kalmamanız bizim için önemlidir.
- Araştırmaya katılımınız herhangi bir risk içermemektedir. Ancak görüşme sırasında ya da anketi doldurmanız esnasında rahatsız hissetmeniz halinde herhangi bir neden göstermeden görüşmeyi sonlandırabilirsiniz. Görüşme sırasında ya da anketi doldurma sırasında konuşmak istemediğiniz konularda konuşmama ya da cevap vermek istemediğiniz soruları cevaplamama hakkına sahiptir. Böyle bir durum olduğunda araştırmacıya/araştırmacılara söylemeniz yeterli olacaktır.
- Görüşmemiz izin verirsiniz ses kayıt cihazına kaydedilecektir. Ses kayıt cihazı kullanmamızı istemezseniz görüşme sırasında araştırmacı/araştırmacılar tarafından not tutulacaktır.
- Görüşmeler aktarılırken bütün katılımcıların kimliği anonimleştirilecek ve size takma bir isim verilecektir. Gerçek kimliğiniz sadece araştırmacı/araştırmacılar tarafından bilinecektir.

- Yapacağımız görüşme kayıtları ve anket cevaplarımız yalnızca araştırmacıda/araştırmacılar da bulunacak ve başka kimsenin erişiminin olmadığı bir ortamda saklanacaktır.
- Görüşme sırasında söyledikleriniz ve ankete verdiğiniz yanıtlar yalnızca bilimsel amaçlı kullanılacaktır.
- İstemeniz halinde araştırma sonuçlanmadan önce araştırmadan elde edilen verilerin özetini görebilirsiniz. Bu hususta görüş bildirmek isterseniz 29 Temmuz 2019 tarihine kadar bize bildirebilirsiniz.
- Görüşmede verdiğiniz bilgileri araştırmadan çekmek istemeniz halinde 29 Temmuz 2019 tarihine kadar bizimle iletişime geçerek bu isteğinizi iletebilirsiniz. Verilerin bilimsel bir yayında kullanılmış olmasından dolayı bu tarihten sonra bilgilerin çıkarılması mümkün olmayacaktır.
- Araştırma hakkında daha sonra bilgi almak, şikayet ya da öneride bulunmak isterseniz aşağıdaki adres ve telefonda bize ulaşabilirsiniz.

E-mail :dehunuk@gmail.com

Telefon : 0258 296 12 77

Adres : Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kınıklı, Denizli

Ek 4. Onay Formu

LÜTFEN AŞAĞIDAKİ BİLGİLERİ OKUYARAK DOLDURUNUZ.

1. Bu araştırma projesinin bilgilendirme formunu okudum ve anladım. Bilgilendirme formunda yer alan bilgilere ilişkin sormak istediğim soruları araştırmacılara sordum ve sorularıma tatmin edici cevaplar aldım.	Evet	Hayır
2. Bu araştırma projesine katılımımın gönüllü olduğunu ve görüşmenin herhangi bir aşamasında herhangi bir neden göstermeden katılımımı sonlandırabileceğimi anladım.	Evet	Hayır
3. Görüşmede verdiğim bilgileri araştırmadan çekebileceğim sürelerin (bilgilendirme formunda yer alan) farkındayım.	Evet	Hayır
4. Verilen bütün bilgilerin anonimleştirileceğini ve kişisel bilgilerimin üçüncü şahıslarla paylaşılmayacağını anladım.	Evet	Hayır
5. Bu araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.	Evet	Hayır

İsim-Soyisim (lütfen yazınız)

.....

İmza

Tarih

Araştırmacının İsmi-Soyismi: Deniz HÜNÜK

Araştırmacının İmzası

Tarih.....

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Ek 5. Veli Olur Belgesi

**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

**BİLGİLENDİRİLMİŞ VELİ/VASİ OLUR BELGESİ
(Sağlıklı kontrol grubu için)**

Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nden Dr. Öğretim üyesi Deniz HÜNÜK'ün sorumlu araştırmacısı olduğu, "Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk Bilgisi Yüksek Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bilgiyi İçselleştirme Ve Uygulamaya Aktarma Süreçleri" isimli bir araştırma yapılması planlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı Denizli ilinde lise ve dengi okullarda görev yapmakta olan, Sağlıkla İlgili Fiziksel Uygunluk (SİFU) bilgisi yüksek ve bunu derslerinde kullanan beden eğitimi öğretmenlerinin SİFU bilgisini içselleştirme ve uygulamaya aktarma süreçlerinin incelenmesidir.

Velisi/vasisi olduğunuz öğrencinin bu çalışmaya, "sağlıklı kontrol grubu" olarak katılmasını kabul ederseniz, çocuğunuzdan istenen tek şey odak grup görüşmelerine katılarak içtenlikle yanıtlar vermesidir. Araştırmacı çocuğunuzdan elde edilen sonuçları, yalnızca araştırma kapsamında kullanacaktır ve çocuğunuzun kimliği gizli tutulacaktır.

Çocuğunuzun bu çalışmada yer alıp almaması tamamen size ve çocuğunuza bağlıdır. Eğer çocuğunuzun katılmasına karar verirsiniz bu yazılı bilgilendirilmiş olur formunu imzalayarak geri vermeniz istenmektedir.

(Katılımcının Beyanı)

Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nden Dr. Öğretim üyesi Deniz HÜNÜK tarafından bir araştırma yapılacağı belirtilerek bu araştırma ile ilgili yukarıdaki bilgiler bana aktarıldı ve ilgili metni okudum. Bu koşullarla veli/vasisi olduğum öğrencinin "sağlıklı kontrol grubu" olarak, bir kez, odak grup görüşmelerine katılmasını kabul ediyorum. Bu formun imzalı bir kopyası bana verilecektir.

Katılımcı öğrenci:

Adı, soyadı:

Adres:

Tel:

İmza:

Tarih:

Katılıcı öğrencinin Veli/Vasisi:

Adı, soyadı:

Adres:

Tel:

İmza:

Tarih:

Katılımcı ile görüşen araştırmacı:

Adı soyadı, unvanı: Deniz Hünük, Dr. Öğretim üyesi

Adres: Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Denizli

Tel: 0258 296 1284

İmza:

Tarih:

Katılımcı ile görüşen araştırmacı:

Adı soyadı, unvanı: Emine Büşra Yılmaz, Yüksek lisans öğrencisi

Adres: Yenişehir mah. Hanayevler sit. C blok kat: 4 Denizli

Tel: 0554 481 9866

İmza:

Tarih:

Ek 6. SİFU Bilgi ve Öğretim Yeterliği Özdeğerlendirme Ölçeği

Çalışmaya gönüllü olduğunuz için teşekkür ederim. Cevaplamaya başlamadan önce sizi çalışmanın amacı hakkında bilgilendirmek istiyorum. Bu çalışmada amaç, sizin sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgi düzeylerinizin incelenmesidir. Ankete cevap verme süresi yaklaşık olarak 5 dakikadır. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacaktır, çalışmayı yürüten araştırmacılar dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. İsminizi yazmadığınız için kimliğiniz gizli kalacaktır. Görüşmeye istediğiniz an ara verebilir ya da bitirebiliriz. Eğer kabul ediyorsanız cevaplamaya başlayabilirsiniz.

Çalışma ile ilgili soru ya da önerileriniz için iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Emine Büşra YILMAZ
eminebusray@gmail.com
 tel : 05544819866

Doç. Dr. Deniz HÜNÜK
dehunuk@paü.edu.tr
 tel: 0258 296 12 84

Yönerge

Aşağıda sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk hakkında iki bölümde (AveB) sorular vardır. Birinci bölümde bu konularla ilgili kendinizi yeterli hissetme düzeyiniz. İkinci bölümde ise sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk ölçüm yöntemleri ve fiziksel uygunluğa özgü antrenman yöntemleri ile ilgili açık uçlu sorular vardır.

1. Kendinizi “sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk” alan bilgisi konusunda ne kadar yeterli hissediyorsunuz? 10’lu ölçekte uygun sayıyı işaretleyiniz.

Hiç	Biraz			Orta			Çok		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Kendinizi “sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk” konularının öğretiminde (öğrenme ortamı hazırlama) ne kadar yeterli hissediyorsunuz? 10’lu ölçekte uygun sayıyı işaretleyiniz.

Hiç	Biraz			Orta			Çok		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

B.Aşağıda verilen “sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk” boyutlarını ölçmek için bildiğiniz ölçüm yöntemlerini yazınız.

Boyut	Bildiğiniz ölçüm yöntemleri
Vücut kompozisyonu	
Esneklik	
Kas dayanıklılığı	
Kardiyovasküler dayanıklılık	

Beden eğitimi derslerinizde öğrencilerinizin “sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk” düzeyini belirlemek için düzenli olarak kullandığımız ve kayıt altına aldığımız bir ölçüm var mı? varsa ne (ler)?

.....

.....

.....

.....

.....

Beden Eğitimi derslerinizde öğrencilerinizle sağlık ve fiziksel uygunluk konularında ne tür bilgileri paylaşırsınız.

.....

.....

.....

.....

Aşağıda verilen her bir fiziksel uygunluk boyutunu geliştirmek için gerekli fiziksel aktivite tipi, haftalık uygulama sıklığı, süresi (dk, sn)/ set/ tekrar sayısı ve şiddeti (kalpatımı /yüklenme düzeyi/ ağırlık oranı vb) için önerilerinizi yazınız.

Boyut	Egzersiz Tipi	Egzersiz Sıklığı (haftada kaç kez)	Egzersiz Süresi (dk, sn/set/tekrar sayısı)	Egzersiz Şiddeti (kalp atımı)

Vücut kompozisyonu- (Kilo vermek amaçlı)				
Esneklik				
Kas dayanıklılığı ve kuvveti				
Kardiyovasküler (Aerobik) dayanıklılık				

Kişisel Bilgiler

Yaşınız	: yıl
Cinsiyetiniz	☐ Kadın ☐ Erkek
Öğretmenlik kıdeminiz(yıl)	: yıl
Tamamladığınız (mezun olduğunuz) son öğretim düzeyi	Lisans Yüksek Lisans Doktora

Ek 7. Beden Eğitimi Öğretmenleri İçin Bireysel Görüşme Formu

Beden Eğitimi Öğretmenleri için Görüşme Formu

Görüşme teklifimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Görüşmeye başlamadan önce sizi çalışmanın amacı hakkında bilgilendirmek istiyorum. Bu çalışmada amaç, sizin sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgi kaynaklarımızın, bilgiyi içselleştirme ve uygulamaya aktarmaya süreçlerinizin incelenmesidir. Görüşmemiz yaklaşık olarak 30 dakika sürecektir. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacaktır, çalışmayı yürüten araştırmacılar dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Görüşmeye istediğiniz an ara verebilir ya da bitirebiliriz. Eğer kabul ediyorsanız görüşmemiz ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınacaktır. Görüşme/çalışma ile ilgili soru ya da önerileriniz için iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Emine Büşra YILMAZ

eminebusray@gmail.com

tel : 05544819866

Görüşme Soruları

1. Kendinizi daha çok öğretmenliğe mi antrenörlüğe mi yakın hissediyorsunuz? Neden?
2. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan sağlıkla ilgili kazanımlar konusunda ne düşünüyorsunuz. Sizce yeterli mi? Neden?
3. Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgi düzeyiniz konusunda ne düşünüyorsunuz? yeterli buluyor musunuz? Evetse örnek veriniz. Hayırsa neden?
4. Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgi düzeyinizi hakkındaki bilgilere nerelerden ulaşırsınız? Nasıl ulaşırsınız?
Sonda: kitap, sosyal medya, kurslar, seminerler
5. SİFU ile ilgili bilgilerinizi güncelleme gereği hisseder misiniz? Evetse neden? Ne sıklıkta? Hayırsa neden?
6. SİFU hakkında var olan bilgilerinizi artırmak için sizi motive eden sebep/ler nelerdir?
7. SİFU ile ilgili bilgiye ulaşırken karşılaştığınız engeller var mı? Varsa nelerdir? Açıklar mısınız?
8. Fiziksel aktivite/spor ile ilgili mevcut bilgilerinizin sizin fiziksel aktiviteye katılım düzeyinizi etkilediğini düşünüyor musunuz? Evetse nasıl? Hayırsa neden? Açıklar mısınız?
9. Ne sıklıkta fiziksel aktivite ya da spora katılırsınız? Ne tür aktivitelere katılırsınız?
10. Mevcut SİFU bilgilerinizi derslerinizde ne kadar kullanıyorsunuz? Açıklar mısınız?
11. Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk konusunda ne tür bilgileri öğrencilerinizle paylaşırsınız?
12. Mevcut SİFU bilgilerinizi dersleriniz sırasında öğrencilere aktarmak için nasıl/ne tür etkinlikler düzenliyorsunuz?
13. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan sağlıkla ilgili kazanımların öğrencilere aktarılması için önerileriniz nelerdir?
14. Bunların dışında eklemek isteyeceğiniz bir şey var mı?

Görüşme bitmiştir. Teşekkürler

Ek 8. Öğrenciler İçin Odak Grup Görüşme Formu

Ortaöğretim Öğrencileri için Görüşme Formu

Görüşme teklifimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Görüşmeye başlamadan önce sizi çalışmanın amacı hakkında bilgilendirmek istiyorum. Bu çalışmada amaç, beden eğitimi öğretmeninizin sağlıkla ilgili fiziksel uygunluk bilgilerini derslerde sizlerle nasıl ve ne düzeyde paylaştıklarının incelenmesidir. Görüşmemiz yaklaşık olarak 45 dakika sürecektir. Verdiğiniz cevaplar gizli tutulacaktır, çalışmayı yürüten araştırmacılar dışında kimseyle paylaşılmayacaktır. Görüşmeye istediğiniz an ara verebilir ya da bitirebiliriz. Eğer kabul ediyorsanız görüşmemiz ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınacaktır.

Görüşme/çalışma ile ilgili soru ya da önerileriniz için iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Emine Büşra YILMAZ

eminebusray@gmail.com

tel : 05544819866

Görüşme Soruları

1. Ne sıklıkta ve ne tür fiziksel aktivite/sporlara katılırsınız?
2. Fiziksel aktivite/spor konusunda bilgi düzeyiniz nasıl?
3. SİFU hakkındaki bilgilere nereden ulaşırsınız? Nasıl ulaşırsınız?
Sonda: kitap, sosyal medya, aile, arkadaş, öğretmen, antrenör
4. Fiziksel aktivite/spor ile ilgili bilgilerinizi güncelleme gereği hisseder misiniz? Evetse neden? Ne sıklıkta? Hayırsa neden?
5. SİFU bilgilerine sahip olmanın sizi yaşitlarınızdan ayırdığını düşünüyor musunuz?
6. Mevcut SİFU bilginin gelişmesinde beden eğitimi derslerinin rolü nedir?
7. Mevcut SİFU bilginin gelişmesinde beden eğitimi öğretmenlerinizin rolü nedir?
8. Fiziksel aktivite/spor hakkında var olan bilgilerini öğrenmen için beden eğitimi öğretmenleri seni motive eder mi? Evetse nasıl motive eder? Hayırsa sence nasıl motive etmeli?
9. Beden eğitimi derslerinde öğretmeniz sizinle sağlıkla ilgili ne tür bilgileri paylaşır?
10. Beden eğitimi derslerinde öğretmeniz sizinle sağlıkla ilgili bilgileri nasıl paylaşır?
(Bu bilgiyi bilmek size ne kazandırıyor)
Sonda :yazılı olarak, etkinlik , ödev
11. SİFU ölçüm sonuçlarının sizinle paylaşılması size ne kazandırıyor?
12. Bu ölçümlerin yapılması ve sizinle paylaşılması aileniz tarafından nasıl karşılanıyor?
13. Bilgileri çevrenizle paylaşmak için kendinizde bir sorumluluk hisseder misiniz?
14. Fiziksel aktivite/spor ile ilgili mevcut bilgilerinizin sizin fiziksel aktiviteye katılım düzeyinizi etkilediğini düşünüyor musunuz? Evetse nasıl? Hayırsa neden? Açıklar mısınız?
15. Bunların dışında eklemek isteyeceğiniz bir şey var mı?

Görüşme bitmiştir. Teşekkürler

Ek 9. Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler	
Adı	Emine Büşra
Soyadı	YILMAZ
Doğum Yeri ve Tarihi	Acıpayam/ 15.02.1995
Uyruğu	Türkiye Cumhuriyeti
İletişim Adresi ve E-Mail Adresi	eminebusray@gmail.com
Eğitim	
İlköğretim	Sevil Kaynak İlkokulu
Ortaöğretim	Mustafa Kaynak Anadolu Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	Hacettepe Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği
Yükseköğretim (Yüksek Lisans)	Pamukkale Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği
Yabancı Dil	
Yabancı Dil Adı	İngilizce
Sınav Adı	Yökdil
Sınavın Yapıldığı Ay ve Yıl	09.07.2017
Alınan Puan	68,75
(Varsa) Mesleki Deneyim	
Yıl (lar)	Mesleki Deneyim
2019 -(halen)	Denizli Gençlik Spor İl Müdürlüğü Spor Eğitim Uzmanı